

OKTOBER — MESEC SPLOŠNE RAZPRAVE O PREDOSNUTKU USTAVE

SODELOVANJE VSEH OBČANOV

naj pomaga dokončno oblikovati zvezno in republiško ustavo — Razprava o vseh ustavnih dokumentih, kamor sodijo razen zvezne in republiške ustave tudi statuti komun in delovnih organizacij, naj prispeva k poglobljaju družbenega samoupravljanja, k razvijanju socialističnih odnosov naše družbe in k polnemu uveljavljanju načel socialistične delitve po delu

Nova ustava, ki izhaja iz našega delovnega človeka, daje smer prizadevanjem za popolno osvoboditev človekovega dela in očrtuje doseženo stopnjo našega družbenega razvoja, je pred nami. Nova ustava bo prav v zgodovini, kakor je dejal tovariš Miha Marinko pretekli teden na seji izvršnega odbora GO SZDL Slovenije, z izredno jasnostjo pravnno in politično določila socialistični družbeni sistem prihodnjega obdobja, kar ni izrednega pomena le za nas, temveč pomeni hkrati veliko obogatitev marksistične misli nasploh.

Kako bomo o tem temeljnem politično-zakonskem aktu razpravljali, je sklepal na svoji zadnji seji izvršni odbor okrajnega odbora SZDL v Novem mestu. Nosilci razprav so občinski odbori SZDL s svojimi krajevnimi organizacijami in njihovimi podružnicami. Oktobar bi porabil za splošno razpravo o ustavi z vsemi občani. Zakaj poudarjamo: splošno razpravo? Ne bi bilo namreč prav, če bi občani v majših skupinah obravnavali le tista vprašanja, ki jih najbolj zanimajo. Ustava oziroma njen predosnutek je nedeljiva celota in zato je prav, da se najprej seznanimo vsi s celoto.

Poglejmo, kako bodo te razprave potekale! Krajevna organizacija ali podružnica SZDL bo sklicala razgovore vseh ljudi na svojem področju. Vodili jih bodo najodgovornejši ljudje iz komun: ljudski poslanci, odborniki, člani okrajnega odbora in občinski odbor SZDL, občinski komiteji in drugi politični in javni delavci,

ki so se že organizirali v predavateljskih aktivih. Ravno ta čas se intenzivno pripravljajo, v pomoč pa jim bo prišel te dni še tovariš dr. Joža Vilfan, ki bo odgovarjal na stavljenja vprašanja.

Ker je gradiva za en razgovor le preveč, se bodo občinski odbori SZDL domenili z krajevnimi organizacijami, kolikor naj bi se podajanje snovi in razgovori ponovili. Udeleženci razgovorov bodo lanko razen vprašanj glede bistvenih postavk nove ustave stavili tudi druga vprašanja. Odgovarjali bodo delno že predavatelji sami, delno pa bo odgovarjanje organizirano preko časnikov in časopisov, radia, televizije, republiških in tudi zveznih organov, če bodo vprašanja to zahtevala.

Ko omenjamo, da naj bi v splošni razpravi sodelovali vsi občani, menimo, da bi bilo resnično prav, da se srečajo na teh zborih delavci, kmetje, inteligenca, mladina, člani Zveze borcev, gospodinjice, upokojenci in drugi. Vsi sestavljamo najmanjšo politično, samoupravno-krajevno skupnost, zato se o njej

kot sestavnem delu Federativne socialistične republike Jugoslavije tudi skupno pogovorimo! Tudi kvaliteta razprav bo v takem stavu lahko resnično dobra. Razprava na vseh teh prvih srečanjih naj bo kar najbolj poglobljena; gre za to, da nam poglobljanje v temeljna načela nove ustave pomaga razumeti posamezna človečila in smeri našega prihodnjega razvoja.

V naš okraj smo dobili približno 30.000 izvodov predosnutka ustave kot prilogo dnevnih in tedenskih časnikov. To je osnova, na katero računamo tudi v javni razpravi. Razen tega bo prišlo te dni med aktiviste še nadaljnjih 5000 izvodov brošure s celotnim ustavnim gradivom in popolnim besedilom govora Edvarda Kardelja, ki ga je imel na skupni seji v Beogradu.

Predosnutek zvezne ustave predvideva enotnost sistema v naši socialistični skupnosti. Vrsto vprašanj prepušča v podrobnejšo obdelavo ustavam republik in statutom komun, kar bo vse povezano s teh razpravah. Na taka vprašanja bo

Kako resno so se lotili svojih nalog v letošnjem MESECU PROMETNE VARNOSTI prizadevni in iznajdljivi sevniški pionirji, člani podmladka AMD Sevnica, preberite na 8. strani današnje številke Dolenjskega lista. — Na sliki: »Prosimo, tovariš, vozno dovoljenje!«

predavatelji še posebej opozarjali. Hkrati pa že tekoče tudi priprave za poglobljeno, lahko bi rekli specializirano razpravo po sindikalnih podružnicah, strokovnih društvih in organizacijah, družbenih in upravnih službah itd., kjer bi se ljudje po interesnih področjih zbrali in obdelovali posamezna poglavja znatno temeljiteje. Verjetno bo pri krajevnih organizacijah SZDL vzniklo tudi večje število sekcij, ki naj članom omogočijo poglobljeno razpravo o vprašanjih, ki še posebej zanimajo določene kroge občanov. Te oblike obravnavanja so predvidene za november.

Ta mesec pa vsi sodelujejo v splošni razpravi o

predosnutku ustave v okviru svojih krajevnih organizacij Socialistične zveze. Seznanimo se kar najbolj potanko z bistvom predosnutka nove ustave, ki je odraz naše preteklosti, stvarnosti in bodočnosti! Pri tem pa nikakor ne gre le za kampanjo, temveč za mnogo več: za javno razpravo, v kateri naj sodelujejo vsi občani! Soodgovornost smo za dokončno oblikovanje zvezne in republiške ustave ter statutov komun in delovnih organizacij.

S tem bomo izpolnili tudi svjcjo ustavo pravico in dolžnost, organizacije Socialistične zveze pa bodo pri tem zagotovile množično kvaliteto in učinkovito razpravljanje.

Osnovna načela kulturne politike v komuni morajo biti uzakonjena v občinskem statutu

V soboto, 6. oktobra, je bila 3. plenarna seja okrajnega sveta Zveze Svobod in PD. Med gosti sta bila tudi predsednik Zveze Svobod Slovenije Branko Ba-

bič ter član predsedstva in predstavnik okrajnega sveta Kranj Silvo Ovsenik. V razpravi o problemih kulture v komuni so poleg gostov Branka Babiča, Silva Ovsenika, tajnika sveta za kulturo in prosveto OLO Lojzeta Kastelca, predsednika okrajnega komiteja LMS Franca Sladiča sodelovali člani sveta Stane Zula, Jakob Drnač, Dušan Muc, Bogo Javornik, Anton Horjak, Savica Zorka, Ivan Vogrine, Bogo Komelj, Ernest Jazbec, Andrej Petek, Alojz Hočevar in Niko Galeša.

»Zveza Svobod in PD je v okraju dala pobudo za najširšo razpravo o kulturni politiki v komuni,« je uvodoma podčrtal predsednik okrajnega sveta Zveze Janez Gartnar. »Trenutno je namreč stanje tako, da se s kulturno problematiko na našem področju brez večje medsebojne povezanosti ukvarjajo Zveza Svobod in PD, sveti za kulturo in prosveto pri ljudskih odborih in posamezne kulturne ustanove, vendar vsak s svojega zornega kota in potreb, ki jih sam čuti. Tako je do nedavnega Zveza Svobod bila obremenjena predvsem s organizacijskimi in materialnimi problemi in ožjimi proble-

mi amaterske dejavnosti. Iskala je novih oblik in šele v zadnjem obdobju so občinska vodstva Zveze, nekatera več, druga manj, šla v širšo problematiko kulture in po svojih idejah, konceptu in delu preraščajo svete za kulturo in prosveto pri ljudskih odborih. Ti sveti se v večini primerov niso dokopali do obravnavanja kulturne problematike, ker so razpravljali predvsem o šolstvu. Kolikor pa so obravnavali tudi kulturo, so se ustavljali zgolj pri organizacijskih in finančnih problemih kul-

turnih ustanov, niso pa se pogovarjali o problemu kulture kot celote, o kulturnem osveščanju in vzgoji ljudi. Kulturne ustanove pa so delovale iz ozkih osnov, zaprtih konvencionalnih oblik in se niso dosti ozirale na potrebe in težnje svoje okolice.

V komuni moramo ustvariti skupno tribuno vseh zainteresiranih za kulturo in skupno analizirati kulturne potrebe komunije. Tega do sedaj nihče ni delal, zato tudi nismo nikoli ugotavljali, kakšne so realne možnosti za zadovoljevanje teh potreb. Posledica tega so bili slabi programi, pomanjkanje o dveh kulturah: višji-profesionalni in množični-amaterski. Le enotna kulturna politika v komuni bo opredelila mesto in vlogo svetov za kulturo, Zveze Svobod in posameznih kulturnih institucij, od (Nadaljevanje na 7. strani)

Tovariš Josip Broz-Tito sodeluje na razstavi fotografij v Krškem!

Tik pred zaključkom današnje številke smo zvedeli, da bo na medklubski razstavi črno bele fotografije, ki bo odprta v nedeljo dopoldne v Vidmu - Krškem, sodeloval z večjim številom svojih posnetkov tudi predsednik republike maršal Josip Broz-Tito. Za organizatorje prireditve je velika čast in priznanje, da sodeluje na njihovi razstavi tudi dragi gost, ki je navdušen fotoamater.

VREME

OD 11. DO 21. OKTOBRA

Padavine pričakujemo okrog 13., 17. in zlasti 21. oktobra. V ostalem suho oz. lepo vreme.

Dr. V. M.

NARODNI HEROJI
VETERINAR
DUŠAN JEREBA
STEFAN

ROJEN 28. JAN. 1908
SEKRETAR OK KPS
NOVO MESTO
IN OOOP LJUBLJANA
TER P. VERJEJENISMA
OOOF ZADOLENJSKO
PADEL
12. MARCA 1943
V VELEKEM LIPOVCU
SVOJE MLADO ŽIVLJE
NIE JE DOZADNJECA
ZVESTI DEJI SVOBODE
IN SOCIALNE PRAVI
ČNOSTI ŽRTOVAL
ZA DOBRO SVOJE
ČALI LJUDSTVA

V nedeljo popoldne bodo v večji veterinarske postaje v Novem mestu odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju Dušanu Jerebi - Stefanu, padlemu sekretarju OK KPS Novo mesto. Več o tem berite na 12. strani današnje številke. — Plaketo Dušana Jereba je izdelal akademski kipar Vladimir Stoviček

OLO o zdravstvu in socialni politiki

Prihodnji teden bo 30. skupna seja obeh zborov OLO, za katero so odborniki že te dni dobili zanimivo gradivo iz okrajne skupščinske pisarne. Svet za zdravstvo in socialno politiko je pripravil izčrpno in zelo pregledno poročilo o številnih problemih financiranja socialnega zavarovanja in organizacije zdravstvene službe v okraju. Odborniki so dobili hkrati tudi poročilo upravnega odbora sklada za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev. Ker so dobili odborniki tokrat gradivo o tako zelo pomembnem vprašanju dovolj zgodaj, upravičeno pričakujemo na prihodnji seji OLO temeljito razpravo.

»O, ko bi vsak izmed nas odraslih znal toliko kot ti fantje, pa bi bilo veliko manj nesreč na cestah!« je marsikdo vzdihnil med množico, ki je v petek zvečer napolnila dvorano sevniškega Partizana na republiški pionirski oddaji o prometnih predpisih (Foto: Tone Podražaj)

Skupščina predstavlja ljudstvo neposredno

Predsednik ustavne komisije Edvard Kardelj se je v referatu o predosnutku zvezne ustave dotaknil tudi položaja in vloge občine. Dejal je, da predosnutek ne prinaša načelnih sprememb, marveč utrjuje vzpostavljene odnose in nadalje razvija nekatere osnovne in s prakso potrjene elemente političnega sistema. Predosnutek zvezne ustave prinaša samo načela, republiške ustave pa naj bi razčlenile in konkretizirale te odnose tako, da bo občina lahko uveljavljala poseben vpliv in nadzorstvo nad poslovanjem delovnih organizacij in obratno, da bosta tudi politika in aktivnost komune pod stalnim nadzorstvom delovnih kolektivov in državljanov, ki morajo prav tako imeti možnost, da čim neposredneje in ne samo prek občinske skupščine nenehno vplivajo na to politiko. Predosnutek zvezne ustave daje posebno mesto oblikam neposredne demokracije, predvsem krajevnim skupnostim, ki bodo lahko imele pomembno vlogo tudi pri ustanavljanju družbenih potrošniških skladov, otroških ustanov, posameznih komunalnih služb in drugih uslužnostnih dejavnosti, ki morajo vsak dan preskrbovati občana in ki so pri nas še zelo nerazvite.

Referent je govoril tudi o okrajih, za katere je dejal, da so, vzeto v celoti, kljub nekaterim negativnim vidikom imeli zelo pozitivno vlogo in da jih v današnjih razmerah ni mogoče odpraviti, ker bi potem nujno prišlo do večjega republiškega centralizma. Kardelj je obširno orisal tudi vlogo skupščin in volilne mehanizma. V strukturi skupščin so po njegovih besedah tri velike spremembe: prvič,

vse skupščine izhajajo neposredno iz občin in delovnih organizacij; drugič, spreminja se sestava doseđanega zbora proizvajalcev, in tretjič, uvajamo sistem omejitve ponovne volilnosti pri vodilnih političnih in državnih funkcijah.

Zbori proizvajalcev so pokazali lepe uspehe pri svojem delu, toda omejitvi so bili na področje gospodarskih organizacij, ker se je ta čas začel razvijati mehanizem delavskega samoupravljanja. Zdej ni več treba zagotavljati delavskemu razredu vodilne vloge, ker je že pognal globoke korenine v sedanjih družbenoekonomskih strukturah družbe. Dandanes ni več mogoče ločiti širokih področij družbenega samoupravljanja na torišču družbenih služb od družbenega samoupravljanja v proizvodnji. Zato je treba namesto sedanjih zborov proizvajalcev uvesti v sestavo zvezne in republiške skupščine samoupravne zbornice, v katere bodo občine delegirale svoje člane. Več samoupravnih zborov bo zato, ker naloge ne bi mogli rešiti s poljubno razširitvijo sedanjega zbora proizvajalcev. Tak zbor bi bil nekak vrhovni delavski svet v okviru skupščine, njegovo delo pa bi dobilo zelo splošen značaj. Člani takšnega zbora bi se praktično ukvarjali z vsemi tekočimi problemi naše družbene skupnosti in bi bili ločeni od svojega profesionalnega delovnega mesta. Drugače pa bo, če bo skupščina sklop nekaj skupščin, združenih in povezanih med seboj z ustrezno delitvijo dela, vzajemno odgovornostjo in s potrebnim mehanizmom za skupno delo in usklajevanje sklepov. Tako bo omogočeno članom samoupravnih zborov v okviru

skupščine kvalificirano in odgovorno razpravljati in odločanje o problemih, ki so tesno povezani s področjem njihovih dela, katerega kot delegati ne bodo tako pogosto zapuščali.

Ko je Kardelj pojasnjeval razliko med našim sistemom ter večstrankarskim in enostrankarskim sistemom, je dejal, da pri nas, na primer, skupščina ne predstavlja ljudstva prek strank, marveč neposredno, se pravi na temelju odnosov v proizvodnji in pri delu. Pri nas se pri kandidiranju državljanov ne odločajo za

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Revolucija v Jemenu, tej razmeroma majhni deželi na jugozahodnem koncu Arabskega polotoka, je ponoven dokaz za to, kako se v današnjem svetu širijo ideje in posnemajo zgledi — ne glede na zemljepisne razdalje in umetne ovire, kot so na primer hermetično zaprte meje in reakcionarni režimi.

Na videz je v Jemenu prišlo le do državnega udara, ki ga je izvedla vojska pod vodstvom sedanjega jemenskega premiera polkovnika Abdulaha el Salala. Princ el Badr, ki je prav kmalu po ustoličenju za kralja, imenoval el Salala za poveljnika armade, je menda zgorel v kraljevski palači. Ko so dogorevali zadnji zublji na pogorišču, je z njimi vred ugašala tudi doba monarhije, samovolje in krutosti. Zakaj dogodki, ki so neposredno sledili državnemu udaru v Jemenu — če že ne sam državni udar — so pokazali, da gre pravzaprav za revolucijo, ki bo najbrž globoko preobrazila to arabsko deželico in vplivala na sosede.

Da je to res, je razvidno iz nagle in silovite reakcije Saudove Arabije, kjer vlada podoben režim, kot je vladal v Jemenu. Peščica ljudi se koplje v neizmernem bogastvu, odloča popolnoma samovoljno o vseh finančnih in državnih zadevah in se drži na oblasti s sodstvom, ki ne bi zaslužilo tega imena niti v srednjem veku.

Toda z revolucijo v Egiptu, odpravo monarhije v Iraku, s čedalje izrazitejšo socialistično usmeritvijo v ZAR, je zavel tudi v Saudovi Arabiji, Jordaniji, petrolejskih šejkatih ob Arabskem zalivu nov veter, ki so se ga tamkajšnji absolutistični vladarji na moč ustrašili. Kako zelo se bojijo novega vetra v Saudovi Arabiji, pričajo sedanjí zagri-

teni boji na meji med Jemenom in Saudovo Arabijo. Ibn Saud je namreč poslal na mejo močne, s tanki in letalstvom podprte oddelke, da bi razbili jemensko obrambo in utrlj pot v Jemenu nekaterim plemenskim enotam, ki so menda ostale zveste el Badru. Položaj je postal toliko bolj nevaren, ker je ZAR opozorila sosede Jemena, naj se ne vmešavajo v jemenske notranje zadeve.

Toda novice z bojišča in iz Saudove Arabije so zelo zanimive. Očitno je, da se Ibn Saud ne more zanesti na lastno armado. Več oficirjev Saudove armade je že prešlo na jemensko stran. Izjavili so, da se ne bodo borili proti jemenski revoluciji za Saudovo stvar. Iz ZAR poročajo, da so na ozemlju ZAR že pristala tri Saudova letala s piloti, ki so kratko malo pobegnili čez Rdeče morje, namesto da bi šli bombardirati in obstreljevati Jemence. Saudovo poveljstvo je zdaj prisiljeno dati pilotom le toliko bencina — tik za fronto — da lahko letala poletijo na kratek bojni polet in se takoj vrnejo. Kljub temu je tretje pobeglo Saudovo letalo tvegalo polet čez Rdeče morje in pristalo prav na vzhodni obali ZAR.

Ibn Saud prav dobro ve, da ga bo prej ali slej doletela podobna usoda kot el Badra, če bo dovolil, da se jemenska revolucija utrdi in postane prilačna za ves arabski polotok. Zato si

šale sile, ki zdaj še stojijo ob strani. Tudi Britanci se bojijo jemenske revolucije, ker bo nova jemenska vlada brez dvoma dosti odločneje postavljala svoje zahteve po Adenu in celem protektoratu.

Marsikaj stoji na tehtnici zdaj na Arabskem polotoku. Marsikaj je stalo na tehtnici že dlje časa. Jemen je majhna in razmeroma nepomembna dežela, toda prav taka dežela je lahko tisti jeziček na tehtnici, ki utegne porušiti sedanje ravnotežje v korist naprednejših sil. Te naprednejše sile pa so izšle iz vrst vojakov, kakor se je to že zgodilo v Egiptu, Iraku, Sudanu, Pakistanu, Burmi in celo Indoneziji. Povsod tam, kjer je armada pravzaprav edina organizirana in disciplinirana sila, ki lahko razbije mrtvilo stoletij in da odločilno spodbude sodobnejšemu razvoju v zaostalih deželah.

vestni borci za socializem, ampak hkrati tudi politično in ekonomsko izobraženi ljudje. Vloga skupščine ne bo le na področju zakonodaje in pri dajanju splošnih norm, ampak tudi na področju prostovoljnih sporazumov in neobveznih priporočil, skratka, skupščina bo tudi organizator širših političnih akcij.

Predsednik ustavne komisije je obširno govoril tudi o omejitvi ponovne volilnosti in o rotaciji, o čemer je naš časnik že obširno pisal. Uvedba teh načel je po njegovem mnenju ena izmed najbistve-

nejših naprednih reform, ki jih nova ustava vnaša v naš politični sistem. Rotacija mora pospešiti vzgojo in dozorevanje novih kadrov, ki bodo skupno s starejšimi izpolnjevali vse širše in številnejše naloge razvite socialistične družbe. V predosnutku je predvidena tudi možnost izvolitve predsednika republike največ dvakrat zapored, vendar velja izjema glede osebnosti tovariša Tita, ki se mu s tem daje priznanje za njegove zgodovinske zasluge pri ustvarjanju naše skupnosti.

Tovariš Kardelj je v referatu govoril tudi o ustavnosti in zakonitosti. V zvezi s tem je poudaril, da naš ustavni sistem šteti avtonomnega človeka pred samovoljo organov oblasti, hkrati pa tudi skupnost pred samovoljo posameznikov ali posameznih skupin.

Titovih besedah služi veliki nalogi: ohraniti zvesto podobo o rojstvu naše revolucije, o našem rojstvu, o ljudeh, iz katerih krvi je zrastle revolucija, o idejah in željah, ki so jih nosile, o Partiji, ki je v boju in novemu življenju dajala življenjsko silo in življenja svojih članov.

Po obnovitvi pogajanj za sprejem Velike Britanije v Skupni trg v Bruslju je britanski minister Heath zahteval vrsto novih omejitev za trgovino z državami Commonwealtha.

Kanadski zunanji minister Green je izjavil, da Kanada ne bo prepovedala svojim ladjam prevažati blago iz ZSSR na Kubo. Ta prepoved tudi ne bo zadel kanadskih ladij, ki plovejo pod britansko zastavo.

Alžirija je bila na zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku sprejeta za 109. članico OZN.

Prvič v V. republiki je dobil francoski parlament nezaupnico. Tako je vlada premiera Pompidouja odstopila, a bo po nalogu predsednika de Gaulle nadaljevala posle do referenduma v začetku oktobra. Hkrati je de Gaulle razpisal parlamentarne volitve, ki bodo tudi oktobra letos.

Trgovinska izmenjava med ZSSR in LR Kitajske se je občutno zmanjšala. Po sovjetskih podatkih se je vrednost trgovine zmanjšala od predlanskega do lanskega leta za eno tretjino.

Bivši brazilski predsednik Janio Quadros je zmagal na suverenskih volitvah v mestu Pederneiros v državi Sao Paulo.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Izvršni odbor glavnega odbora SZDL Slovenije je na seji v četrtek razpravljal o tem, kako poteka razprava o osnutku zvezne ustave in sprejel sklep o sklicanju skupne seje glavnega odbora SZDL Slovenije in Ljudske skupščine Slovenije, na kateri bi sprejel osnutek ustave Socialistične republike Slovenije. O seji izvršnega odbora so objavili tudi komunikate, v katerem je med drugim rečeno, da naj študij ustavnega gradiva in uresničevanje ustavnih načel v statutih komun in delovnih organizacij čim več prispevata k utrjevanju družbeno-ekonomskega in političnega sistema in k nadaljnji socialistični vzgoji občanov. Razpravo ne bi smeli omejevati zgolj na tolmačenje načel in določil zvezne ustave, ampak jo je treba povezati z republiško ustavo, statuti komun in delovnih organizacij. Razprava mora prispevati k poglobljanju družbenega samoupravljanja, razvijanju socialističnih odnosov v kolektivih, k polnemu uveljavljanju načel socialistične delitve po delu, racionalnejši proizvodnji, kooperaciji in integraciji ter varčevanju na vseh področjih. Sedaj ne gre za začetek ustavne kampanje, ampak za mnogo več — za javno razpravo, v kateri naj vsi občani sodelujejo pri dokončnem oblikovanju zvezne in republiške ustave ter statutih. Ustava mora postati orožje v rokah občanov pri premagovanju težav in pomanjkljivosti, ki se še pojavljajo.

V Beogradu je bilo v četrtek zvezno posvetovanje o delitvi dohodka, ki so ga skupaj organizirali centralni svet Zvezne sindikatov Jugoslavije, zvezna gospodarska zbornica in sekretariat ZIS za delo. Referenta sta bila Milka Spljak, podpredsednik centralnega sveta ZSJ, in Džemal Bijić, sekretar ZIS za delo. Po končanem posvetovanju so sprejeli sklepe, v katerih ugotavljajo, da smo v dosedanji aktivnosti v osnovi uskladili gibanje osebnih dohodkov z rezultati gospodarjenja. Hkrati smo odpravili razne ekcese in pretirane razpone v osebnih dohodkih, ki so nastali neodvisno od delovnih uspehov. Toda s tem nismo uredili vseh problemov. S tem so ustvarjeni le pogoji za nadaljnjo

izdelavo mehanizma delitve. Doslej smo dokaj zanemarili tudi uporabo in nadaljnje izpopolnjevanje stimulatívni oblik notranje razdelitve v delovnih kolektivih. Delitev se je čestokrat omejevala na izplačilo startnih osnov osebnih dohodkov, kar je usmerjalo pozornost delavcev predvsem na zahteve po povečevanju plačila z večjimi startnimi zneski, ne pa z boljimi delovnimi uspehi. Pretirano zmanjševanje razponov v nekaterih kolektivih je pripeljalo do pojavov uravnilovke. V takšnih pogojih se je občutno zmanjšala stimulatívna delitve, to pa je zmanj-

NE LE POJASNJEVATI, AMPAK TUDI SODELOVATI PRI OBLIKOVANJU NOVE USTAVE!

ševalo tudi rezultate splošnih prizadevanj za večjo, kvalitetnejšo in cenejšo proizvodnjo. Zaradi tega bo treba v prihodnje še naprej in še bolj intenzivno izpopoljevati in razvijati notranjo organizacijo, upravljanje in delitev v delovnih kolektivih. Odpriji je treba jasno perspektivo, da morejo posamezniki in kolektivi aenehno zviševati svoj dohodek oziroma osebne dohodke le v organski zvezi ter v trdni povezanosti z uspehi osebnega in kolektivnega dela. Osvetliti je treba vlogo visoko strokovnih kadrov v sodobnem proizvodnem procesu in s politiko delitve stimulirati najnaprednejše tehnične, tehnološke in druge rešitve. Aktivnost pa je treba usmeriti tudi k nadaljnemu poglobljanju delavskega samoupravljanja, vključevanju vseh proizvajalcev v upravljanje s proizvodnjo in delitvijo.

Založba »Vojno delo« je izdala prvo knjigo zbornika »Upor narodov Jugoslavije leta 1941«. Uvodni članek je napisal predsednik Tito, ki v njem govori tudi o vlogi zbornika. Ta naj po

izdelavo mehanizma delitve. Doslej smo dokaj zanemarili tudi uporabo in nadaljnje izpopolnjevanje stimulatívni oblik notranje razdelitve v delovnih kolektivih. Delitev se je čestokrat omejevala na izplačilo startnih osnov osebnih dohodkov, kar je usmerjalo pozornost delavcev predvsem na zahteve po povečevanju plačila z večjimi startnimi zneski, ne pa z boljimi delovnimi uspehi. Pretirano zmanjševanje razponov v nekaterih kolektivih je pripeljalo do pojavov uravnilovke. V takšnih pogojih se je občutno zmanjšala stimulatívna delitve, to pa je zmanj-

Titovih besedah služi veliki nalogi: ohraniti zvesto podobo o rojstvu naše revolucije, o našem rojstvu, o ljudeh, iz katerih krvi je zrastle revolucija, o idejah in željah, ki so jih nosile, o Partiji, ki je v boju in novemu življenju dajala življenjsko silo in življenja svojih članov.

V Beogradu so se te dni začela pogajanja med gospodarskimi delegacijama indijske in jugoslovanske vlade o sklenitvi sporazuma o dolgoročnem gospodarskem sodelovanju med obema državama. V teku so tudi pogajanja o jugoslovansko-bolgarskem gospodarskem sodelovanju.

Spet se je začela živahna skupščinska dejavnost. Te dni so zasedali odbori, ki so imeli na dnevnem redu številna zelo važna vprašanja. Odbora za gospodarstvo obeh zborov sta razpravljala o gibanju gospodarstva v LRS od januarja do konca avgusta in o nekaterih perečih problemih na področju urbanizma ter stanovanjskega in komunalnega gospodarstva. Zakonodajna odbora sta obravnavala predloge nekaterih novih predpisov. Odbor za prosveto in kulturo je poslušal poročilo predsednika sklada LRS za šolstvo ter razpravljal in sklepal o predlogu zakona o spremembah zakona o ustanovitvi sklada LRS za šolstvo. Odbor za zdravstvo in socialno politiko je sprejel predlog zakona o zdravstvenem nadzoru nad določenimi predmeti splošne rabe (zobna pasta, detergenti, pudri, vse vrste maščob itd.), ki doslej niso bili predmet zdravstvene kontrole, zaradi česar je obstajala morebitna nevarnost za zdravje ljudi.

V Jugoslaviji se je mudila na obisku delegacija Socialistične stranke Belgije, ki jo je vodil podpredsednik stranke Joos van Eynde. V Beogradu se je razgovarjala z delegacijo SZDLJ, ki so potekali, kakor je rečeno v sporočilu o razgovorih, v prijateljskem vzdušju. — Pri nas se mudi na obisku tudi delegacija japonskih socialistov, ki se posebno zanima za družbeno upravljanje v komunah in za dejavnost Socialistične zveze. Delegacija SZDLJ pod vodstvom Vladimira Bakarića pa je odpotovala na obisk na Poljsko.

Po obnovitvi pogajanj za sprejem Velike Britanije v Skupni trg v Bruslju je britanski minister Heath zahteval vrsto novih omejitev za trgovino z državami Commonwealtha.

Kanadski zunanji minister Green je izjavil, da Kanada ne bo prepovedala svojim ladjam prevažati blago iz ZSSR na Kubo. Ta prepoved tudi ne bo zadel kanadskih ladij, ki plovejo pod britansko zastavo.

Alžirija je bila na zasedanju Generalne skupščine OZN v New Yorku sprejeta za 109. članico OZN.

Prvič v V. republiki je dobil francoski parlament nezaupnico. Tako je vlada premiera Pompidouja odstopila, a bo po nalogu predsednika de Gaulle nadaljevala posle do referenduma v začetku oktobra. Hkrati je de Gaulle razpisal parlamentarne volitve, ki bodo tudi oktobra letos.

Trgovinska izmenjava med ZSSR in LR Kitajske se je občutno zmanjšala. Po sovjetskih podatkih se je vrednost trgovine zmanjšala od predlanskega do lanskega leta za eno tretjino.

Bivši brazilski predsednik Janio Quadros je zmagal na suverenskih volitvah v mestu Pederneiros v državi Sao Paulo.

GRADNJA CESTE PIŠECE - BIZELJSKO IN RAZVOJ TURIZMA TEH KRAJEV

Cesta Pišece-Bizeljsko je že daven sen prebivalcev tega področja. Prve želje prebivalstva so že tako stare, kot so stare potrebe po prevozih. Šele leta 1938 so se resno lotili dela, vendar šele takrat, ko je toča popolnoma uničila pridelke v vinogradih in vse posevke. Področje na eni in drugi strani je izredno vinorodno. Prehrana prebivalstva je v glavnem odvisna od letine in pridelka v vinogradih. Ker tudi takrat ni bili nobene druge dejavnosti, da bi prebivalcem pripomogla k zaslužku oziroma ublažila naravno katastrofo, ki je prizadejala to področje, so prebivalci sklenili prositi takratno banovino za pomoč. Tako so leta 1938 pričeli traserati cesto iz Brezovice proti Podgorju. Tudi projekt je bil že napravljen. Delo na cesti se je pričelo in je bilo z vsake strani napravljenega približno 700 m cestišča. Pozneje pa se je izkazala dobrohotnost banovine kot predvolilna obljuba, in brž ko so poslanci dosegli svoje interese, je bila nadaljnja gradnja ceste odložena.

Problem povezave Pišec in Bizeljskega se pojavlja, vedno znova posebno pa je pereč sedaj, ko sta združeni v eno gospodarsko enoto. Na področju Pišec nima prebivalstvo nobene možnosti zaposlitve oziroma službe, razen s prodajo vina, kar pa je dandanes glede na stare, izčrpane vinograde z nizkimi hektarskimi donosi in ker ni možnosti za obnovo, ne zadovoljuje.

Cesta bi povežala Pišec z Bizeljskim, Klanjcem in Hrvaško z železnico proti Zagrebu, na katerega gospodarsko gravitira.

Nova cesta in avtobusna zveza do Klanjca bi prebivalcem tega področja omogočila v večji meri zaposlitev v novo ustanovljenih industrijskih obratih Hrvaškega Zagorja. To bi mnoge kmečke proizvajalce, ki so trenutno precej odvisni od vinske letine, preusmerilo na proizvodnjo mleka, ki je že

lo iskan prehrambeni artikel, posebno še zato, ker se je ves socialistični sektor na našem področju usmeril na rejo pitancev. S cesto bi precej pridobila tudi veterinarska osemenjevalna služba v občini. Vsak dan bi si prihranila 15 km mrtve linije, to pa se na leto precej pozna. Tudi za podjetje »Prevoz« bi bila nova linija zanimiva. Če bi se podaljšala proga Pišece-Bizeljsko-Klanjec ali pa če bi se odprle krožne avtobusne zveze Brežice-Dobova-Kapela-Bizeljsko-Pišece-Globoko-Brežice in obratno, bi imeli od tega koristiti prebivalci in podjetje.

Če želimo, da bo zadruga Bizeljsko uspešno delovala, je cesta neobhodno potrebna. Plan ekonomskega razvoja zadruga je vinogradniško-sadjarkega značaja in pada pretežno del obnove ravno v neposredno bližino predvidene ceste.

Varianta gradnje ceste Brezovice-Podgorje je ekonomsko najbolj utemeljena, ker je kratka, (s tem v zvezi so tudi manjše investicije!), teren je položnejši, povežala pa bi se tudi z novo cesto iz Vitne vasi. Če sama naravna trasa za gradnjo ceste je lepo speljana ob obronkih vinogradov, ko pa se bodo e-ti obnavljali, bo cesta sestavni del obnovljenega po-

dročja in kmetijska zadruga Bizeljsko bi lahko prikazala novo cesto kot soudeležbo pri natečaju za obnovo vinogradov.

Najbolj pa je za gradnjo ceste zainteresirano prebivalstvo samo, katerega prispevki bi precej zmanjšali predvideni proračun. Velika večina je pripravljena dati zemljišča za traso in nuditi prevoz za gradnjo zastoj.

Poglejmo Bizeljsko in Pišece še v turistične strani! Bizeljsko ima že turistično tradicijo. Predvsem je znano po dobrem rdečem vinu s fino aromo in plemenito naravno kislino. Tudi prijazna Sotelska dolina z značilnimi vinogradniškimi grički in svojstvenimi zidanicami je posebna turistična privlačnost. Ob nedeljah lahko srečate avtomobile iz vseh republik. Potrebno je samo še urediti ceste in vključiti Pišece v avtomobilski promet. Tudi Pišece so lepa gorska vas; leže ob vnožju Orlice, ki bi postala zanimiva izletniška točka, če bi Zagreb, Kumrovec, Bizeljsko, Pišece in Brežice povezali z avtocesto.

Znamenitost Pišec je srednjeveški grad, ki sodi med najzanimivejše v Sloveniji; prav tako izvir Gabernice (Duplo), ki ima poleti in pozimi enako temperaturo — 12 stopinj Celzija. Orlica s svo-

jim bujnim zelenjem in milo klimo je primerna za vsakega delovnega človeka, ki se hoče za nekaj ur umakniti iz mestnega hrupa. To področje je zelo znano iz časa NOB, saj se je tu boril Kozjanski odred. V Pišecah je tudi obrat socialističnega sektorja sadjarke-vinogradniškega tipa z živinorejo. Pišece same pa imajo poleg dobrega vina še zelo ugodno lego, zemljo in klimo za gojenje marelic. Ta lepi, od modernega sveta odrezani kraj bi dobil z novo cesto turistični značaj in sijajne možnosti za razvoj, še več pa bi z njo pridobil turizem občine Brežice, ki se sicer ne morejo pohvaliti s tistim, kar imajo obmorska letovišča, imajo pa še neizkoriščeno lepoto in privlačnost.

Marija Sušnik

Jože Gorjup: SENO (1929 — iz Gorjupove galerije v K. stanjevici)

Zakaj se je podražil kruh?

Zvezni izvršni svet je dovolil podražitev kruha (v zvezi s tem seveda tudi mlevskih izdelkov), in sicer povprečno po 15 din za kilogram za vse tri vrste kruha. Posebni ukrepi bodo zagotovili naslednje cene za moko: Tip 1000 (za črn kruh) 63 dinarjev za

kilogram, tip 600 (za polbel kruh) 73 dinarjev in tip 400 (za bel kruh) 80 dinarjev. Ker se bo črn kruh podražil le za 13 din, beli pa za več, bodo tržne inspekcije nadzirale, da ne bi peki mešali razne vrste moke, kar tudi doslej ni bilo dovoljeno. Ljudski odbori bodo skrbeli tudi za to, da bodo povsod pekli črn kruh, da se ne bi dogajalo, da bi peki določali strukturo potrošnje in peki predvsem bel kruh, ki je dražji.

Zakaj se je podražil kruh? Ta ukrep je bil potreben zato, ker so se nedavno zvišale cene pšenice, koruze in nekaterih drugih osnovnih kmetijskih pridelkov, da bi s tem spodbudili kmetijske proizvajalce za večjo proizvodnjo. Sedanja neznatna razlika med ceno pšenice in kruha je bila malenkostna, tako da je obstajala nevarnost, da bi pšenico v velikih množinah uporabljali kot živinsko krmo. To bi pomenilo uvoziti še več pšenice, čeprav že sedaj trošimo zanjo dragocene devize. Zaradi tega je bila edina rešitev v podražitvi kruha, s čimer pa delavci, uslužbenci, upokojenci in invalidi ne bodo prizadeti, ker bodo dobili ustrezno nadomestilo osebni dohodki oziroma pokojnine in invalidnine se bodo zvišale za 400, otroški dodatki pa za 200 din. Tudi ni bojzani, da bi se zaradi tega zvišale cene drugih predmetov. ZIS je že sklenil, da bo znižal da-

vek na promet s sladkorjem, kar bo omogočilo, da bo cena tega osnovnega živila ostala nespremenjena.

Kako pa je s preskrbo z drugimi živili? Direkcija za prehrano je sklenila uvoziti približno 5000 ton krompirja, ki bo v maloprodaji po približno 35 din za kilogram, in 2500 ton čebule, katere cena bo okrog 100 din za kilogram. Neradno podražitev jaje bodo zavrlj z intervencijo direkcije za prehrano, ki bo dala na trg jajca iz rezerve. Na zalogi so zadostne količine masti. V kratkem bodo uvozili precejšnje količine limon.

Potrošnike opozarjamo, da ni treba nasadati govoric o pomanjkanju krompirja, ki so jih spletki nekateri spekulanti. Kot rečeno, bomo uvozili precejšnje količine krompirja, tako da se ne bodo dolgo veselili tisti kmetje, ki spekulirajo na višjo, neupravičeno ceno. Frav tako so smešne tudi razne govorce o vzrokih podražitve kruha, ki jih vtrajno širijo ponekod na vasi, ko je vendar jasno, da je vzrok v stimulativnejših cenah pšenice, koruze in nekaterih drugih kmetijskih pridelkov. V nekaterih vaseh pri Dvoru (Sadinja vas, Trebča vas) pa so menda celo pozabili plačati davke, ker so nasadili »pametnim glavam«, češ da se bo svet kar na glavo postavil. Ob takih si človek ne more kaj, da ne vzkliznil: Oj, ti naivnost!

Sredi priprav za V. skupščino slepih

5. oktobra se je v Novem mestu sestala pripravljalni odbor V. skupščine Zveze slepih. Na seji so bili navzoči predstavniki političnih in družbenih organizacij ter aranžer, ki bo vodil okrasitev skupščinskih prostorov v Dolenjskih Toplicah in celega kraja.

Člani pripravljalnega odbora so izdelali načrt za čimboljšo izvedbo skupščine. Med drugim so izbrali prostor za razstavo, ki bo odprta od 19. do 24. oktobra v mali dvorani prosvetnega doma v Dolenjskih Toplicah.

Razstava bo prikazala vlogo slepih, njihove pripomočke pri delu in pouku, kakor tudi vrsto drugih zanimivih stvari, ki jih uporabljajo v vsakdanjem življenju. Posebej bo prikazala dejavnost članov Zveze slepih novomeškega okraja. Med drugim bomo lahko videli fotografije zaposlenih članov, med katerimi so pretežno telefonisti. Okrajni Zvezi slepih je doslej uspelo, da je zaposlila 10 svojih članov, razen tega pa skrbi za izobraževanje oslepelih. Razen tistih, ki se šolajo v posebnem zavodu za slepe, sta dva člana zveze redna študenta oziroma dijaka. Tako je oslepel Gusti

Skraba, ki je razen oči izgubil tudi obe roki, že v drugem letniku pravne fakultete v Ljubljani, Rezka Hrovat iz Jurke vasi pa se je letos vpisala v prvi razred gimnazije v Novem mestu. Pri študiju si oba pomagata z magnetofoni pisalnimi stroji z Braillovo pisavo. Razstavo, ki bo nedvomno zanimiva za vsakogar, naj bi si ogledalo čimveč ljudi, posebno pa šolska mladina, ki naj bi imela v ta namen pouka prost dan.

Priprave za skupščino teko zelo hitro. Vsi delegati so že prejeli poročilo, ki bo prebrano na skupščini, da bi se na ta način že prej seznanili z osrednjimi vprašanji, o katerih bo govor v Dolenjskih Toplicah. Novomeški okraj bodo na skupščini zastopali Jože Zupanc, telefonist pri OLO Novo mesto in predsednik okrajne Zveze slepih, Vinko Rožič, telefonist pri podjetju BELT v Črnomlju, in Pavle Ostrelj, telefonist pri ObLO v Brežicah.

Le 10 slepih je zaposlenih v okraju

Zveza slepih novomeškega okraja ima 101 člana, in sicer

41 moških in 40 žensk: 10 je vojnih invalidov, 13 delovnih invalidov, 78 članov pa je izgubilo vid v drugih okoliščinah. Največ slepih članov je starih nad 55 let (50), 32 pa je takih, ki imajo od 19 do 45 let. V Braillovi pisavi piše 23 slepih, delno jo obvladata dva, 76 članov pa ne pispišenih. Po najnovejših podatkih je v našem okraju zaposlenih 10 slepih, ki so večinoma telefonisti.

Blago, ki se ne mečka

Varaždinska industrija svile, konfekcije in dežnikov bo na beograjskem sejmu »Moda po svetu« razstavila najnovejša blaga za večerne obleke, prikazala pa bo tudi tkanine iz »vibransa«, ki se ne mečkajo. Velike količine blaga bo varaždinska tekstilna industrija izvozila na Švedsko. — Na sejmu bo ta tovarna prikazala nekaj novih modelov večbarvnih dežnikov, ki jih namerava izvoziti tudi na Poljsko in Švedsko. Vsekakor pomenijo izdelki iz Varaždina obogatitev letošnjega sezna mode.

»METKA«

mehanična tkalnica
CELJE, Ipavčeva 22
Telefon: 29-73, 74, 75
Brzjav: METKA, CELJE
nudi bogato izbiro najkvalitetnejših tkanin za posteljino:
• inlete vseh vrst in širin,
• damaste v žakardskih enobarvnih in barvnih
• modnih vzorcih, kanaanah,
• fase, popeline, kepre,
• flanelaste rjuhe itd.

Delo krajevnih organizacij SZDL

Sklepi 6. redne seje Okrajnega odbora SZDL Novo mesto, ki je bila 14. septembra 1962

Na osnovi izčrpane analize o delu KO SZDL, ki jo je ob pomoči vseh občinskih komisij za organizacijska vprašanja izdelala komisija pri OO SZDL ter na podlagi razprave članov OO na seji sprejema IO OO SZDL sklepe o delu KO SZDL z namenom, da bi se bolj uspešno osvajanje nove vsebine in oblik dela SZDL v krajevnem merilu.

KO SZDL so v tem letu nadaljevale z dejavnostjo, ki je naša osnovna v zelo razgibanem družbeno-političnem delu po obeh kongresih SZDL Jugoslavije in Slovenije. Ravno tako je dalo posebno obeležje dejavnostim KO lanske jubilejno leto in proslave 20. obletnice revolucije, v letošnjem

letu pa vrsta aktivnosti, od zimskih zborov občanov pa vse do nedavnih zborovanj o kmetijstvu in drugih aktualnih družbenih problemih. Zelo množične in učinkovite so bile razprave članstva po pismu IK CK ZKJ in govoru tov. Tita v Splitu.

Ker je pred nami novo obdobje poglobljenega političnega dela v zvezi z javno razpravo o osnutku ustave FLRJ, kasneje republike in statutov komun, z volitvami, krajevnimi konferencami in potrebo po nadaljnjem in globljem razvijanju stikov s članstvom SZDL, je umestno, da KO priporočimo nekatere naloge, ki bi usmerile in olajšale delo v prihodnjem obdobju.

Razen bistveno vsebinskih nalog je zaradi počasnega spreminjanja organizacijskih prijemov, oblik in načinov dela umestno priporočiti KO tudi nekatere kadrovske in organizacijske naloge. Ob vseh pa se posebej postavlja v ospredje ponovna vloga občinskega odbora SZDL kot organa SZDL, ki v komuni predstavlja organizacijo Socialistične zveze.

Odbori krajevnih organizacij SZDL naj se močneje angažirajo v političnem smislu in dajejo poudarka problematiki komun, okraja in širše skupnosti; preko takega delovanja in političnega oblikovanja stališč, ob aktivnem sodelovanju članstva, naj se

krajevna organizacija SZDL uveljavlja kot ena najvažnejših oblik samoupravljanja v občini.

Občinski odbori SZDL naj posvetijo več skrbi in konkretne pomoči organizaciji in delovanju krajevnih organizacij in podružnic.

Odbore krajevnih organizacij, sekretariate odborov, podružnic in sekcij in nadzorne odbore je potrebno usmeriti k njihovim temeljnim nalogam, pri čemer je potrebna pomoč občinskih odborov SZDL.

Dopolnjevati in poglobliti je napore za usposabljanje vodilnega kadra v krajevnih organizacijah in podružnicah, pri čemer naj ima odločilno vlogo občinsko vodstvo SZDL.

Pri problematičnih krajevnih organizacijah in podružnicah je potrebno najti primeren izhod iz nedelavnosti s kadrovske ali organizacijske spremembami. Potreb-

na je nujna in premišljena preosnova celotnega stanja in delovanja sekcij v smeri, da so sekcije oblike dela KO. Razvijati je druge sodobne oblike dela s članstvom: javne tribune, klube družbenih organizacij in podobno.

Izogibati se je kampanjskega načina dela, katerega naj čim prej nadomesti sistematičnost, stalnost in načrtnost. Zagotoviti je najširše in čim aktivnejše sodelovanje krajevnih organizacij SZDL z drugimi organizacijami in samoupravnimi organi, zlasti pa poglobliti povezavo s sindikati in gospodarskimi organizacijami v krajevnem merilu. Ugotoviti je potrebno dejanske vzroke upadanja števila članstva SZDL in ponovno storiti nadaljnje korake za razširitev organizacije.

V vodstva krajevnih organizacij in podružnic je glede na osnovno strukturo članstva postaviti več žensk in mladine; pri kadrovanju pa

naj svojo vlogo odigrajo tudi organizacije ZK z usmerjenjem svojih članov na delo v SZDL.

Preobremenjeni vodilni člani v krajevnih organizacijah in podružnicah naj se razbremenijo prevelikega števila odgovornih funkcij, poleg tega pa naj se vodilne funkcije prirodno obnavljajo oziroma menjavajo ter v vodstva priteguje vedno določen del novih, mlajših ljudi.

Pospešeno naj se urejajo in opremljajo ustrezni prostori in družbeni centri, ki so eden od nujnih pogojev za uspešno delo organizacije, pri tem pa je potrebna učinkovita pomoč vseh organov občine in kraja.

Za poglobljanje stikov s članstvom in krajevnem merilu naj se KO in OBO bolj poslužujejo komunistkih rubrik v Dolenjskem listu. Organizacije, ki so pričele izdajati lastna glasila, naj to obliko obveščanja še razvijajo, ostale (Nadaljevanje na 4. strani)

PISMA UREDNIŠTVU

ALI JE TO PRAV?

Tovariš urednik!

Sem upokojenec iz Radeča pri Loki. Imam majhno posestvo na samem med gozdovi, zato moram imeti psa čuvaja, da mi odganja živali, ki mi delajo škodo na posevkih. Imel sem majhne psa, ki je bil zelo priljubljen in dober.

29. septembra pa je kot po navadi obšel njive in obstal na robu gozda. Tam je zavohal človeka in začel nanj lajati. V trenutku je počila puška in pes je prenehal lajati. Žena me je na to opozorila, a nisem mogel verjeti, da bi kdorkoli ustrelil psa, če nanj malo zalaja. Res pa je, da ga od takrat nisimo več videli. Ustrelil ga je zani lovec iz Radeč. Ljudje

pripovedujejo, da so videli psa daleč v gozdu ustreljene. Videti je, kot da je lovec psa odvrlel v gozd in ga pustil tam, češ da je preganjal divjad in ga je moral zato ustreliti.

Vsi sosedi lahko pričajo, da je bil pes zelo prijazen, da ni nikogar ugriznil in da ni preganjal divjadi. Vsak večer je šel do sosedovih hiš gledat, če je vse v redu, potem se je pa vrnil.

Upravičeno zahtevam od lovske družine v Radečah, da mi nabavi drugega psa. To bo še najceneje, sicer bom moral vložiti tožbo proti neupravičenemu odstrelu psa čuvaja.

Franc Fon,
Radeč, p. Loka pri
Zidanem mostu

Obseg in vloga krajevnih skupnosti

Razprava občinskega zbora ObLO Novo mesto o osnutku občinskega statuta

Na 19. redni seji občinskega zbora ObLO Novo mesto sta bila 5. oktobra na dnevnem redu sprejem odpovedi odborniških mandatov in sklepanje o razpisu nadomestnih volitev. Odbornika občinskega zbora tovariš Franc Jarc iz Žužemberka in tovariš Miro Thorževskij iz Novega mesta sta zaprosila za razrešitev odborniške dolžnosti. Prvi zaradi bolezni, drugi pa zaradi preobremenjenosti. Zbor je obe odpovedi sprejel in sklenil razpisati nadomestne volitve za obe izpraznjeni mesti. Volitve bodo 4. novembra.

Pri naslednji točki dnevnega reda so odborniki obravnavali tisti del osnutka občinskega statuta, ki govori o krajevnih skupnostih. Te bodo imele v nadaljnjem razvoju komunalnega sistema vidno mesto, ker bodo omogočale širokemu krogu občanov družbeno upravljanje zlasti v tistih dejavnostih, ki neposredno zadevajo njihove koristi.

Po osnutku naj bi bilo v bodoče na področju občine 19 krajevnih skupnosti s središči: v Beli cerkvi, Birčni vasi, Brusnicah, Dolenjskih Toplicah, na Dvoru, v Hinjah, Mirni peči, Novem mestu, Orehovi, Otočcu, Prečni, Stopičah, Straži, Sentjerneju, Skočjanu, Smarjeti, Šmihelu pri Novem mestu, Uršnih selih in Žužemberku. V pristojnost krajevnih skupnosti sodi po osnutku upravljanje s komunalnimi napravami lokalnega pomena, s pokopališči, lokalnimi vodnooskrbnimi napravami, potmi in cestami ter drugimi objekti. Dalje bi bilo v njihovi pristojnosti ime-

novanje potrošniških svetov, skrb za razvoj šolstva, zdravstvene in socialno-varstvene službe, ustanavljanje in krepitev raznih servisnih služb, obrti in podobno. Prav tako bi bila njihova naloga skrb za izvajanje gospodarskega programa občine na njihovem območju.

Razen pripombe, da bi kazalo krajevno skupnost Stopiče razdeliti na dve, to je Stopiče in Podgrad (stara nasprotja med kraji), odborniki niso imeli drugih pripomb glede obsega posameznih krajevnih skupnosti. Točno določene pristojnosti posameznih krajevnih skupnosti pa bo potrebno določiti s statuti krajevnih skupnosti. Spričo različnega gospodarskega sestava skupnosti pa bodo te pristojnosti gotovo nekoliko različne. Da bi dobili primerne osnutke statutov krajevnih skupnosti, je bil sprejet sklep, naj podkomisija za izdelavo občinskega statuta takoj prične razpravo s krajevnimi faktorji, in sicer na

področju bodoče krajevne skupnosti Skočjan (izrazi to kmetijsko področje) in bodoče krajevne skupnosti Straža (industrijsko-kmetijski gospodarski značaj). Na osnovi razprav na teh dveh področjih bo moč dobiti vsaj okvirni osnutek za vse krajevne skupnosti v občini. Razen tega bo razprava na terenu pokazala, če je potrebno vnesti v tisti del občinskega statuta, ki se nanaša na krajevne skupnosti, še kakšna dopolnila ali spremembe.

Za uspešno delovanje krajevnih skupnosti bo odločilnega pomena, kdo bo izvoljen v svet krajevne skupnosti. Zato je potrebno, da politične organizacije že sedaj mislijo na kadrovske izbire članov svetov krajevnih skupnosti. Te bodo imele tudi svoje načrte dohodkov in izdatkov, ki jih bo potrjala občinska skupščina. Od vodstva krajevnih skupnosti in sodelovanja vseh občanov bo, seve, predvsem odvisna uspešnost dela teh najnižjih organov družbene samouprave.

Razprava za slehernega človeka

Pri tolmačenju ustave bodo odigrala vodstva krajevnih organizacij SZDL pomembno vlogo. Obiskali smo predsednika občinskega odbora SZDL v Vidmu-Krškem Lojzeta Stiha in mu zastavili dve vprašanji:

Katero so trenutne poglavitne naloge krajevnih organizacij SZDL? Kako bo potekalo tolmačenje osnutka nove ustave?

Odgovor tov. Lojzeta Stiha objavljamo v strnjani obliki:

»Z vodstvi krajevnih organizacij bomo imeli v kratkem širše posvetovanje. Pomenili se bomo o važnih nalogah krajevnih organizacij pri tolmačenju ustave. Vsaka krajevna organizacija naj bi organizirala dva sestanka. Na prvem bodo obravnavali ustavo na splošno, na drugem pa konkretna vprašanja, ki zanimajo občane. Krajevne organizacije bodo sestanke pripravile tudi pri podružnicah krajev-

nuh organizacij, kjer pa teh ni, pa ločeno po vaseh. Od vodstva krajevnih organizacij je torej odvisno, kako bodo sestanki obiskani, od predavateljev pa, kakšna bo razprava na njih. Občinski odbor SZDL je določil 40 ljudi za tolmačenje ustave. Vsakemu smo nabavili celotno dokumentacijo o osnutku ustave. Nedavno smo imeli z našimi aktivisti že prvi sestanek, na katerem smo se pogovorili o sistemu dela. Te dni bo s predavatelji še en sestanek, na katerem se bodo seznanili s konkretno vlogo vodenja sestankov. Na tem sestanku bomo predelali celoten osnutek ustave in odprli medsebojno razpravo. To je potrebno zaradi enotnega tolmačenja osnutka ustave.

Vsem občanom bomo poslali letake, s katerimi jih bomo pozvali k sodelovanju pri razpravi o ustavi. Naj še omenim, da bodo prvi sestan-

ki z ljudmi v naši občini že 12. ali 13. oktobra. Ti sestanki pomenijo uvod v razpravo. Podrobneje bodo razpravljali še v gospodarskih organizacijah o konkretnih problemih razvoja in ureditve delavskega samoupravljanja, v družtvih in družbenih službah spet posebej, na kmetijskem področju pa preko sekcij za kmetijstvo o razvoju kmetijstva nasploš.

Ce bodo krajevne organizacije SZDL sprejele nalogo o tolmačenju ustave z vso resnostjo in odgovornostjo, bodo tudi sestanki uspešni. Zelimo pa seveda, da bi bila razprava na sestankih čimbolj neposredna.

Izkoriščam priložnost, da vam v imenu občinskega odbora SZDL vse občane k udeležbi in razpravi pri obravnavi osnutka nove ustave. Nova ustava je naša bodočnost, zato so vse pripombe občanov zelo dragocene. Z udeležbo na sestankih bomo dokazali zavest in zanimanje za nadaljnji razvoj naše socialistične izgradnje.

O poteku sestankov in razprav bomo v našem listu sproti poročali. D. K.

V kratkem razprava o novi ustavi in statutu

Pri občinskem odboru SZDL v Sevnici je že ustanovljena posebna ekipa predavateljev, ki bo na sestankih krajevnih organizacij tolmačila osnutek nove ustave in statuta. Sestanki se bodo končali te dni.

Vožnja s hitrostjo nad 100 km na uro je malokdaj varna!

V Krškem so se pomenili kmetijski strojniki

V dejavnosti organizacij ljudske tehnike nastajajo nove oblike, zlasti v kmetijsko-tehnični smeri. Iz prvotnih organizacij okrajnega društva traktoristov so se razvila samostojna društva kmetijskih strojnikov, v katere se vključujejo razen traktoristov tudi soferji in vozniki kmetijskih strojev ter vsi, ki jim je mar razvoj kmetijstva. Tako je sledilo ustanovitvi te vrste občinskega društva v Metliki, Crnomlju, Novem mestu, Trebnjem in Sevnici tudi društvo v Krškem, ki bo delovalo za območje celotne občine s pomočjo odborov kmetijskih zadrug.

Traktoristi iz KZ Krško so zelo veliko razpravljali o delu bodoče organizacije in o nalogah za nadaljnje tehnično strokovno izobraževanje. Zelijo si poučnih filmov s tega področja, radi pa bi se seznanili tudi z novjšimi prometnimi predpisi, pri čemer jim bodo pomagali člani AMD. Prihodnje pomlad bodo pripravili občinsko traktorsko tekmovanje v oranju, žele pa sodelovati tudi pri novi akciji »Tehniko mladini«. Pionirskim odredom v občini bodo omogočili spoznati nove

stroje in vožnje s traktorji. Zborovalci so se spomnili tragične smrti mladega traktorista iz Leskovca Lojzka Pirca, ki je bil vzgled prizadevnega strojnika-pionirja in navdušen tekmovalac na republiškem tekmovanju. Njegov spomin bo društvo počastilo s tem, da bo vzgled med pionirji, pokojnikovim vrstniki, enako pogumne traktoriste.

V odbor so vključili člane s področja KZ Krško, Senovo in posestva »Matija Gu-

bec«. Zai, strojniki s področja KZ Kostanjevica niso čutili potrebe, da bi se vključili v društvo. Zbor je izrazil iskreno željo, da bi pridobil tudi nje, da bosta delo in uspeh še večja. Vodstvo KZ Krško je obljubilo materialno in moralno pomoč, seveda pa je nujna povezava s SZDL, zlasti pa z občinskim odborom Ljudske tehnike, ki je pozabil na ustanovni zbor poslati svojega zastopnika.

— mtr —

PARTIZANSKE MAMICE SO HVALEŽNE

Iz kolektiva Kartonačne tovarne v Ljubljani so sporočili občinskemu odboru ZB Crnomelj:

»Bela krajina ima veliko zaslug iz časov NOV. Veliko ste žrtvovali, zato se vas tudi mi spominjamo. Sklenili smo, da bomo sprejeli v naš dom oddiha v Fiesu 10 do 15 partizanskih mamic, ki so potrebne počitka.«

In res, z avtomobilom so prišli v Crnomelj, naložili osem partizanskih mamic in jih odpeljali v Fieso. Med njimi so bile Bukovčeva mama iz Mihelje vasi, Doltarje-

va in Fabjanova mama iz Crnomlja, znane partizanske go se nisne tako dobro počutile kot v Fiesu, so zatrdale po poratku. »Tako so nam stregli, da kaj takega nismo nikoli pričakovali.« »Kar niso mogle najti primernega izraza, da bi lahko izrekle hvaležnost za tako prijetno brezplačno bivanje in počitek od prelepega Jadrana.

Lepo dejanje ljubljanskega kolektiva ni ganilo le žena, ki so bile tega deležne, temveč tudi druge Belokranjce. J. S.

SEDANJE DELO KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SZDL

(Nadaljevanje s 3. strani)

pa naj po možnosti sledijo temu zgledu. OBO SZDL pri tem lahko precej pomagajo pri vsebinskem in tehničnem urejanju glasil.

Sistem pobiranja članarine in odstopanja določenega dela okrajnega oziroma občinskega deleža krajevnih organizacij in podružnicam se bo kompleksno še posebej proučil in uredil tako, da bo stimuliral zainteresiranost in dejavnost krajevnih organizacij ter podružnic; pogoj za to pa je, da se bo stanje na tem področju naprej v osnovi uredilo.

Evidenca članstva naj se uredi čimbolj enotno. Seznanji naj se povsod zamenjajo s članskimi knjigami; kjer so pogoji, naj se uvede kartotečni sistem.

Za enotnejše funkcioniranje je potrebno čimprej uskladiti področja krajevnih organizacij SZDL s področji krajevnih skupnosti, pri čemer je imeti pred očmi tudi vlogo organizacije SZDL v novem ustavnem sistemu ter statutu komune.

Da bi izvajanje teh nalog potekalo čimbolj organizirano in urejeno ter da bi prihodnje pomembno obdobje uporabljali za res vsestransko urejanje osnovnih vprašanj SZDL je Občinski odbor SZDL sprejel tudi sklep o razpisu 6-mesečnega tekmovanja vseh KO SZDL na področju okraja. Tekmovanje zajema vse bistvene naloge, ki izhajajo iz predloženih sklepov, in ima v prvi vrsti namen organizirano odpravljati ugotovljene slabosti. Ker razen na-

grad OO SZDL v skupnem znesku 750.000 din razpisujejo tudi vsi občinski odbori svoje nagrade, je materialna stimulacija za tekmovanje podana. Razvijanje sodobnih oblik in vsebine dela v KO SZDL naj bi preko tega tekmovanja postalo stalna praksa KO SZDL. Pravilnik o tekmovanju KO SZDL, ki ga je sprejel OO na tej seji, je smatrali kot sestavni del sklepov 6. redne seje OO SZDL.

Okrajni odbor SZDL Novo mesto

Zdravstveno in socialno zavarovanje je naša skupna skrb in vseljudska odgovornost

Sklepi skupne seje Okrajnega odbora SZDL in plenuma Okrajnega sindikalnega sveta Novo mesto, ki je bila 14. 9. 1962

Na podlagi uvodnega referata, v naprej poslanega gradiva ter izčrpane razprave na skupni seji obeh organov se pred organe in organizacije SZDL in sindikatov postavlja sledeče naloge:

1. Problematika zdravstvenega in socialnega zavarovanja se glede na precejšnja sredstva, ki se v ta namen potrošijo, v celoti vključuje v splošno gospodarsko problematiko, s tem pa se tudi delovno področje Socialistične zveze in sindikatov neločljivo povezuje na to življenjsko važno družbeno področje. Gospodarjenje s sredstvi za zdravstvo in socialno zavarovanje mora postati prav tako načrtno in smotno, kot je to primer z gospodarskimi sredstvi.

Novi zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja ter zakon o zdravstvenem zavarovanju prinašata nove in kakovostne spremembe v načinu in višini trošenja sredstev, kar

bo neposredno vplivalo na celotno gospodarstvo, na delovne kolektive in končno tudi na same zavarovance. Zato so sindikalne organizacije dolžne seznaniti vse članstvo z vsebino novih predpisov in njihovimi posledicami na dohodek in osebni dohodek, kadar bodo zavarovanci neupravičeno izkoriščali pravice, izhajajoče iz obeh zakonov. Organizacije SZDL so dolžne zagotoviti najširšo razpravo o problemih zdravstva in socialnega zavarovanja na terenu, kar naj bi pripomoglo k povezavi in sodelovanju članov SZDL v reševanju zdravstvene problematike v najširšem obsegu.

2. Sindikalne organizacije so dolžne v času pred volitvami v novo skupščino komunalne skupnosti zavarovancev organizirati predvsebna zborovanja in na njih seznaniti članstvo z vsebino samoupravljanja na področju socialnega zavarovanja. Zavarovancem je treba obrazložiti vlogo in pomen bodoče skupščine, ki bo v imenu zavarovancev sklepala o politiki oblikovanja in trošenja sredstev za zdravstveno zavarovanje. Poseben poudarek naj dobe tudi vloga in naloge

svetov zavarovancev v komunah, ki bodo imeli odločilno besedo pri določanju politike na področju zdravstva v okviru komune.

Na zborovanjih naj se poleg širše problematike iz zdravstva in socialnega zavarovanja prikaže tudi problematika kolektiva, v kateri naj se predvsem obravnavajo izostanki od dela zaradi bolezni in nesreč. Z vrednostnimi pokazatelji naj se prikaže neposredna in širša družbena škoda, ki s tem nastaja. S podatki naj se prikaže, kako bo povečano ali zmanjšano trošenje sredstev socialnega zavarovanja vplivalo na čist dohodek in osebne dohodke v gospodarski organizaciji.

Z vsestransko obravnavo te aktualne problematike moramo zagotoviti neposredno sodelovanje zavarovancev v oblikovanju bodoče politike na tem področju.

3. Organi delavskega samoupravljanja so dolžni razvijati in okrepi (kjer jih ni, pa organizirati) kadrovske socialne službe, ki naj se strokovno in načrtno poglobe v vzroke, zaradi katerih prihaja do obolenj in nesreč. S konkretnimi analizami in tudi ukrepi, ki jih je treba storiti za odpravo pomanjkljivosti v zvezi z varnostnimi napravami, higiensko in tehnično zaščito ter drugo preventivo, morajo kadrovske socialne službe omogočiti organe: upravljanja hitrejšo intervencijo na tem področju. Z najširšo obravnavo tako zbrane gradiva ter pre-

Malenkosti in življenja

Od tehničnega stanja vozila je odvisno življenje potnikov, vozniški in materialna škoda. Slabo privit droben vijak, ki bi moral ustvarjati stik električne napeljave, lahko povzroči nesrečo. Zaradi njega ne gori zavorna luč, počasi med vožnjo lahko odpovedo luči ali pa smernik ne opozori vozila za nami, da bomo zavili. Krmilni mehanizem mora reagirati na najmanjši voznikov gib. Zavore ima vozilo za ustavljanje. Zarilna nitka za kratke luči je zelo majhna stvar, in vendar lahko nasproti vozečega voznika zaslepimo in povzročimo nesrečo, če nam je pregorela. Tu so še ležaji, svorniki in ciljave puše ter mnoge "malenkosti", ki niso malenkosti. Takšne se nam zde ko pred vožnjo ocenjujemo stanje vozila, na cesti pa lahko prav te malenkosti povzročijo nesrečo.

Na pohodu, ki ga opisujemo danes, je bilo mnogim nerodno. Strokovnjak je mimogrede ugotovil napako. Izgovor: "Ko sem šel od doma, je bilo vse v redu!" Je izpadel zelo prisljčno in kot nepotrebna laž. Kljub temu pa tokrat ni bilo niti ene kazni, vsakomur pa smo iz srca zaželeli srečno vožnjo. Na pohodu je prišla do izraza trdna vez med organi prometne varnosti in vozniki. Tovarištvu, vpljivosti in obojestransko razumevanje so se pokazali kot malokdaj. Vsi, ki vozite, preberite te vrstice, da boste spoznali: od malenkosti v vašem vozilu so odvisna življenja!

Alli ste že kdaj, ko ste drveli z avtomobilom po cesti, pomislili, da za ovinkom preži smrt, zato ker

- nimate v redu zavor, vam ne delajo smerniki,
- ste varovalko nadomestili z žebljem,
- so vam pregorele zavorne luči,
- nimate na kolesih enakih plaščev,
- imate pokvarjeno sireno,
- vam ne delajo kratke luči,
- ima krmilo preveč »zrakaa«?

S takšnimi in podobnimi »kera« (v vsakem vozilu jih je lahko veliko, zlasti, če ni vzdrževano) smo se seznanili v ponedeljek dopoldne. Ob 8. uri zjutraj je naš Fičko zdrčal čez Glavni trg preko mostu in po cesti proti Gorjancem. Dva prometna milicnika, strokovnjak avtomobila — mojster iz avtoservisa komunalnega podjetja Novo mesto, in jaz — poročevalec smo bili v njem.

Prva postaja pred Koroško vasjo. Prva »rteva« poltovornik Fiat, evid. št. NM-16-59, lasti Cestnega podjetja Novo mesto; voznik Alojz Kofol iz Karteljevega. Voznik je tega dne prevzel vozilo od sovoznika iz podjetja, kar je bilo takoj opaziti po tem, da ni bil najbolje seznanjen s stikali na armaturni plošči. Pregled je pokazal naslednje pomanjkljivosti: ročna zavora ni v najboljšem stanju, puše nosnih svornikov pri zadnjih vzmeteh izrabljene, vse ostalo v redu. Tovariško c. 37 rilo in pozdrav: Srečno vožnjo!

V tem nam je že pripeljal naproti na mopedu Jože Cimermančič z Gornje Težke vode. Bežen pregled je pokazal, da na »mopiju« je gori nobena luč zaradi majhnega vijaka, ki ga je voznik izgubil. Objubil je, da bo napako takoj popravil.

Odpravili smo se nekoliko višje v hrib in se ustavili pri odcepu proti Gospičini vrh

Osební avtomobil LJ-82-49 (voznik Božidar Štrukelj) je pripeljal iz smeri Novo mesto. Vesel nasmeš in izjava, da je bilo vozilo ta teden na tehničnem pregledu. Ponovni pregled pa je kljub temu pokazal, da desna kratka luč ne dela, prav tako pa ne lučka za razsvetljavo evidenčne tablice.

Poltovornik Fiat, evid. št. LJ-129-67, voznik Ilija Anđić, lastnik Državni sekretariat NZ Ljubljana. Dve napaki smo našli: krmilo je imelo preveč »zrakaa«, kolesa pa prav tako, ker so puše na premah izrabljene.

Naslednji je bil tovornjak Cestnega podjetja Novo mesto (za ime smo ga pozabili vprašati) s službenim motorjem NM-11-835. Na vozilu je bilo vse v redu, voznik Franc Kranjc se nam je šil-

Gorjancev. Prvi je pripeljal iz novomeške strani uslužbenec Cestnega podjetja Novo mesto (za ime smo ga pozabili vprašati) s službenim motorjem NM-11-835. Na vozilu je bilo vse v redu, voznik

ČESTITAMO!

Na ponedeljkovem pregledu vozil na vožnji so prometni organi na cesti Novo mesto—Metlika našli brez najmanjše napake in v vzornem stanju vozila:

NM-24-37, lastnik Novoteks, Novo mesto, voznik Slavko Bogovič

NM-11-215, motorno kolo, voznik Franc Turk

LJ-11-923, motorno kolo, voznik Anton Krese iz Vevč 38

LJ-118-76, tovornjak, lastnik Mercator, Ljubljana, voznik Stane Lindič, Ljubljana.

Vsem naštetim voznikom čestitamo za vestnost, s katero vzdržujejo svoja vozila, in jim želimo mnogo kilometrov srečne vožnje!

hladnokrven in spreten, toda zavorna luč ni gorela. »Slaba masa«, so takoj ugotovili strokovnjaki. Posodili smo odvičaj, odvili vijak in napaka je bila takoj odpravljena.

Tovornjak z evid. številko LJ-100-69, voznik Anton Rašica, Ljubljana. »Vse v redu, samo puše na prvi premu izrabljene«, je po pregledu povedal strokovnjak.

roko nasmejal, ko smo ga ustavili. Pregled je pokazal, da je vozilo v redu, desna zavorna luč pa ni gorela. Zarnica je bila popolnoma čista, brez prahu, dokaz, da jo je voznik pred nedavnim pregledal. »Brčkone je pregorela danes«, so ugotovili strokovnjaki. Voznik jo je hitro zamenjal in srečno naprej.

V tem je pripeljal iz metliške smeri motorist. Roka s

V MESECU PROMETNE VARNOSTI SMO, TODA TAKILE PRIMERI V NAŠEM OKRAJU VZDOLŽ AVTOMOBILSKE CESTE SE VEDNO NISO IZGINILI!

Vse sile proti tuberkulozi!

30. septembra smo zaključili teden boja proti tuberkulozi, in sicer letos z geslom: Z vsemi silami v boj proti tuberkulozi! Protituberkulozne komisije v organizacijah RK na našem področju so v tem tednu posredovale prebivalcem niz podatkov o tem še vedno nevarnem sovražniku ljudi, zdravstveni delavci so še bolj okreplili svojo dejavnost na tem področju, podariti pa želimo predvsem to: protituberkulozna akcija naj ne bo kampanjska, ampak naj postane stalen in nenehen boj proti tej zavrati bolezni. To je potrebno zlasti v novih pogojih finansiranja zdravstvene službe, ko se ocenjevanje sredstev, namenjenih zdravstvu, močno izpreminja.

Ko govorimo o tuberkulozi kot bolezni, velja poudariti, da je naša zdravstvena služba na tem področju še razmeroma dobro organizirana, da pa bo treba zlasti razvijati in krečiti sodelovanje vseh ostalih činiteljev, bodisi v družini, kjer bolnik živi, bodisi v delovnem kolektivu, kjer je zaposlen, bodisi s pomočjo organizacij, ki delujejo v njegovem okolju. Ne bo torej odveč, če se bomo pomudili malo dalj okoli tuberkuloze kot pojma, okoli protituberkulozne službe in bolnikov.

Kaj je tuberkuloza, je pri nas več ali manj znano, na žalost pa ljudje vse preradi pozabljajo, da je tuberkuloza zelo zahrbtna bolezen in da se njene klice prilagajajo zdravilom in načinom zdravljenja. Zdravljenje marsikdaj prav zato ni tako učinkovito, kot bi bilo sicer. Protituberkulozna služba je pri nas sorazmerno dobro razvita; kljub temu pa se še vedno bori z velikimi težavami. Na žalost ji pretežni del teh težav povzročajo prav bolniki. Prav zato sotojokrat podrobneje spregovorili o bolnikih in mimogrede našli marsikaj, kar se jih neposredno tiče.

Aktivnega tuberkuloznega bolnika je treba osamiti, dokler ni zdrav, ker raznaša klice. Ko ozdravi, se mu bolezen še vedno lahko povrne, zato ga ima protituberkulozna služba v evidenci kot bivšega bolnika. Ker je v času, preden je bila bolezen ugotovljena, bolnik lahko okužil tudi koga iz okolice in ker je ta nevarnost tudi ves čas zdravljenja, mora protituberkulozna služba nadzirati tudi zdravje ljudi iz bolnikovega okolja (tako-zvani kontakti).

»stopa« tablico se je dvignila, vozilo je obstalo na robu ceste. »Elektrikaa« v redu, zavore tudi, obe kolesi pa ima-

ta izrabljene ležaje, je bila kratka ugotovitev, preden je voznik nadaljeval vožnjo. Evid. št. KR-14-814, voznik Polde Plut iz Skofje loka.

Na poltovornem vozilu Cestnega podjetja Novo mesto, evid. št. NM-29-98, voznik Alojz Starešinič iz Gradca, je pregled ugotovil: ležaji prednjih koles izrabljeni, zadnji desni amortizer je treba zamenjati, lučka za razsvetljavo evidenčne tablice je zaprašena. Na tovornjaku Zita, Ljubljana, skladišče Novo mesto (evid. št. LJ-22-85, voznik Zdenko Tekstor z Malega Slatnika) pa so prav tako izrabljeni ležaji, vez šasije (!) počena, na prvih kolesih pa so neenaki plašči.

Ko smo se vračali, nam je

Sodobna medicina se močno ogreva za zdravljenje tuberkuloznih bolnikov na domu, ker je takšno zdravljenje tudi cenejše. Pri nas najbrž še ne bo kmalu pogovora za to. Uspeh je odvisen v prvi vrsti od doslednosti zdravljenja, dosledno zdravljenje pa lahko nudimo bolniku samo v bolnišnici. Tuberkulozni bolniki, ki so preživeli 6-mesečno zdravljenje na oddelku, se vanj več ne vračajo, leto za letom pa obiskujejo oddelke bolniki, ki so kljub zdravniškim nasvetom odšli domov prej. Uspešnost zdravljenja je v mnogem odvisna tudi od socialnih momentov. Bolnik mora imeti tečno in dobro hrano, živeti mora redno, odreči se mora raznim razvadam in podobno. Vse to mu lahko nudimo v bolnišnici, doma pa, žal, mnogi tuberkulozni bolniki takšnih pogojev še nimajo. Za zdravljenje doma pa je potrebna hkrati močno razvita patronažna služba, ta pa pri nas še ne more zadostiti zahtevam. Zato je prav, da uporabljamo kombinirani način zdravljenja, najprej v bolnišnici in nato doma. Številke, ki jih bomo navedli, dokazujejo, da mora o boju proti tuberkulozi resno razmišljati vsa družba.

V našem okraju je bilo letos ob koncu prvega polletja 1805 aktivnih tuberkuloznih bolnikov. Do konca avgusta jim je družba izplačala za 26 tisoč bolezenskih dni nekaj manj kot 20 milijonov dinarjev boleznin. Za okroglo 30 tisoč oskrbnih dni na pljučnih oddelkih smo porabili skoraj 66 milijonov dinarjev. Če računamo, da mora bolnik samo leto dni potem, ko je zapustil bolnišnico, uživati zdravila, ki stanejo nekaj manj kot 5 tisoč na mesec, je to novih 108 milijonov dinarjev na leto.

Te številke pričajo, da se moramo proti tuberkulozi boriti res z vsemi silami. Zdravljenje je za vse bolnike brezplačno, kljub temu pa zelo radi svoje osebne interese (vino, kmetijska doma, brajda, kolina, kmečka dela itd.) postavljajo nad interese družbe in tako povzročajo neprecenljivo škodo, ker zapušča oddelke, ker se neredno zdravijo in s tem povečujejo stroške zdravljenja. Prav zato pa je nujno sodelovanje svojcev bolnika, delovnega kolektiva, v katerem bolnik dela, in organizacij v okolju, kjer živi.

pod Zajcem pripeljal naproti tovornjak brez evid. številke. Vozilo tiste vrste, ki jim pravijo »pogrebka...« Sprednja luč le ena v redu, smerniki niso delali, vrata se ne zapirajo prav; vijakov, s katerimi so svorniki nosilcev vmeti pritrjeni na šasijo, vozilo ni imelo, izpušna cev ni bila pritrjena, prednji ležaji koles na oseh izrabljeni, ročna zavora ne dela, vozilo nima gasilnega aparata, krmilo ima 20 cm prostega hoda, vetrobran počen, tako da zmanjšuje vidni kot na obe strani, polovica vetrobrana in vrata iz navadnega stekla. Na vprašanje, kam je voznik Zlatko Kabur in Pogancev odgovoril, da gre »na probo«. Pozneje je ob napakah zatrjeval, da je namenjen k mehaniku v Metliko... In konec? Prepoved vožnje in zapisnik. Vozniku v čast bodi povedano, da je prepoved upošteval in vozilo obrnil, čeprav smo takoj odpeljali naprej.

M. J.

Esperantisti so razstavljali na Grmu

Od 28. septembra do 2. oktobra je bila v prostorih srednje kmetijske šole na Grmu razstava, ki jo je priredil krožek esperantistov na šoli ob obletnici svoje ustanovitve.

Pred kratkim se je v Dolenjskih Toplicah mudila skupina izletnikov iz Tržiča, ki je pripotovala iz Bele krajine. Med drugimi pa so se v Toplicah mudili tudi delavci iz Trbovelj.

D. G.

Zavedajte se, da je le malo cest primernih za živ in hiter promet. Da pa bi bil promet res varen, je potrebno, da voznik zna upravljati vozilo, in da je vozilo popolnoma v redu.

davanji o preventivnih ukrepih za zagotovitev varnega in zdravega delovnega okolja moramo sistematično vključevati v krog zainteresiranih in odločujočih faktorjev slehernega proizvajalca.

Tudi laična kontrola nad namišljenimi bolniki, torej tistimi, ki v sezoni kmetijskih del pogostoma za krajši čas obolevajo, mora biti med ukrepi gospodarskih organizacij, s katerimi se uravnava pravično trošenje sredstev za zdravstveno zavarovanje.

Kadrovske socialne službe kot poklicni in strokovni organ so dolžne organizirati tesno povezavo z zdravnikom in zdravstvenim zavodom ter tako pomagati že pri sami medicinski indikaciji, da bo bolnemu zavarovancu zagotovljena vsa zdravstvena pomoč za čim prejšnje ozdravljenje, simulantu pa onemogočeno izkoriščanje družbenih sredstev.

4. Programi zdravstvenih zavodov in tudi celotna organizacija zdravstvene mreže mora biti prilagojena stvarnim potrebam in gospodarskim zmogljivostim komune oziroma okraja. Zato so družbeni organi, organi samoupravljanja in zdravstveni kolektivi dolžni pri programiranju in izvajanju konkretne politike upoštevati objektivne gospodarske možnosti, s katerimi mora biti usklajen tudi finančni program in dohodek zdravstvenih organizacij.

Organom družbenega upravljanja in samoupravljanja v zdravstvenih kolektivih moramo

v bodoče nuditi več konkretne pomoči, da utrdi in povečuje svoje družbeno vlogo in odgovornost pri določanju politike na področju zdravstva.

5. Položaj in vloga zdravstvenega delavca sta po novih predpisih močno poudarjena kot zelo pomemben činitelj, ki lahko v marsičem prispeva k racionalnemu in smotrnemu trošenju sredstev za zdravstveno varstvo. Zdravstveni delavec ne more samo strokovno urejati probleme na področju zdravstva, temveč je dolžan kot družbeno pomemben, hkrati pa strokovno izključno odgovoren činitelj s svojimi odločitvami pravično presojeti, komu in v kakšni meri je zdravstvena pomoč potrebna. Da bi bile njegove odločitve kar najbolj objektivne, je dolžan navezati stike s organi samoupravljanja, kadrovsko-socialnimi službami in političnimi organizacijami v kolektivih, ki naj mu pri določanju medicinske indikacije pomagajo v vsakem konkretnem in spornem primeru.

6. Zavedajoč se, da so pred bodočo skupščino komunalne skupnosti zavarovancev konkretne in zelo odgovorne naloge, moramo naše kadrovske politike pri izbiri bodočih članov skupščine postaviti tako, da zagotovimo izvolitev res najbolj gospodarsko in družbeno-politično razgledanih kadrov, ki bodo sposobni upravljati in gospodariti z nemajhnimi sredstvi, namenjenimi za zdravstveno in socialno zavarovanje. O izbiri bodočih

članov naj se v kolektivih razpravlja na zborovanjih zavarovancev.

7. Po vsestranski razpravi o bodoči organizaciji samoupravljanja v socialnem zavarovanju sta oba organa priporočila, naj se v okraju osnuje ena medobčinska skupnost zavarovancev ter en zavod za socialno zavarovanje. Oba organa sta na podlagi objektivne presoje, da večja skupnost zagotavlja manjši riziko, sklenila priporočiti LO komun, da takšno priporočilo osvuje. Ena skupnost na področju okraja ne onemogoča nadaljnje decentralizacije, če se bo za to pokazala potreba.

V statutu skupščine skupnosti zavarovancev pa morajo biti konkretno določene pravice, dolžnosti in vloga svetov zavarovancev po komunah, ki bodo na osnovi tega imeli odločujočo vlogo na politiko zdravstva in socialnega zavarovanja v komunah. Z aktivnim delom svetov zavarovancev v komunah bomo lahko vsi problematiko približali neposredno zainteresiranim, to je zavarovancem samim.

Organizacije SZDL in sindikatov so dolžne usmeriti svoje napore v utrditev in pravilno sodelovanje svetov zavarovancev kot osnovne oblike samoupravljanja socialnega zavarovanja v komunah.

Okrajni odbor SZDL in OSS, Novo mesto

Mešetarke kupčije z leti

V novomeškem okraju porabimo 1 milijardo in 200 milijonov dinarjev za izplačila pokojnin. Toliko vsaj je bilo izplačanega za pokojnine 7.138 upravičencem lani. V prvih 8 mesecih letošnjega leta je število upravičencev poraslo za okroglo tisoč, v tem razdobju pa je bilo izplačanih 1 milijardo in 13 milijonov dinarjev. Vse torej kaže, da pokojnine naraščajo, saj bo letos v te namene izplačanih že 1 milijardo 500 milijonov dinar ali dobrih 300 milijonov več kot lani.

Odkod pokojnine oziroma sredstva zanje? Vsi, ki so zaposleni, prispevajo del osebnih dohodkov v pozavarovalni sklad pri socialnem zavarovanju, iz sredstev tega sklada pa zavod nakazuje upravičencem pokojnine. Videti je, da mnogi, ki se na dokaj čudne načine bore za pokojnino, ter mnogi, ki dajejo izjave in pričajo o delovni dobi prijateljev in znancev (neredko k temu pripomore liter vina s kranjsko klobaso ali pa izlet v zidanico), tega ne vedo ali pa morda nočejo vedeti.

«Janez, daj, navrzi še tri leta!»

«NEKAKO MI NE PRIDE V SPOMIN...»

— Točno se spominjam, da je France Upravičenec od marca 1921 pa do aprila 1927 delal na cesti. Veste, takrat so jo gradili, — vneto razlaga starejši možak v zakmašni ogravi, očividno kmet, na občinskem odseku za delo. Referent za delo ga potrpežljivo poslušala in prikimuje.

— Ste prepričani, da je to res? — vpraša.

— Kako ne, saj sva že 30 let sosedal — odločno pribrže Janez Priča.

— Kje pa stanujete vi? — vpraša spet referent. Janeza Pričo to vprašanje malce zmede. S težavo izgrgrta, da je doma v sosednji vasi, ki je takole 4 do 5 km proč od Upravičenceve... Upravičencevo obličje dobiva obupne poteze, toda Janez Priča se brž znajde:

— Celó dneva, kdaj je začel, se točno spominjam. Bilo je 10. marca 1921, takrat sem kupil tisto lisasto kobilo, seveda!

— Kdaj ste se pa poročili? — vpraša iznenada referent.

IZ 187 NA 41 MESECEV

Janez Turk iz Brusnic je v prijavi za izdajo delovne knjižice in priznanje pokojninske dobe navedel vsega 15 let in 7 mesecev delovne dobe pri raznih delodajalcih v razdobju od 1920 do 1944. Od leta 1953 dela pri podjetju Kremen.

Prijavljena leta delovne dobe pa so v postopku kopnela kot sneg. Najprej so odpadla

4 leta vajsenske dobe; nato se je skrčilo 4 in pol leta delovne dobe pri podjetju Slane iz Kranja, ki je gradilo v Novem mestu, na nekaj mesecev; sam priznava, da je pri regulaciji hudournikov pod Gorjanci delal najbrž le 2 meseca in ne 6, kot je navedel v prvi izjavi, še vedno pa vztraja, da je treba zaslišati priče o nje-

govem delu pri obnovitveni zadrugi Brusnice v času od 1. septembra 1945 do 30. junija 1949. Priče so povedale, da je v tem času tu in tam res delal pri obnovitveni zadrugi, največ pa šušmaril na svoj račun, agitiral proti zadrugi in socialnemu zavarovanju, češ, da bodo ljudi na ta način »održavili... V izjavi ni pozabil navesti, da je od 1. septembra 1943 do 1. junija 1944 bil aktiven borec NOV,

«ODSTOPAM OD TE DELOVNE DOBE...»

Postopek Franca Zupančiča iz Brusnic glede priznanja delovne dobe je res eno samo odstopanje... V življenjepis iz leta 1960 na koncu ni pozabil zapisati, da živi zdaj na majhni kmečki domačiji... Življenjepis sam je kratek in kmečko jednat, v njem našteva, kje in kdaj je delal (navaja samo letnice) pred vojno in do leta 1942. Pove, da je bil od Italijanov v odsotnosti obsojen na 20 let ječe, po razpadu Italije je bil prijet od Nemcev; ti so ga zaprli v ljubljanskih zaporih, kjer je bil do osvoboditve 1945, ko se je vrnil domov. Vsega navaja v zahtevku 41 let delovne dobe za pokojnino brez pravih dokazov!

Leto dni pozneje, 20. novembra 1961, je pri zaslišanju

PRED KOMISIJO ZA PRIZNAVANJE DELOVNE DOBE

delovna doba že manj trdno povezana kot prvič. Tako kot vsi drugi iz Podgorja je tudi on delal v rudniku Otočec, v

OBVEŠČEVALEC, DA — TODA ČIGAV?

Franjo Kabur iz Pogancev je 17. junija 1961 na ObLO Zumberak-Priboič vložil zahtevo po priznanju delovne dobe v NOV. Istega dne sta Marko Čučič in Tomo Heraković podpisala izjavo, da je Franjo Kabur od leta 1941 pa do leta 1945 delal na žumberačnem področju kot obveščevalec odreda Matija Gubec; ko je bil ta razbit, je postal obveščevalec desetine, ki je pripadela iz Korduna, z te je nastal odred »Josip Kraša, pozneje pa XIII. proletarska brigada. V teh enotah je bil Franjo Kabur vseskozi obveščevalec, bil je medtem ranjen, pa se spet vrnil nazaj na teren.

Zahtevek je bil zavržen, ker se je pokazalo, da je bil Franjo Kabur res obveščevalec, toda ustaški... Ze pred vojno je bil večkrat preganjan kot kriminalac, pri poskusu vloma je bil celo ra-

«PRIŠEL JE V HIŠO KOT DIVJAK...»

Alojz Koklič z Rakovnika 2, Novo mesto, je za priznanje delovne dobe v NOV predložil izjavo, ki, na kratko povzeto, pove:

Leta 1941 je pričel delati za partizane. Bil je mobiliziran v Dol. (Kočevske?) Toplice, kjer je bil 1 mesec (to je bilo leta 1941, kot je zatrjeval na zaslišanju), nato puščen domov z orožjem za stražo na vasi. Postal je vaški terence in je bil to do 15. decembra 1943, ko so ga ujeli domobranci. Nato je bil 3 tedne zaprt v Novem mestu, od tam poslan v Belgijsko kasarno v Ljubljano, kjer je bil 6 mesecev, od tam je bil za 3 mesece poslan v zapor v Trst,

popolnoma pa je pozabil na to, da je takrat dezertiral iz NOV k belogardistom in kot njihov narednik prihajal v Podgorje strašiti ljudi in jim groziti. Tudi tega ni navedel, da je bil zato v letu 1945 zaprt in amnestiran. Janez Turk je svojčas odločno prihajal na občino in se razburjal, kako da njegova zadeva še ni rešena, zdaj pa molči. Resnica je prišla na dan in prekrizala mešetarke račune.

lesni tovarni na Gorjancih, v Lesni industriji Radoha in v kammolomih, dneve in mesece pa je povsod malce raztegnil. Priče, ki jih navaja, vedo o njegovem delu zelo malo ali nič, le Jože Lobe iz Brusnic, ki z njim ni delal, ve samo letnice, kdaj je bil Zupančič kje zaposlen, »s sigurnostjo pa lahko potrdi, da je bil v vseh letih, ki jih je navedel, pri naštetih delodajalcih. Res, pravi angel varuh! Zupančič pa je na tem zaslišanju svoj življenjepis dopolnil v toliko, da ni bil do konca vojne zaprt v Ljubljani... Kot borec Levstikove brigade je bil po kapitulaciji Italije ujet v neki vasi pri Ljubljani (imena se ne more spomniti), nato je bil 2 meseca zaprt v Mostah pri Ljubljani, s posredovanjem svojega sorodnika vratarja izpuščen in od Nemcev nekje za Bežigradom zaposlen kot kurjač, nato oa na prošnjo puščen pod kontrolo v nemško in belogardistično postojanko Sempeter (Otočec) pri Novem mestu.

Njegovo zadržanje v NOV še raziskuje organizacija ZB, ker je tudi on prihajal strašiti v Podgorje... Na zaslišanju 26. septembra letos skopnjilo leta v mesece, njegove izjave pa se krčijo v izraz: »Odstopam od te delovne dobe, ker ni dovolj dokazana...»

Vprašujemo se: Mar ne bi bilo boljše živeti na skromni domačiji v miru in čiste vesti, kot pa poskušati to, kar je spodletelo?

njen (rana in invalidnost) izvirata odtod. Izdal je organizatorja vstaje v Zumberku Janka Staničiča in njegovo mater, ki sta bila od ustašev zaslišana prav za besede, da sta jih izgovorila pred argatcijo s Kaburjem. Vpričo njiju, ko sta ležala v pretepena poleg ubitega aktivista Leona Rukavine, je Kabur opravil pokojniku malo potrebo v usta in rekel: »To pa je blagoslovljena voda za komuniste!«

Njegov zagovor v postopku je medel, zahteva zaslišanje novih prič. Trdi, da je bil aretiran od ustašev po smrti Rukavine, da so ga pretepli in izpuštili, ker ni maral nič povedati (zakaj le ni takoj nabrusil pete?), da sb ga naslednjega dne spet aretirali in pretepli in spet izpuštili. Franjo Kabur je vložil pritožbo, v kateri predlaga obnovev postopka...

nato v Gorico, kjer je ostal samo 8 dni. Po skrivni zvezi, ki jo je dobil s partizani, se je dogovoril za pobeg. Naslednjega dne so res prišli ponj 4 partizani, s katerimi je ušel. Med potjo sta bila v spopadu dva od skupine ranjena, dva pa sta ušla (eden je očividno shlapel?). Kot ranjenca so ga nato imeli Italijani 10 dni v bolnici v Gorici, odkoder so ga na izrecno prošnjo premeštili v bolnico v Novo mesto, kjer je ostal 3 mesece, do konca leta 1944. 15. januarja 1945 se je zaposlil kot mlinar pri Bonu v Gotni vasi pri Novem mestu, kjer je mlél moko, jo zamenjal za tobak in tobak pošiljal partizanom,

Ukrepati proti lažnivcem!

...Zadnje čase je vedno več kritike na račun vlaganja prošelj za priznanje delovne dobe in za dajanje neresničnih izjav osebam, ki niso upravičene do teh izrednih pravic. Komisije za priznavanje delovne dobe bi morale dokumentacijo bolj skrbno preverjati in ukrepati proti vsem tistim, ki so do teh pravic prišli na lažen način. Hkrati predlagamo, da se z novim zakonom omogoči za take primere tudi revizija postopka...

(Iz gradiva Sveta za zdravstveno in socialno politiko pri OLO, pripravljeneza za 30. skupno sejo OLO)

kar je »splošno znano...«. To izjavo so podpisali borec: Jože Drganc z Dolža 68, Stopiče pri Novem mestu, Franc Jaklič iz Novega mesta, Ravgovska 4, in Janez Raubar z Rateža 42 pri Brusnicah.

Sodimo, da Kokliča najbrž na vsej njegovi odisejdi niso spremljali, zakaj pa so mu takšno izjavo podpisali, sami najbrž že vedo. Franc Jaklič, ki je svojo izjavo z zvijačo izvalil uslužbenki ZB in jo umaknil, pa je najbrž tudi vedel, zakaj je to storil.

Koklič je leta 1943 v nemški ofenzivi dezertiral. V novembru 1943 je po izvedbi prič prišel v Birčno vas. »Prišel je kot belogardist in div-

jak, opral mi je vso hišo, odgnal kravo in prašiča in me pretepel. Nato je kot belogardist prišel ropat k meni še 4-krata, je povedala žena iz Birčne vasi. K terencu je prišel z belogardisti, zahteval od njega puško in pri tem streljal v strop, ga sunil skozil vrata, kjer so ga ostali belogardisti prestregli in pretepli, odpeljali v Šmihel, vodili na streljanje, pa je medtem pobegnil, nato so ga ujeli Nemci in odgnali v taborišče Dachau.

Mar tako, Koklič? Zato torej je bilo treba iskati priče v Brusnicah, v Novem mestu in na Ratežu? Kaj pa pravljica o Trstu, Gorici, Ljubljani, o pobegu in tobaku, mar je skopnela?

LAKOMNOST IN UMAZAN POHLEP ŠPEKULANTOV KLIČETA PO KAZNI

Zgodbe, ki smo jih našli, niso vesele, pa tudi spodbudne niso. Največkrat naletimo nanje v Podgorju, pa tudi drugod jih je dovolj. Na prvi pogled bi človek sodil, da jim botruje nevednost, toda zagrizenost upravičencev v boju za penzijsko dokazje, da so v večini primerov v ozadju lakomnost, prebrisnost in pohlep, ki ne poznajo meja.

Naša delovna zakonodaja je demokratična, vsakomur, kdor ima osnove, zagotavlja široke pravice pri uveljavljanju delovne dobe in pokojnine. Toda v zgodbah, ki smo jih našli, se srečujemo s pozikusi zavajanja, goljufije in lažnega pričevanja. Posebej moramo opozoriti na brezdušnost nekaterih prosilcev za dobo iz NOV. V naši ljudski revoluciji je steklo mnogo krvi in padlo brez števila žrtev. Mnogim, ki so stali na sovražni strani, smo odpuščili in sklenili pozabiti marsikaj. Zgolj navadna človeška dostojnost bi zahtevala od njih, da molče tudi oni. Toda glej: celo tako daleč se spozablja-

vizija, ki bo temeljito prehtala vse dosesanje vloge, že pričela. Naj upravičenci in »priče« ne bodo iznenadeni, če se bodo kar naenkrat srečali z 283. členom kazenskega zakonika, ki za krivo izpovedbo določa zaporno kazen od treh mesecev do pet let, in 258. člen istega zakonika, ki govori o goljufiji takole: »Kdor z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil protipravno premoženjsko korist, spravi koga z lažnim prikazovanjem ali prikrievanjem dejanskih okoliščin v zmotu ali ga pusti v zmoti in ga s tem zapelje, da ta v škodo svojega ali tujega premoženja kaj stori ali opusti, se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev ali s strogim zaporom do petih let. In še 308. člen istega zakonika, ki pravi:

kdor spravi pristojnega organa v zmotu in s tem doseže, da ta v javni listini, zapisniku ali knjižici potrdi karkoli lažnega, kar naj bi bilo dokaz v pravnem prometu, se kaznuje z zaporom najmanj treh mesecev ali s strogim zaporom do petih let.

Litri vina in pojedine ob katerih so se sklepali mnogi dogovori, so kaj slaba protitež tako ostrim kaznim.

«Pa sva jih, ali ne! Pij, Janez, saj ga žreva že za moj penzjon!»

jo, da zahtevajo pravice aktivnih borcev revolucije. Izgovor »nisem vedela tu ne pride v poštev, ker prebrisnost, s kakršno so skušali utajiti svoje delovanje v sovražnih vrstah, zgovorno priča, da so vedeli, kaj smejo in česa ne!

Ob vsem tem pa je pri nas še vedno precej poštenih borcev iz revolucije, ki svojih pravic bodisi iz nevednosti ali iz drugih vzrokov še vedno niso uveljavili! Podgorski kmet pa prebrisan našteva 30 ali 40 let delovne dobe, ki je prav gotovo na pošten način ne bo mogel dokazati, in zahteva od naše družbe, naj mu plačuje pokojnino!

Vsem, ki so si na nepošten način pridobili pokojnino in oškodovali družbo za sredstva, ki jih v te namene izplačuje, naj povemo, da se je re-

- Našteli pa smo komaj ne-
- kaj primerov iz debelih
- map zapisov, zasliševanj
- in ponovnega ugotavljanja
- pravilnosti priznane delov-
- ne dobe. Veliko zvitosti,
- preračunljivosti in umaza-
- ne sebičnosti je vmes, ki
- mnogim »prosilcem za po-
- kojnino« ne delajo časti.
- Zato je skupnost takim po-
- javom napovedala oster in
- neizprosno boj. Vsakomur
- pravice, ki mu jih daje za-
- kon, špekulantom pa poka-
- žimo vrata, kdajkoli se pri-
- kažejo! Imena špekulantov
- pa naj poznajo vsi naši
- pošteni, delovni ljudje, ki
- pomagajo z delom svojih
- rok ustvarjati tudi sredstva
- za pokojnine!

Cez sedem let — ali pa še veliko prej...

Volitve v skupščino socialnega zavarovanja so opravljene

9. oktobra so volilna telesa in organi delavskega samoupravljanja iz večjih kolektivov občin Brežice, Sevnica in Trebnje izvolili delegate, ki bodo zavarovance zastopali v skupščini, 10. oktobra pa so na enak način opravili volitve v občinah Metlika, Črnomelj, Novo mesto in Videm-Krško. Volitve volilnih teles so bile v vseh manjših kolektivih v okraju končane že v soboto, 6. oktobra.

Nova skupščina medobčinske skupnosti zavarovancev bo sklicana na prvo zasedanje 17. ali 18. oktobra. V pripravah na volitve so zelo aktivno sodelovale organizacije Socialistične zveze in sindikata. Predvolilna akcija je bila

kratkotrajna, kljub temu pa je bilo na vseh zborovanjih zelo veliko razprav o kandidatih, ki bodo zavarovance zastopali v novi skupščini, o uporabljanih sredstev socialnega zavarovanja in o organizaciji zdravstvene službe.

Zvišanje otroških dodatkov

Po pravkar objavljeni spremembi uredbe o otroških dodatkih se kot nadomestilo za podražitev moke in kruha spremene otroški dodatki, in sicer: v I. skupini za 1 otroka 3450 din (doslej 3240), za 2 otroka 6710 din (doslej 6310), za 3 otroke 9530 (doslej 8960), za 4 otroke 11.910 din (doslej 11.190), za 5 otrok 13.770 din (doslej 12.920) in za vsakega nadaljnje otroka 1890 din (doslej 1730). Otroški dodatki v ostalih skupinah, to je za tiste, ki imajo večje dohodke od lastne hiše ali iz kmetijstva, ostanejo kakor do sedaj. Zvišane postavke otroških dodatkov se uporabijo od 1. oktobra t. l.

DELOVNI KOLEKTIV FARMISA — obrat »KRKA«, NOVO MESTO pozdravlja in čestita vsem borcem GUBČEVE BRIGADE!

Osnovna načela kulturne politike v komuni morajo biti uzakonjena v občinskem statutu

(Nadaljevanje s 1. strani)
tega pa je odvisno njihovo nadaljnje delo in morda tudi obstoj. Osnovna načela kulturne politike morajo torej biti uzakonjena v občinskih statutih.

Član predsedstva zveze Jože Bogovič je poudaril, da se pojavlja vprašanje, kdo je torej tisti, ki je dolžan skrbeti za kulturno življenje v komuni.

Ponekod v občinah smatrajo, da je to stvar zveze Svobod, mi pa smo mnenja, da je to delna obveznost naše organizacije. Kulturna terja obdelave in enotnega gledanja vseh činiteljev in dolžni smo najti pravilno pot za uveljavljanje socialističnega pojmovanja kulture. Posledice drugačnega pojmovanja in tudi dejanskega stanja pri nas se kažejo v tem, da so razprave in sklepanja o kulturi vedno na zadnjem mestu, in kar je tudi pomembno, da v komunah sploh ni sredstev, za take namene ali pa jih je zelo malo.

Ko razpravljamo o vsebinskem programu, se moramo zamisliti nad stanjem, kakršno je pri nas. Večina komun se mora zadovoljiti s kulturo dejavnosti, ki se odvija v Svobodah in prosvetnih društvih. V tem delu pa so še velike pomanjkljivosti. Premalo je gostovanj poklicnih kulturnih institucij in tudi občasne razstave ne pridejo v naše kraje. Ne uspe nam organizirano vključiti bogate vire RTV, kina, tiska ipd. za kulturno obveščanje občanov. Teh sredstev se sicer poslužujemo množično, toda pri zahtevnejših oblikah pride do nerazumevanja, kar je posledica slabe pri-

pravljenosti in nizke kulturne stopnje. Prešibki smo v kulturni propagandi in sploh v prebujanju potreb pri ljudeh. O potrebah govorimo preveč načelno in deklarativno poudarjamo »nove oblike« kot pojem brez ustrezne vsebine. Skoraj povsod je opaziti premajhno povezovanje kulturnih vprašanj s splošnimi gospodarskimi in političnimi akcijami v komuni. Zato ponekod izpade kultura kot »konjček« manjšega števila ljudi.

Dokončno bi morali razčistiti tudi vlogo in dejavnost številnih komisij za kulturna vprašanja v okviru sindikatov, mladinske organizacije in drugih. Razume se, da te komisije ne morejo biti neposredni pridelitelji, toda v veliko večji meri bi lahko utirale pot oblikam kulturnega obveščanja svojega članstva.

O programih občinskih svetov Zveze Svobod in PD je tovariš Bogovič dejal, da premalo temeljijo na konkretnih pogojih in potrebah v komuni. »Stanje je nujna posledica nepoučenih in nepreverjenih potreb, skratka, slabega poznavanja svojega področja. Zato se dogaja tudi, da hočejo posamezniki za vsako ceno uveljaviti na široki črti pri vseh društvih vse pobe, ki jih dobe na raznih seminarjih, ne upoštevaje kadre, sredstva, splošne pogoje in potrebe.«

Z ugotovitvami posebne komisije okrajnega sveta, ki je obiskala vse občine v okraju in se razgovarjala o kulturnih problemih, je udeležence plenuma seznanil Matko Matjan. Med drugim je dejal, da kulturna dejavnost v nekaterih komunah samo živetari,

javni in kulturni delavci pa to ocenjujejo tako, kot da ljudje niso več dovzetni za kulturne prireditve. Slabše zanimanje in posledica nekvalitetnih in le občasnih prireditev, vemo pa, da samo s stalnim in intenzivnim kulturnim delom ljudi vzgajamo in jim vzbujamo željo po izobrazbi in kulturnem razvedrilu.

»Naše občine se gospodarsko razvijajo in si za svoje potrebe, med katere spada tudi kultura, ustvarjajo boljše materialno osnovo. Vendar za kulturne potrebe ni povsod razumevanja in še vedno morajo kulturni aktivisti iskati vse mogoče načine in oblike, s katerimi vzbujajo pri volilnih ljudeh v komuni zanimanje za razvoj kulture.«

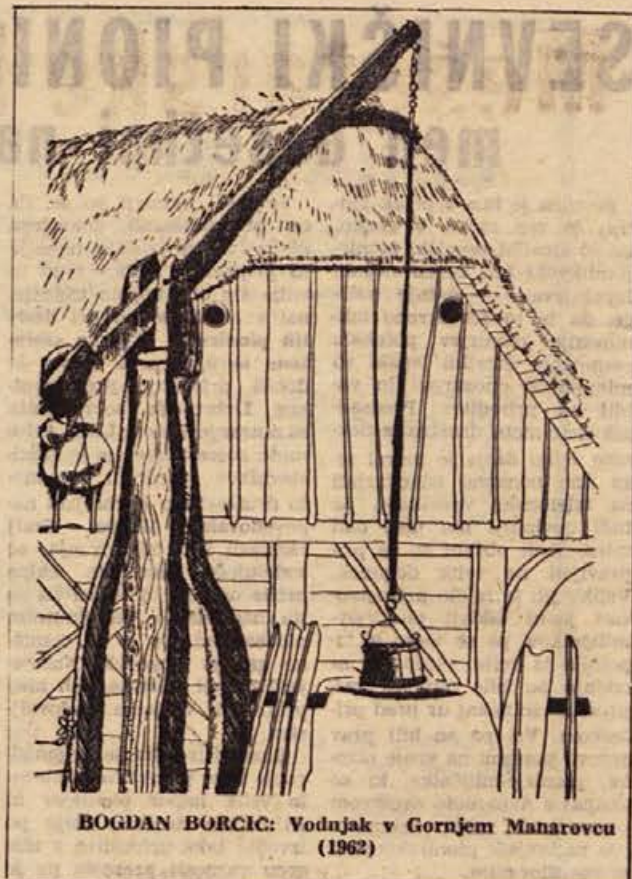
»Razprave o kulturi v komuni morajo biti široke,« je dejal Branko Babič, namen, ki ga pri tem imamo, pa je neposredno angažirati državljane, da o teh problemih svojega duhovnega razvoja neprestano razmišljajo in se pri reševanju teh vprašanj aktivizirajo. Kultura je vendar stvar vseh organizacij in vseh državljanov, ki v komuni živijo.

Ce z nenehno ekonomsko in materialno rastjo naše družbe ne bi šla vzporedno tudi duhovna rast naših ljudi, lahko pridemo v zelo materializirano družbo, ki pa svojega pomena ni dosegla. Socializem osvobaja človeka materialnih spon in mu nudi vsestranski duhovni razvoj, zato je kulturni razvoj problem naše celotne družbene skupnosti, predvsem komun. Prav zaradi tega moramo doseči, da ljudski odbori enakovredno z drugimi

vprašanji razpravljajo tudi o kulturi. Dokler tega ne bomo dosegli, bomo težko izšli iz težav,« je poudaril predsednik zveze tovariš Babič.

Ob koncu razprave, o kateri bomo še poročali, je svet sprejel sklep, naj občinski sveti Svobod in PD v sodelovanju z vsemi političnimi in kulturnimi činitelji v komuni prično ob razpravi o občinskih statutih temeljite razgovore o nadaljnjem razvoju kulture.

Zaradi razrešitve 7 dosedanjih članov okrajnega sveta so bili na plenumu za nove člane okrajnega sveta izvoljeni: Ernest Jazbec, Boža Podrgajs, Viktor Zemljak, Niko Galeša, Mira Miklič, Rudi Stopar in Franc Baškovič. V predsedstvo okrajnega sveta sta bila izvoljena Rudi Stopar in Niko Galeša.

BOGDAN BORČIČ: Vodnjak v Gornjem Manarovcu (1962)

PRIHODNJE LETO: V BREŽICAH

Analiza lanskih in letošnjih okrajnih revij kulturnih dejavnosti je pokazala, da so revije prispevale veliko pozitivnega, predvsem v pogledu množičnega odziva, kvalitete dviga in vsebinskega izpopolnjevanja amaterizma. Svet okrajne Zveze Svobod in prosvetnih društev je zato sprejel predlog zbora kulturnih delavcev Svobod in PD novomeškega okraja, naj se take revije nadaljujejo tudi v bodoče.

Tako je že sprejet sklep, da bo prihodnja okrajna revija kulturnih dejavnosti od 13. do 20. aprila 1963 v Brežicah. Osvojen je namreč predlog občinske Zveze Svobod in PD v Brežicah, ki ga je podprla tudi večina občinskih zvez, naj revija ne bo stalno v istem kraju, ker so takih prireditev željni povsod. Brežiški kulturno-prosvetni delavci bodo tako prihodnje pomlad, ko bo dvorana v prenovljenem Kulturnem domu v Brežicah povsem urejena, soorganizatorji te že priljubljene kulturne manifestacije.

Prav tako je že sprejet osnovni koncept glede izbora. Izbor bo opravila posebna okrajna žirija. Vsaka skupina se lahko prijavi do 1. marca 1963, z ocenjevanjem pa bo žirija pričela 1. februarja in ga končala 31. marca. Število nastopajočih skupin ni omejeno in bo lahko nastopil vsak ansambel, ki bo dose-

gel ustrezno število točk, poleg tega pa izpolnil še nekatere druge pogoje. Ti pogoji imajo namen doseči, da bi vsaka skupina skrbela ne samo za kvaliteto, ampak tudi za zadovoljevanje kulturnih potreb svoje okolice.

Praktično bo videti izbor takole:

Pravico do nastopa na reviji bodo imele vse gledališke skupine, ki bodo v sezoni 1962/63 imele vsaj dve premieri z najmanj petimi predstavami in bodo dobile za predstavo, ki jo bo žirija ocenjevala, 80 točk od 90 dosegljivih. Pevski zbori morajo doseči vsaj 70 točk od 80 možnih pri izvajanju desetih poljubno izbranih pesmi in imeti v sezoni vsaj tri javne nastope na prireditvah ali pa en samostojen koncert. 45 točk od 50 možnih mora do-

seči zabavni ansambel, ki želi nastopiti na reviji, in to za osem izvajanih skladb, ki jih lahko poljubno izbere. Prav tako mora v sezoni nastopiti vsaj na treh kulturnih prireditvah.

Na reviji pa bodo lahko nastopili tudi posamezni recitatorji in recitatorske skupine, kakor tudi pevci zabavnih popevk, ki bodo v sezoni sodelovali vsaj na dveh kulturnih prireditvah in ki bodo za 4 recitacije oziroma popevke (izbrane poljubno) dosegli 40 točk od 45 možnih.

Svet Zveze Svobod in PD okraja pa bo z izborom dal na reviji poudarka predvsem mladim izvajalcem in delom, namenjenim mladini, ter programu zabavne vsebine, zato bo revija kulturnih dejavnosti 1963 v znamenju gesla »Mladi mladim v razvedrilo!«

Dubravka Tomšič bo nastopila v Novem mestu

V sredo, 17. oktobra, bo v Novem mestu koncertirala svetovno znana pianistka Dubravka Tomšič. O njej se je veliko pisalo, saj je že v otroških letih prirejala koncerte in na njih izvajala tudi svoje skladbe. Ko je sedla za klavir, si je morala pomagati s pručko. Zelo rada je igrala Bacha. Občinstvo ni zanjo nikoli veliko pomenilo, ker je vedno igrala za lutko, ki jo je postavila na klavir. Lutke so mlado umetnico dolga leta spremljale in se še danes

rada zadržuje z njimi. Najprej se je učila pri prof. Zarnikovi, nato pa je odšla v Ameriko, kjer se je razvila v veliko pianistko. Začela so se koncertna potovanja. Igrala je v New Yorku v koncertni dvorani, ki je odprta le največjim umetnikom. Svetovna kritika ji je izrekla največje priznanje.

Njen program v Novem mestu bo pester. Izvajala bo dela klasičev in sodobnikov. Novomeščani na ta dogodek posebej opozarjamo, saj bodo slišali umetnico, ki se je še kot otrok povzpela na najvišje mesto med pianisti.

Emil Bevc

Prihodnja revija: spet v Novem mestu!

Predsedstvo Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije je na seji 27. septembra sklenilo, da bo VI. revija dramskih skupin Slovenije od 22. do 26. maja 1963 v Novem mestu. Predsedstvo meni, da so Novomeščani ob letošnji reviji pokazali vzorno organizacijo, še važnejše pa je dejstvo, da je velik obisk predstav pokazal, da so prebivalci zainteresirani za take prireditve. Okrajni svet, ki je dal pobudo za ta sklep, je tudi že razpravljal o tem, da bo predlagal zvezi, naj postane Novo mesto stalni kraj te revije, kot je Celje festivalsko mesto zborovskega petja.

Trboveljski »Goldoni« v Zahodni Nemčiji

V tednu amaterskih gledaliških prireditev v mestu Scheersberg v zahodnonemški pokrajini Schleswig-Holstein je nastopila tudi igralska skupina DPD Svobode-Center iz Trbovelj. V Nemčiji je uprizorila Goldonijevo »Krcmarico Mirandolino« (v Novem mestu smo jo videli na V. reviji slovenskih amaterskih gledaliških skupin) in zanjo prejela številna priznanja. Predvsem je požela priznanje nemške televizije, ki je prenašala samo predstavo trboveljske igralske skupine.

Postanite tudi vi vzoren vzornik!

NOVE KNJIGE ZALOZBE »MLADINSKA KNJIGA«

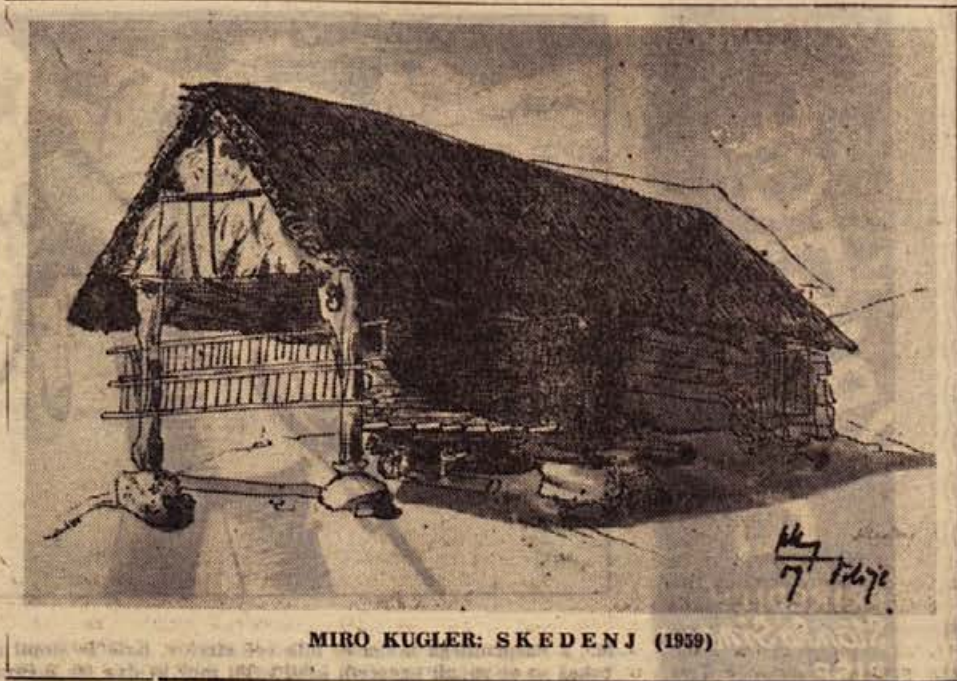
Med oceani in kontinenti

V zbirki GLOBUS, namenjeni potopisom, monografijam, dnevnikom in življenjepisom slavnih raziskovalcev, je te dni pri MLADINSKI KNJIGI v Ljubljani pravkar izšla zanimiva zbirka reportažnih zapiskov s treh oceanov — knjiga Milena Šobra MED OCEANI IN KONTINENTI. Delo našega znanega časnikarja Radio Ljubljana bo hitro dobilo širok krog bralcev; tovariš Sober nas popelje na pot na slovenskem »ROGU« iz Hamburga čez veliko lužo v Arubo in Panamo, pa od tam v Tihni Ocean v Los Angeles, San Francisco, Vancouver in Tahsis, nazaj skozi Panamski prekop mimo Rta dobre nade na jugu Afrike do Beire tostran Madagaskarja, pa spet nazaj ob afriških obalah v Dakar do Genta, kjer se je izkrcal, potem ko je okusil slanico Atlantskega, Tihega in Indijskega oceana. Potopis se bere prijetno in napeto; lahko trdimo, da so reportažni zapiski z ROGA polni pronicavega opazovanja in prijetnega kramljanja, ki hkrati po-

učuje in zabava. Naše čomaha potopisje je dobilo s Šobrovo knjigo lep in pomemben donesek; vsakomur, ki se količkaj zanima za morje in razvoj slovenskega pomorstva, pa bo Šobrovo delo zares prijetno branje, ki ga ne odložiš iz rok, dokler ga ne prebereš. — Knjigo je opremil inž. arh. Uroš Vagaja, njeno pestrost pa povečujejo tudi avtorjeve fotografije.

Te dni je prišlo na knjižni trg tudi znano delo bolgarskega pisatelja Ivana Vazova POD JARMOM v prevodu Franceta Bevka. Knjiga je

mogočna podoba iz življenja Bolgarov pred osvoboditvijo; z njo se je Vazov uvrstil med najpriljubljenejše bolgarske pisatelje. V njej nam Vazov nazorno slika življenje ljudstva v zadnjih dneh suženjstva in revolucionarni duh »aprilske vstaje«, ki sicer ni uspela, zbudila pa je pozornost Zahoda na razmere v Bolgariji. Rusko-turška vojna 1877—1878, ki je prinesla Bolgarom osvoboditev, je do neke mere tudi uspeh aprilske vstaje. Roman POD JARMOM je znan daleč izven bolgarskih meja.

MIRO KUGLER: SKEDENJ (1939)

Tržaški proces v knjigi

Prod kratkim je Mladinska knjiga izdala spomine dr. Lava Cermelja na proces pred posebnim fašističnim tribunalom v Trstu leta 1941. Svoje spomine na proces in leta, ki jih je pisec preživel v fašističnih ječah, je posvetil spomnu vseh Slovencev, ki so bili žrtve procesa.

SEVNIŠKI PIONIRJI: PRVI med desetimi najboljšimi v Sloveniji

Sevnica je bila v petek zjutraj se vsa zavita v meglo, ko so številni sevniški pionirji-milničniki bili že na nogah. Izpolnjevali so zadnje naloge, da bi meddržavno tekmovanje pionirjev potekalo nemoteno. Številni lepaki so mimoidoče opozarjali in vabili na prireditev. Predsednik Avto-moto društva iz Sevnice Jelko Štojs je moral tega dne nenehno odgovarjati na telefonska vprašanja, pa tudi novinarji mu niso dali miru. Tudi občani so se pripravljali na velik dogodek. Veliko jih je želelo prisostvovati javni oddaji pionirjev-milničnikov, pa so vsem ni izpolnila ta želja, vstopnice za oddajo so bile namreč razprodane že nekaj ur pred pričetkom. Vsi pa so bili pravo gotovo ponosni na svoje otroke, pionirje-milničnike, ki so skupaj z Avto-moto društvom organizirali veliko tekmovanje najboljših pionirskih ekip iz vse Slovenije.

Sevniški pionirji so se, da ne bi razočarali domačega občinstva, za oddajo temeljito pripravili. Njihov trud in volja sta bila bogato nagrajena: v osrbi konkurenci desetih pionirskih ekip so zasluženo osvojili prvo mesto in dobili priznanje predstavnikov Družnega sekretariata za notranje zadeve LRS, Avto-moto zveze Slovenije in predstavnikov sosednjih avto-moto društev. Ko je radijski napovedovalec Marjan Kraj razglasil izid tekmovanja, so odlehtale pionirske ekipe prišle na oder, gledalci pa so jih nagradili z večminutnim ploskanjem. To je bil resnično ganljiv dogodek. Nasmejani obrazi nastopajočih niso prikriževali velikega zadovoljstva.

Razumljivo, da je organiziranje take prireditve zahtevalo velik napor pionirjev in Avto-moto društva. Zelja po izvedbi take prireditve v mesecu varnosti prometa pa je vsi v Sloveniji.

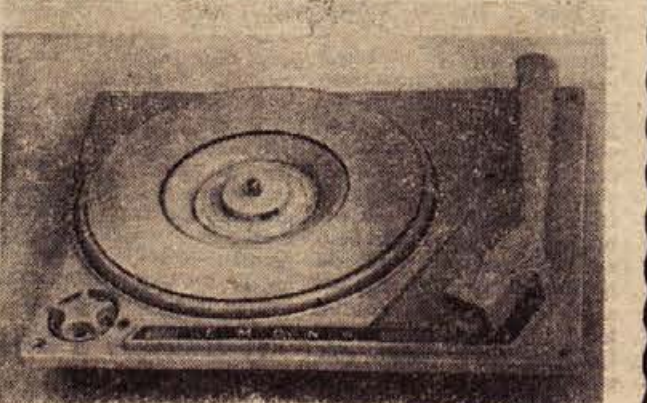
Takole je bilo na odru med oddajo o prometnih predpisih

Nov proizvod „ISKRE“: električni gramofon EMONA

Po vojni se je zaradi višje življenjske ravni silno povečalo povpraševanje po radijskih sprejemnikih. Industrija radioaparatur je bila komaj kos velikim potrebam. V zadnjih letih pa vedno bolj opazamo, da povpraševanje po radijskih sprejemnikih močno pada, predvsem zaradi večjega povpraševanja po kombinaciji radio-gramofon ali pa, ker kupci žele samo gramofon. Vedno več ljudi, posebno mladine, se navdušuje za skonservirano glasbo, ki daje vsak čas neodvisen program in ga je moč kadarkoli ponoviti.

Jugoslovska industrija gramofonov je v veliki meri odvisna od uvoza, zato so v Iskri skonstruirali domači tip električnega gramofona Emona, ki je prilagojen vsem zahtevam glede vdelave v glasbene skrinje, kombinirana radijska ohišja in ročne kovčke. Ima samostojen asinhronski motor z regulacijami za predvajanje vseh vrst plošč. Površina gramofona je izdelana iz polistirola, vložek na glavi pa lahko izmenjavamo za predvajanje mikro ali stereo plošč. »Emona« bodo lahko priklopili na vse vrste električnih omrežij. Posebne izvedbe, namenjene za izvoz, bodo prilagojene tudi za evropske električne vrednosti omrežja.

V kratkem bodo prišli na tržišče priljubljeni koncertni sprejemniki »Triglav« z vdelanimi novimi električnimi gramofoni Emona. Zaradi domače proizvodnje gramofonov bo tudi docela odpadel

Najnovejši ISKRIN izdelek: električni gramofon Emona

JACK LONDON

KRISTOF DIMAČ

PREJEDIL: Stanko Simenc RIŠE: Janez Gruden

zmagala. V petek so pionirji-milničniki ves dan povsem samostojno urejali promet na cestah. Marsikateremu vozaču je šlo sprva na smeh, ko ga je mladi milničnik ustavil, kmalu pa je uvidel, da gre zares.

Nekaj minut po 20. uri so luči v dvorani ugasnile. Razmahnil se je zastor in Marjan Kraj je gledalcem predstavil strokovno komisijo: Toneta Medveda, predstavnika TNZ iz Novega mesta, Ivana Božiča iz AMD Brežice, Rudija Berganta iz AMD Sevnice in Ignaca Kokneta iz AMD Celje.

Začelo se je veliko meddržavno tekmovanje pionirskih ekip. Vsaka ekipa je imela samo tri četrt minute za premislek, ugotovitvi je morala 5 napak v nalogi in pravilno odgovoriti. Vsak začetek je težak. To je zlasti veljalo za prvo nastopajočo tričlansko ekipno osnovno šole iz Vavte vasi. Vendar jim je občinstvo

pevec zabavnih popevk Fafko Irgolič. Njegova prva popevka, ki jo je zapel v sevniški dvorani, je bila »Moja dolina«. Občinstvo je bilo navdušeno. Zatem je nastopila ekipa osnovne šole iz Bostanja in prejela 137 točk. Pionirji AMD iz Brežic so si priložili 148 točk. Za spremembo je nastopil humorist Tone Klenovšek, ki je uspel z zabavno točko spraviti gledalce v smeh. Polonca Mohor iz Sevnice je zapela se dve popevki.

Nato so pionirji iz Celja zasluženo dosegli kar 160 točk, pionirji osnovne šole iz Leskoveca pa so dobili tri točke manj. Na vrsti je bila tekmovalna ekipa AMD iz Sevnice. V dvorani je nastala tišina. Občinstvo si je želelo njihove zmage. Zabavna popevka Rafka Irgoliča pa je opogumila mlade Sevnčane.

Fantje so tudi pogumno odgovarjali in dobili 185 točk! Pričakanje občinstva se je torej uresničilo. Pionirji osnovne šole iz Bistrice ob Sotli so bili ocenjeni s 137 točkami. Javno oddajo je obogatila tudi pionirka Nevenka Starman iz Sevnice, ki je s popevko »Pesmica za dinar« navdušila. Mlada, nadarjena pevka prav gotovo zasluži več pozornosti. Zadnja je nastopila ekipa osnovne šole iz Vidma in dosegla 93 točk. Medtem ko je komisija sestavala točke, sta nastopila še Nada Brimšek in Rafko Irgolič ter zapela nekaj popevk.

Pred podelitvijo nagrad je predsednik Avto-moto društva iz Sevnice sporočil, da se domača tekmovalna ekipa kot organizator prireditve odpušča prvi nagradi, kar so

Navdušeni gledalci so skrbno sprejeli odgovore enajstih ekip najpomladnih mladih poznavalcev prometnih predpisov iz Slovenije. Res, tako prijetnega vabila dolgo ni bilo v dvorani sevniškega Partizana!

vsil navzoči pozdravili z burnim aplavzom. Tekmovalne ekipe so sprejele lepe nagrade, uvrstile pa so se na sledeča mesta: Celje — Rogovo športno kolo, Leskovec — kolo, Brežice in Vavta vas — električna gramofona, Bistrica ob Sotli — zračno puško, Bostanj — fotoaparati, skocjan — sahovsko garnituro in nogometno žogo, Krško — pripor za rezljanje, Postojna — nogometno žogo, Videm — sahovsko garnituro in najboljša ekipa iz Sevnice prav tako sahovsko garnituro.

Meddržavno tekmovanje pionirjev je bilo dobro pripravljeno in je potekalo nemoteno, pač pa občinstvo ni bilo vedno zadovoljno z ocenjevalno komisijo. Prireditev v Sevnici za dobro izvedbo zasluži javno pohvalo.

Drago Kastelic

Številna družina

Neki maroški delavec, ki je bil zaposlen v belgijskem rudniku Zolder, je povzročil precejšnje preglavice županu tega kraja. Ko je Marokanec zaprosil, če se sme njegova družina preseliti k njemu, so na magistratu ugotovili, da ima doma štiri žene in 28 otrok. Marokanec ni mogel razumeti, začenjena magistralni uradniki; izjavil je, da je to »čisto normalna družina«, kajti tudi on je bil 31. otrok od skupno 51 otrok svojega očeta.

★ Ob 20. OBLETNICI ustanovitve Gubčeve brigade čestita vsem njenim borcec

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL — NOVO MESTO

Ali poznate Hrvaško Zagorje?

Hrvaško Zagorje, ki je v neposredni bližini naše dolenske, razen Kumrovcu kaj malo poznamo. Poleti sem se spoznal z nekaterimi prebivalci teh krajev, in povabili so me na obisk. Načrt je bil narejen, in odšel sem se iz Zagreba z vlakom, ki vozi preko Rogoške Slatine proti Celju. Vlak vozi sicer zelo počasi in se veliko ustavlja, vendar ni lahko kar iz vseh predelov Hrvaške Zagorja. Ob železnici e spoznal tudi dobra mesta, ki se nahajajo v pokrajini ob Krapini in Soti.

MRTVI JE PRIŠEL PO DENAR

Brazilski železničar Joao da Silva se je domislil enostavne načina, kako bi prišel do pokojnine. Pri neki železniški nesreči na postaji Mangueira je izgubilo življenje več ljudi. Da bi mrtve identificiral so oblasti poklicale priče, tudi Joao da Silva je bil med njimi.

Skupno s svojo ženo je označil neko truplo za svoje lastno, sam pa se je izdal za svaka ponesrečene žrtve. Njegova »svdova« je prešla mliški list, na podlagi tega pa je vložila zahtevo po odškodnini. Izplačali so ji precejšen znesek za pogrebne stroške, zavarovalnino in pokojnino... In na vseh uradih to je spremljal njen »brat«... Toda zadeva se je zataknila.

Vselej se zavedajmo, da na cesti nismo sami; varujmo svoja in tuja življenja! Alkohol, čeprav v najmanjši količini, občutno zmanjša pazljivost ljudi. Tako postanejo nevarni sebi in drugim. To velja tako za pešce kakor za kolesarje in seveda, posebno za voznike motornih vozil.

Malinovec in maline v nevarnosti

Letošnji odkup malin je mnogo manjši, kot je bil doslej, zato je pričakovati, da bo malinov trup, ena izmed najbolj priljubljenih in najbolj razširjenih brezalkoholnih pijač, za 60 do 70 dinarjev dražji kot doslej. Na domačo potrošnjo bo zaradi zmanjšanega odkupa vplivalo tudi delstvo, od maline izvažamo; letos smo jih iz Slovenije izvozili okoli 80 vagonov. Vozoki za upadanje odkupa malin so zelo zanimivi.

Malinovo grmičevje raste po gozdnih posekah. Pri nas so vsako leto največ malin nabrali v kočevskem Rogu, manjše količine na gorjanskem predelu, pa tudi drugod. Gozdarska služba pa je pričela grmičevje na posekah iztrebljati in poseke pogozdovati. Gozdarji so poseke, porasle z malinovjem, puščali nedotaknjene, ker so videli v njih izvor zaslužka

obiralec malin in ker so vedeli, da maline potrebuje predelovalna industrija. Vse večje potrebe po lestu zahtevajo pogozdovani delci. Ko so ugotovili, kaj bo, če bodo maline iztrebili, je gozdarska služba predlagala, naj bi od kilograma obranih malin odvajali po 10 din v gozdni sklad. Pod tem pogojem so bili gozdarji pripravljeni pustiti malinovec nedotaknjeno. Novi zakon o

godovni pa določa, da se v gozdnih skladih na ta način sredstva ne smejo stekati. Tu se je zataknilo. Gozdarji so začeli v zvezi z obsežnimi pogozdovanimi deli maline iztrebljati. Že letos je na ta račun odkup zlastno manjši, prehrambena industrija pa bo lahko krčila le polovico potrebe po malinovicu. Kot vse kaže, bo prihodnje leto še slabše.

30 let »zračnih gospodinj«

Prva stvarčica se je nasmešila potnikom v letalu pred tridesetimi leti. To je bilo v potniškem letalu, ki je letalo iz Chayena v Oakland. Ime ji je bilo Ylene Church, bila je po poklicu bolničarka in je imela 24 let. Potniki so jo sprejeli z navdušenjem, ker jim je precej olajšala tedaj še neudobno potovanje po zraku. Z letali so tedaj potovali samo tisti, ki se jim je res mudilo. Da bi premagali nelagodnost in strah, je vsak potnik še pred vzletom letala popil dve do tri čašice močne pijače.

Ideja o gospočinji v letalu se je rodila čisto slučajno, ko se je Ylene nekoč pogovarjala s prodajalcem letalskih voznic. Dekle je že tedaj privatno pilotiralo in je želelo povezati svoj poklic s srebrnimi pticami. Skupno s sedmimi drugimi dekleti se je odločila, da bo živela v zraku.

Danes stvarčica delajo največ osem ur na dan, njen delovni čas pa je znanol po 18 do 20 ur na dan nepretrgano pet mesecev. To je bil ogromen napor, za katerega je prejemala sorazmerno nizko plačo. Potniki so zahtevali stvarčice v vseh letih, letalskim družbam pa se tedaj ni posebno mudilo, da bi z nastavitvijo novih stvarčic povečale svoje izdatke.

Novi antibiotiki

Mikrobiolog dr. John Siebruth, ki je kot udeleženece v ameriške odprave prebivalci nekaj časa na Antarktiki, se pri proučevanju antarktičnih ptic odkril zanimiv pojav: ugotovil je, da mnoge od njih nimajo v želodcu nekaterih bakterij, ki jih je sicer mogoče najti v želodcih vseh drugih ptic, pa tudi pri pripadnicah iste vrste, ki ne živijo na Antarktiki.

Pri tem odkritju je dr. Siebruth začel sistematično proučevati hrano tet antarktičnih ptic. Ugotovil je, da so njihova glavna hrana neki morski rakci, leti pa se hranijo z neko vrsto antarktičnih alg. Ko je nadaljeval z znanstvenimi raziskavami, je dr. Siebruth navezadnje razvil uganke: te morske alge proizvajajo nov antibiotik, ki uničuje vse tiste bakterije v ptičjih želodcih, ki prispejo tja s telesi poizvitih rakcev. Rezultati prvih preiskav so pokazali, da je novi antibiotik — ki še nima niti imena — eden najučinkovitejših, kar jih poznamo.

Mihail Kutuzov Studentovsko naselje

14. izjava

Prodajalka je zanič! Če človek želi kaj kupiti, mora najprej počakati, da se prodajalka Čečevičina najprej nakočetira z drugimi kupci.

15. izjava

Ce se kdo želi pritožiti, mora imeti čisto vest in mora biti trezen. Tedaj sem stal za državljanzm Ivanom Ivanovom, ki je smrdel po vodki!

18. izjava

Prosim poslovodjo prodajalne, da izrazi mojo hvalečnost prodajalki Čečevičini zaradi njene pozornosti in uslužnosti, kakor tudi zaradi njene nenavadnega potrpljenja do kupcev. Zelo malo je tako ljubeznivih prodajalk.

24. izjava

Fodpisani oficir sem ta mesec dvajsetkrat kupoval v zgoraj omenjeni prodajalni in sem vedno doživel neverjetno visoko zavest postrežbe. Med delom sem opazil pri prodajalki s pulta 24 veliko uslužnost do strank, občutek visoke organiziranosti, da bi ustregla željam kupcev tako glede bombastnih, kakor tudi glede najlonških nogavic. Za nesebični trud in uslužnost pri postrežbi kupcev pa tudi za visoko kulturo njenih uslug bi moral vodstvo tovarišič Čečevičini izraziti prav posebno priznanje.

26. izjava

Sefu blagovnega prometa trgovinske mreže. V zadnjih treh mesecih sem se večkrat obračal na poslovodjo s prošnjo, da prodajalki s pulta številka 24 Čečevičini izrazi javno hvalečnost za njen korektni odnos do kupcev. Razen mene je o tem pisal tudi neki kapetan I. klase Gvozdič. Kljub temu je ostal poslovodja tiste prodajalne popolnoma ravnodušen do najlnih izjav. Takšen odnos do delovnega človeka v trgovini je nemogoči! Prosim, da hvalečnost tovarišič Čečevičini vpišete v njen delovno knjižico!

30. izjava

Prodajalka s pulta številka 24 tovarišica Gvozdkovica je nezvojnena in nenavadno surova s strankami. Prosim, da jo opozorite na to.

»RIBJA POJEDINA«

Prebivalci italijanskega mesta Camoglia so za konec turistične sezone brezplačno pogostili z ribami več tisoč turistov. Vsako leto v tem mestu priredijo ribjo pojedino, ki je že tradicionalna vsakoletna prireditev, ob kateri okoli deset tisoč družin iz tega mesta povabi najmanj po pet tujcev na svoj dom. S to prireditvijo jim je uspelo privabiti številne turiste.

Vsako leto navadno sprazijo rib za okoli 50 tisoč gostov. Ribe prazijo v eni sami ponvi, ki je verjetno največja na svetu. Njen premer meri 5 metrov, držaj pa je dolg 6 metrov. Njone je težka 1500 kg! V tej ponvi lahko sprazijo hkrati pol tone rib v 1500 litrah olja.

ŽIVA BUDILKA

62-letna Gladys Aterton iz mesta Wesly Masnes v angleški pokrajini Lancashire je imela nenavaden poklic: 18 let je vstajala bolj zgodaj kot njeni sosesčani in začela ob pol štirih zjutraj opravljati svojo dolžnost »budilke«. Hodila je od hiše do hiše in budila številne tovarniške delavce, železničarje in kmetovalce, tako da je trkala na njihova okna s posebno palico, ovito s tkanino.

Pred nedavnim je Gladys izjavila, da ne bo več mogla opravljati svojega »poklica«, ker je že prestara. Ker niso našli nikogar, ki bi jo zamenjal, so bili njeni sosesčani prisiljeni, da so si nabavili prave budilke.

TISOČLETNO DREVJE

Na področju province Čeng-Jang na vzhodnem Kitajskem so pred nedavnim odkrili drevje, staro več tisoč let, ki kljub temu še danes raste in cvete. Zanimivo je, da so celo najmlajša med temi drevesi stara okoli 120 do 500 let. To edinstveno drevje sedaj raziskuje posebna skupina strokovnjakov.

76. Z nasprotnega brega ni bilo več strelav. Kriš je stopil na plano. Takoj so se začeli ogorčeni klicati tujih mož in dva sta pomerila vanj. Le sem, moričec! je ukazal črnobradec, in puško iz rok! NIČ ni pomagalo pojussjevanje. Počrnela cev njegove puške je bila za moža smuljiva.

77. Kmalu so dospeli z Krišom in mrtvecem k »Dvema kočama«. Ob svetlobi zvezd je Kriš razpental kobil dvajseti nedavno zgrajenih koč, ki so se gnetle okoli večje in starejše na majhnih ravnini vrh brega. Gnali so ga v staro koč, kjer so se začeli zbirati vsi možki iz selišča.

78. Kriša so potisnili v kot, ga prezirljivo merili in zasramovali; roke in noge so mu zvezali s jermenji iz losje kože. »Kar linejamo ga! Zakaj bi čakali?« je zahtevala srdita topla okrog njega. »Jutri ga bomo sodili po obravnavi,« je naposled rekel črnobradec.

Slabe ceste-gospodarska škoda

Ceste v brežiški občini so izredno slabe, tako da povzročajo gospodarsko škodo. Zato pripravljajo nekatere ukrepe, ki bodo izboljšali sedanje stanje. Ureditve čakajo predvsem te ceste:

● **BREŽICE-DOBOVA.** Ta okrog 7 km dolgi odsek ceste II. reda je pomemben zaradi najkrajše povezave Spodnje Posavje z Zagrebom. Cesta je bila skoraj neprevozna, pravi strah za voznike motornih vozil. Pred kratkim so s hrvaške strani od Sotle do Zaprešiča cesto že asfaltirali. Cesta iz Brežic v Dobovo pa še čaka obnove. Zvedeli smo, da je modernizacija te ceste na prioriteten listi. Menimo, da bi morali čimprej začeti delati, ker to narekujejo gospodarski interesi področja. Zagrebško transportno podjetje ZET pa bo takoj po usposobitvi ceste odprlo redno avtobusno progo Zagreb-Brežice, na kateri bi vozil avtobus vsaki dve uri v obeh smereh. Urejena cesta bo najkrajša povezava z zagorsko magistralo in bo pomembna turistična pridobitev za Spodnje Posavje.

● **BREŽICE-BIZELJSKO.** Tudi ta cesta je II. reda in povezuje obsejalna področja z avtomobilsko cesto proti Mariboru. Pred dnevi so preorali stranska cestišča in sredino posuli z gramozom. Rešitev je zasilna, vendar je cesta sedaj boljša. Treba jo bo čimprej modernizirati.

● **NA MOSTU V BREŽICAH.** V kratkem bodo pričeli urejevati viadukt med

mostoma čez Krko in Savo. Predvideno je popravilo in asfaltiranje cestišča. Ta del ceste povezuje Brežice z avtomobilsko cesto. Do zdaj je bil cestni odsek na mostovih med rekama v tako slabem stanju, da so se ga vozniki in pešci upravičeno bali. Rešitev z asfaltno prevleko bo le zasilna, ker bo treba prej ali slej most obnove.

● **BREŽICE-VIDEM-KRSKO.** Po klasifikaciji cest je prišla iz II. v nižji III. red,

je pa važna prometna vez v Spodnjem Posavju. V načrtu je ureditev cestišča z utrjevanjem. Vozniki pričakujejo, da bodo to naredili že letos, kasneje pa bi jo asfaltirali.

● **BIZELJSKA CESTA V BREŽICAH.** Zemeljska dela so opravljena, kanalizacija urejena. Stevilni stanovanjci in vsi, ki cesto uporabljajo, so v strahu, da bi slabo jesensko vreme preprečilo, da bi uredili makadamsko cestišče. Brežičani se tudi bojijo, da si arhitekti ne bi spet kaj

novega izmislili, n. pr., da bi gradili ožje cestišče. Ne razumemo, zakaj je treba toliko inoati, če so načrti pravilni in odobreni. Nedvomno drži, da izbiranje variant zavira uspeh gradnje. Ali ne bi raje rešili vprašanje javne razsvetljave na novi cesti in v mestu, kakor da kolebamo in iščemo »boljše« načine za izvedbo del na cesti? Ponovno predlagamo, naj se cesta gradi po odobrenem načrtu in v okviru razpoložljivih sredstev. ek.

Delavci zahtevajo red v zdravstvu

Kolektiv brežiškega obrata IMV in kolektiv Agroservisa sta imela sestaneč, na katerem sta se pogovorila o socialnem zavarovanju. Temeljito sta razpravljala o volitvah v skupnosti zavarovancev in o financiranju tega zavarovanja po novih predpisih. Kritikastrstvo nekaterih delavcev zoper nove ukrepe ni imelo uspeha, ker se večina dobrih delavcev zaveda, da je novi način financiranja njihova stvar, da morajo notranje zadeve v kolektivu sami urejati in sami nadzorovati trošenje družbenih sredstev.

Upravnik zdravstvenega doma v Brežicah dr. Peček je razložil probleme zdravstvenih uslug in zdravstvene službe. Delavci so odkrito kritizirali pomanjkljivosti v brežiški ambulanti. Odločno so zahtevali, naj se takoj odpravi protekcija pri sprejemanju »boljših« pacientov, naj se uredi čas za malice, češ da predolgo trajajo, kuhanje črne kave in stanje v zobni ambulanti. Povezava med kolektivom in ambulanto naj bi bila boljša, ker bo

do te tako lahko kontrolirali namišljene bolnike in izkoriščevalce družbenih sredstev. Strinjamo se z razlago in pojasnili dr. Pečka, ker v težavah ni lahko delati. Uvedba neprekinjenega delovnega časa v ambulanti, zlasti splošna ordinacija za zaposlene delavce v popoldanskem času bo vsekakor prispevala k pravilnemu razmeščanju pa-

cientov in boljšim zdravstvenim uslugam. Spodbudno je, da so se delavci na sestanku sprostili in odkrito povedali, kaj jih teži in kaj je treba izboljšati. Zato je sestanek uspel. Menimo, da je treba kritiko delavcev upoštevati in jim pojasnjevati stvari v razumljivem jeziku, medtem ko bi morali škodljivo kritikastrstvo zavračati.

Zbori zavarovancev so končani

Med 28. septembrom in 9. oktobrom so bili v vseh kolektivih gospodarskih organizacij v brežiški občini zbori zavarovancev. Teh so se razen predstavnikov občinskega sindikalnega sveta udeleževali tudi zastopniki okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, ki so zavarovancem razlagali nova zakona o zdravstvenem zavarovanju in financiranju zdravstva. Ponekod so se zborov udeležili tudi zastopniki brežiškega zdravstvenega doma.

Vsem zavarovancem je bil pojasnjen potek voli-

tev v medobčinski skupščini zavarovancev. Hkrati so jih opozorili, da je treba preprečiti neupravičeno trošenje sredstev. Po vseh kolektivih so bile živahne razprave. Opazili smo, da na zborovanjih skoraj nikjer ni bilo vodilnih uslužbencev gospodarskih organizacij.

Iz razprav bi potegnili predvsem te ugotovitve: v zdravstvenem domu v Brežicah je treba po mnenju zborov odpraviti pomanjkljivosti in doseči, da zavarovanci ne bodo izgubljali časa s čakanjem v čakalnicah; zavodi za socialno zavarovanje naj uredijo vprašanje pokojnin in invalidnin, medtem ko naj si zavarovanci sami uredijo delovno dobo tako, da pri vlogi za upokožitve ne povzročajo težav z dokazovanjem delovne dobe, ker na ta način sami zavlačujejo postopek.

MATIČNI URAD SEMIČ SPOROCA
Septembra ni bilo rojstev izven bolnišnice.
Umrila je Katarina Stariha, delavka s Kašče, 64 let.
Poročili so se: Vid Kambič, mizarški mojster iz Gradeca, in Terezija Novak, delavka z Vinjega vrha; Stanislav Bahor, delavec iz Kašče, in Nada Dajčman, delavka iz Streklejčeva; Jože Hrvat, delavec iz Ljuba Zunič, delavka, oba iz Srednje vasi; Anton Gole in Pavla Hudorovac, oba iz Srednje vasi; Aleksander Zivanovič, delavec, in Matilda Turk, delavka, oba iz Semiča.

RAZPIS NATEČAJA V BREŽICAH

Upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Brežice

razpisuje na podlagi 18., 43., 46. in 47. člena Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Uradni list FLRJ, št. 47-752/59) in v skladu s pravili sklada za zidanje stanovanjskih hiš občine Brežice ter po sklepu UO sklada, sprejetem na seji dne 13. 9. 1962

IV. NATEČAJ
za najetje posojila iz Sklada za zidanje stanovanjskih hiš za gradnjo novih hiš in za večja popravila stanovanjskih hiš. Posojila bodo dana naslednjim interesentom:

1. za gradnjo stanovanj gospodarskim organizacijam, za vodom ter ljudskemu odboru 30.000.000 din.
  2. za večja popravila stanovanjskih hiš 2.000.000 din.
- Pogoji za posojila so naslednji:
1. Vsak porudnik mora prispevati h gradnji kot svoj delež lastna sredstva v višini najmanj 25 odst. investicijske vrednosti objekta oziroma od predračunske vrednosti pri posojilih za popravila stanovanjskih hiš.
  2. Najnižja obrestna mera znaša 2 odst., najdaljši rok vračila 20 let za nove gradnje

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Matija Radanovič, tesar iz Kapel, je padel s kolesa in si poškodoval glavo in rebra; Jože Šepetavc, sin delavca iz Stare vasi, si je pri kurjenju kresa opeknel obraz; Martin Zorko, delavec iz Dobrave, se je pri padcu poškodoval; Ivan Zarn, posestnik iz Nemske vasi, je padel pod voz in dobil notranje poškodbe; Ivan Bosina, delavec iz Sel, si je poškodoval nogo; Jože Teodorovič, delavec z Malega vrha, je padel z lestve ter dobil notranje poškodbe in poškodbe glave; Franc Kukovičič, kovnostrojar s Senovega, je padel z mopedom in si poškodoval rebra.

Združevanje krajevnih organizacij SZDL

Izvršni odbor občinskega odbora SZDL v Črnomlju je 4. oktobra razpravljal o združitvi nekaterih krajevnih organizacij SZDL. Predlagali so, naj bi se krajevni organizaciji v Dragatušu pridružili še SZDL na Tanči gori in Belčjem vrhu, pod Črnomelj pa bi spadali krajevni organizaciji v Vojni vasi in Vranovcih. Proučili so tudi možnost, da bi se združile še nekatere druge organizacije SZDL.

Izvršni odbor je ugotovil, da so člani nekaterih komisij pri občinskem odboru SZDL nedelavni. Zato bodo najmanj delavne člane zamenjali z boljšimi, predvsem mlajšimi ljudmi.

V vsej črnomaljski komuniki bodo še ta mesec začeli razpravljati o osnutku nove, ustave in novega občinskega sta-

in 10 let za popravilo stanovanjskih hiš.

3. Vsak prosilec je ob vložitvi prošnje dolžan položiti varščino v višini 0,3 odst. od zaprosene zneska posojila na depozitni račun Komunalne banke Brežice. Če prosilec ponudbo umakne, zapade varščina v korist sklada.

4. Posojilo se lahko uporabi za gradnjo stanovanj na območju občine Brežice.

5. Prosilec mora priložiti ponudbo vso predpisano dokumentacijo, ki jo objavi Komunalna banka Brežice. Ponudba s predpisano dokumentacijo se vložijo na Komunalno banko Brežice, najpozneje do 30. oktobra 1962, v zapečatenem omotu. Na omotu mora biti obvezno označeno »IV. natečaj za stanovanjska posojila«.

6. Izid natečaja bo objavljen na oglasni deski ObLO Brežice in Komunalne banke Brežice, prosilci pa bodo obveščeni pisмено v roku 14 dni po izidu natečaja.

7. Prednost pri natečaju imajo prosilci, ki nudijo najboljše pogoje glede lastne udeležbe, obrestne mere, rokov odplačevanja in roka dokončanja gradnje.

8. S ponudniki, katerih ponudbe bodo odobrene, bo upravni odbor sklada sklenil posebno posojilno pogodbo.

Lastno 25-odstotno udeležbo, ki jo mora prispevati ponudnik, je treba položiti pred sklenitvijo kreditne pogodbe, a najkasneje 30 dni po izidu natečaja, na bančni račun, ki ga bo ponudnik prejel takoj po izidu natečaja. V primeru, če ponudnik ne bi pravčasno položil lastno udeležbo, lahko postane odločba o odobritvi posojila brezpredmetna.

Ponudbo na posebnem obrazcu, z vso potrebno dokumentacijo je treba vložiti najkasneje do 30. oktobra 1962 na naslov Komunalne banke Brežice. Po tem datumu vložene prošnje se ne bodo upoštevale.

Obrazce in vsa pojasnila glede dokumentacije, ki jo je potrebno priložiti ponudbi, dobe interesenti pri Komunalni banki Brežice - referat za stanovanjske kredite.

Sklad za zidanje s stanovanjskih hiš občine Brežice

BREŽIŠKE VESTI

4. in 5. oktobra je občinski komite LMS v Brežicah organiziral seminar za mladinske ure na osnovnih šolah. Udeležili so se ga mladinski predstavniki iz vseh osnovnih šol in iz nižjih razredov gimnazije. Da je zanimanje za izvenšolsko dejavnost veliko, je pokazalo tudi število udeležencev, saj jih je bilo iz 9 osemletk kar 23. — Na seminarju so prvi dan obravnavali predvsem pomen in programe mladinskih ur, drugi dan pa organizacijska vprašanja. Upamo, da bo seminar pripomogel k hitrejšemu razvoju mladinskih ur na osnovnih šolah, in se zahvaljujemo mladim predavateljem iz gimnazije. Posebno pohvalo pa zaslužijo predavatelji, ki so bili izključno iz mladinskih vrst. I. P.

TOVARIŠ OBČAN IŠČE ZAŠČITO

Najprej bi kazalo ugotoviti, da Belokranjci niso znani pravdarji in svoje težave ter krivice, ki se jim dogajajo, neradi obešajo na veliki zvon. Toda vsega ni mogoče prenesti kar tako. Krivice so pereča zadeva, ljudje smo zanje najbolj občutljivi. Tudi če smo za napako sami krivi, poskušamo najti zadoščenje. Pritožimo se in pričakujemo odgovor v svojo korist. Če nam ob taki zadevi spodletijo, nas nihče ne prepriča, da nimamo prav, zato se pritožimo višjemu organu. Nekeje se bo že našel kdo, da nas bo razumel in ukazal onim spodaj, naj ravnajo drugače...

Ali ravnamo vselej prav? Ali je prav, da pišemo naravnost izvršnemu svetu v Ljubljano ali kabinetu predsednika Tita v Beograd? Ali je res prav, da pri tem enostav-

no prezremo občinske organe, ki morajo prvi pretresati zadeve? Zakaj tako? Ali računamo na poznanstva? Cemu, če nismo vedno upravičeni? Kaj ni škoda časa in papirja?

Glede na to, kar se dogaja v črnomaljski občini, se sprašujemo, kaj bi bilo narobe. Mnogi zatrjujejo, da belokranjski domačin ni dovolj poučen o tem, kam se lahko pritožijo, komu naj pošlje prošnje itd. Po številu prošenj in pritožb v lanskem letu in letošnjem prvem polletju bi se res dalo sklepati, da je tako, toda del pritožb, ki so romale od občine na okraj, od tod v središče republike in dalje, in tiste pritožbe, ki so jih poslali naravnost izvršnemu svetu LRS in predsednikovemu kabinetu, kažejo Belokranjce v povsem drugi luči. Prav je, da se pritožijo, če se jim godi krivica, prav

je tudi, da iščejo zaščito pri višjih organih, če jih občinski ne »razumejo«, nlikakor pa ni prav, da se pritožujejo takrat, kadar nimajo nobene podlage.

Črnomalci so največ prošenj poslali v zvezi z davčnimi olajšavami, stanovanjskimi problemi itd. Prošnje so pretresli upravni organi občine ali komisija za prošnje in pritožbe pri obč. odboru SZDL. Nekaj so jih rešili, nekaj zavrnili, sprejeli pa so več pritožb na zavrnitev.

Navedli bomo postopek v neki sporni zadevi!

ZALEGLO JE VIŠJE PRIPOROČILO!

Angelca Zupančič, mati nekaj otrok, se je vselila v prazno stanovanje župne nadarbine v Črnomlju. Vselila se je brez odločbe ObLO, ki je imel te prostore v upravljanju. Kmalu so ji občinski

organi ukazali, naj zapusti stanovanje, ker se bo tja vselil neki delavec. Ta bo prišel iz prostorov »Zore«, ki jo nameravajo adaptirati. Dalji so mu odločbo in zahtevali, naj se nemudoma odseli. Zupančičeva se ni izselila, pač pa je občinskemu odboru poslala pritožbo z obrazložitvijo, da je bivša interniranka, stanovanje pa potrebuje prav tako kot kdo drug. O njeni zadevi je razpravljal oddelek za gospodarstvo ObLO Črnomelj in pritožbo zavrnili. Ko se je pritožila okrajnim organom, se je z njeno pritožbo seznanil oddelek za gospodarstvo pri OLO Novo mesto in samo potrdil zavrnitev črnomaljskega organa. Kmalu zatem je romala nova pritožba v Ljubljano na izvršni svet LRS. Iz Ljubljane pa je prišel odgovor z navedbo, da se je Zupančičeva sicer res vselila »proti volji« občinskih organov, vendar je treba upoštevati njene težave in stvar rešiti v njeno korist. Ko so

oblastveni organi črnomaljske občine zvedeli, da se delavec iz »Zore«, kateremu se izdali stanovanjsko odločbo, noče vseliti v stanovanje, kjer je bila Zupančičeva, so poslali odločbo o vselitvi Angele Zupančič, ki je tako »uradno« prišla do svojih pravic...

Na videz je zadeva razumljiva, opravljena po vseh predpisih. Toda izgubljeni čas, pisarjenje ne govori ravno o hitrem reševanju teh stvari. Zakaj ne bi že v Črnomlju odločili, komu gre stanovanje? Mar je prav, da mora eden na cesto, če oba potrebujeta streho?

Za počasno reševanje prošnje in pritožb ni nobenega opravičila, čeprav bo kdo ugovarjal, da se postopek podaljšuje zaradi tega, ker je »treba« v zvezi z zadevo še marsikaj raziskati. Če bi v Črnomlju vsi organi v redu delali, bi prihranili veliko papirja in časa, ki bi ga lahko porabili za opravljanje dru-

gih nalog. Sicer pa — zakaj opravljajo take posle organi, ki so že tako in tako preveč zaposleni? Kje je odborniška komisija za prošnje in pritožbe? V nekem poročilu ObLO je zapisano, da imajo v ta namen, odborniško komisijo vendar se letos še ni sestala. Predsednik in podpredsednik ObLO Črnomelj pa sta na eni zadnjih sej na ustrezno vprašanje nekega odbornika pojasnila, da so stvari urejene in da odborniška komisija za prošnje in pritožbe dela. Kje so potem rezultati njenega dela? Mar dela vsak član komisije doma, če se letos še niso sestali?

Slej ko prej bo moral ObLO o vprašanju temeljiteje razpravljati. Gre pa tudi za to, da se državljani doobra učijo o svojih pravicah in dolžnostih. Pri tem obveščanju čakajo Socialistično zvezco in druge organizacije še velike naloge. Nedvomno bo potem manj prekanjanih, pritožb in podobnega.

Potrebne so temeljite priprave za krajevne konference

Ze v začetku novembra se bodo v sevniški komuni pričele konference krajevnih organizacij SZDL. Te dni smo obiskali predsednika občinskega odbora SZDL Dušana Brelaha in ga zaprosili za kratek razgovor.

Katere so po Vašem mnenju poglavitne naloge krajevnih organizacij SZDL pri izvedbi krajevnih konferenc?

Konference krajevnih organizacij SZDL na območju naše komune se bodo pričele že v prvih dneh novembra. Uspele pa bodo tiste, če bodo dobro pripravljene. Zato je dolžnost vodstev krajevnih organizacij SZDL, da čimprej skličejo sestanke, razne posvete in da razpravljajo o dosedanjem delu, o delu nadzornega odbora, sekcije in podružnic. V to pripravo je treba vključiti tudi obravnavo o predosnutku naše nove ustave. Vodstva krajevnih organizacij morajo nadalje urediti evidenčno knjigo članstva, računsko knjžico, pobrati zaostalo članarino in povečati število članstva. To so poglavitne naloge vodstev krajevnih organizacij v času priprav za izvedbo krajevnih konferenc.

Kako boste rešili kadrovske vprašanje novih odborov?

To je dejansko problem. Naše mnenje je, naj se izvolijo v nove odbore ljudje, ki so voljni delati. Vsekakor naj bo sestav bodočih odborov odraz strukture občanov, ki živijo in delajo na področju KO. Pri izbiri kandidatov

moramo bolj upoštevati mladino in žene. Člani odborov krajevnih organizacij naj bodo takšni, da jih bomo lahko izvolili v bodočo občinsko in okrajno skupščino.

Omeniti moram, da smo za vse priprave in izvedbo konferenc za vsako krajevno organizacijo zadolžili po enega člana organizacijsko-kadrovske komisije in člana predsedstva. To je še eno jamstvo, da bodo krajevne konference izvedene pravočasno in dobro.

Namen konference je torej tudi izvolitev delegatov za občinsko konferenco in članov šolskih odborov?

Krajevne konference volijo določeno število delegatov za občinsko konferenco. Na vsakih 80 članov se voli en delegat. Če pa ima krajevna organizacija manj kot 80 članov, izvoli enega delegata. Na teh konferencah bomo volili tudi člane šolskih odborov.

Pri izbiri kandidatov krajevnih organizacij želimo vsem veliko uspeha. Občinski odbor SZDL pa bo pri tem pomagal. D. K.

V SEVNICI: premalo vzgojiteljev za ljudsko tehniko

Občinski odbor Ljudske tehnike v Sevnici ima veliko delovno področje. Na nedavni seji so obravnavali nekatere probleme, ki zanimajo vse občane. Ugotovili so, da je v letošnjem šolskem letu onemogočen tehnični pouk skoraj v vseh osnovnih šolah, razen na Bučki, kjer dela strokovni vzgojitelj. V Sevnici so brez vzgojitelja, ker je tovaršica odšla v Ljubljano. Kako bo v akcijo v okviru JPI, še ni znano, povsem jasno pa je, da bo treba nove vzgojitelje za tehnično dejavnost dobiti s pomo-

jo seminarjev, ki bi jih priredili v ta namen. Pomagali bi lahko tudi strokovnjaki iz proizvodnje.

V težavah so radiomaterije in člani fotokluba. Vse kaže, da bo ta dejavnost prenehala ob koncu tega leta, ker ni prostorov. Prostor bo treba na vsak način dobiti, ker ga bodo zlasti potrebovali v akciji LT v okviru JPI.

Da bi se ljudje seznanili s potrošnja elektrike v gospodinjstvu in stanovanjih, pripravljajo odbor LT skupaj s centrom za gospodinjstvo in DES vrsto predavanj in filmov o tem, kakšna naj bo pravilna potrošnja elektrike. Pri tem pričakujejo pomoč Društva inženirjev in tehnikov v Sevnici.

Ne poškodujte prometnih znakov ob poteh, ker lahko postanejo nerazumljivi! Tudi tako lahko povzročite nesrečo!

Čemu čakamo v kmetijstvu, ko dobro vemo, kaj je potrebno narediti?

Na področju naše občine se bavi s kmetijstvom nad polovico prebivalstva. Zato je razumljivo, da so razprave po IV. plenumu CK Zveze komunistov Jugoslavije tako živahne, ker se tudi veliko ljudi, ki so v gospodarskih organizacijah ali drugod, bavi s kmetijstvom. Veliko ljudi namreč niha med podjetjem ali ustanovo in zemljo. V celoti ni kmet niti delavec ali uslužbenec, temveč se dohodki od zemlje ali službe dopolnjujejo.

vana je na sestankih osnovnih organizacij Zveze komunistov. Vendar je videti, da dvomesečne razprave za sedaj niso rodile pozitivnih ukrepov, čeprav je bilo večkrat ostro postavljeno vprašanje razmejitve med kmečkimi proizvajalci in tistimi, ki niso dobri delavci niti v tovarni niti na kmetiji.

Ponekod obstajajo še nejasna vprašanja in ljudje še niso seznanjeni z načrti kmetijske organizacije v tem ali prihodnjem letu. Kmetijska zadruga se za sedaj nikakor ne zanima za zemljo v višinskem predelu občine, ker tam ni možno obdelovati zemljo v kompleksih in na moderen

Kje je ceneje?

V petek smo obiskali poslovalnico št. 2 trgovskega podjetja »Sloga« in poslovalnico št. 2 Splošnega trgovskega podjetja v Sevnici. Zabeležili smo si cene kmetijskih proizvodov. V poslovalnici »Sloga« so prodajali jabolka po 50 din kilogram, grozdje po 160, kutine po 40, limone po 300, hruške po 60, špinačo po 120, krompir po 37, čebulo po 150, lanske orehe po 300, mleko liter po 48, kranjske klobase po 140 eno, reberca po 660 kg, vratovino po 720 in ocvirke po 600 dinarjev. V poslovalnici Splošnega trgovskega podjetja so prodajali papirko po 75 dinarjev kilogram, solate 70, zelje 60, krompir 40, breskve 80, limone 280 in čebulo po 140 dinarjev. Bistvenih razlik v ceni ni, le da je v poslovalnici trgovskega podjetja »Sloga« večja izbira.

Tekmovanje krajevnih organizacij SZDL

Krajevne organizacije v sevniški občini tekmujejo na osnovi razpisa okrajnega odbora SZDL. Člani organizacijsko-kadrovske komisije ter izvršnega odbora so krajevnim organizacijam že obrazložili namen tekmovanja, pomagali pa bodo tudi sestaviti prvo poročilo. Poročali smo že, da je okrajni odbor razpisal pet nagrad za najboljše krajevne organizacije v okraju. Prva nagrada znaša 250 tisoč dinarjev, druga 190 tisoč, tretja 140 tisoč, četrta 100 tisoč in peta 70 tisoč dinarjev.

Tudi občinski odbor SZDL v Sevnici bo nagradil tri najboljše organizacije v občini. Prva nagrada znaša 150 tisoč dinarjev, druga 100 tisoč in tretja 50 tisoč dinarjev.

Razpisane bogate nagrade bodo vsekakor spodbujale vodstva in člane krajevnih organizacij k tekmovanju.

Katere dejavnosti bo vključevalo Komunalno podjetje

Komunalno podjetje v Sevnici je bilo ustanovljeno 15. septembra letos iz bivšega gradbenega podjetja »Maroka«. Novo ustanovljeno podjetje je opustilo večjo gradbeno dejavnost in se usmerilo predvsem v obrt ter izkoriščanje peskokopov, kamnolomov in v proizvodnjo cementnih izdelkov. S 1. novembrom bodo ustanovili mizarsko delavnico ki se bo ukvarjala z izdelavo opreme za lokalna ter pohištva. Vodja mizarske ekonomske enote bo znani strokovnjak za pohištvo Matija Kurnik. Delovni program komunalnega podjetja še ni dokončno izdelan.

Uspešni napori Kopitarne

V obratu kovinske galanterije, v obratu kopit, pet, v lakirnici in v skladišču, povsod se bje velika bitka za dosego planskih obveznosti. Kopitarna v Sevnici, ki je zadnja leta močno razširila svojo dejavnost, postaja vsako leto pomembnejši činitelj v gospodarskem razvoju komune. 600-članski delovni kolektiv tovarne bo letos dosegel najmanj 820 milijonov dinarjev bruto produkta. Od tega je v osmih mesecih bilo realiziranega 552 milijonov dinarjev ali 67,5 odstotkov letošnjih obveznosti. Povprečna mesečna realizacija je torej 69 milijonov dinarjev bruto produkta.

Kopitarna se s kvalitetnimi lektiv tovarne bo letos dosegel najmanj 820 milijonov dinarjev bruto produkta. Od tega je v osmih mesecih bilo realiziranega 552 milijonov dinarjev ali 67,5 odstotkov letošnjih obveznosti. Povprečna mesečna realizacija je torej 69 milijonov dinarjev bruto produkta.

proizvodi močno uveljavlja v tujini. Nedavno so dobili iz ZDA naročilo za izvoz 60 tisoč parov napejčev. Izdelava tolikšnega števila napejčev predstavlja dvomesečno proizvodnjo tovarne. Samo pri realizaciji tega naročila bodo zaslužili 32 tisoč dolarjev. Septembra je Kopitarna izvozila v Italijo 401 kubik jelovine in bukovine v vrednosti 12 milijonov lir.

»LISCA« pripravlja tečaj v Loki

Konfekcija »Lisca« iz Sevnice namerava v Loki prirediti šivalni tečaj. Tečajnice bi potem na svojem domu šivale za konfekcijo. V Loki so to nameru sevniškega podjetja pozdravili, saj nimajo nobenega podjetja, ki bi zaposlilo žensko delovno silo. Na pobudo krajevnega urada

da v Loki je bil 4. oktobra sestanek za vse žene in dekleta, ki bi hotele delati za »Liscu«. Pred 15 navzočimi je zastopnik konfekcije obrazložil namen šivalnega tečaja. Za tečaj se je že prijavilo 10 žena šivilj. Za to bo tečaj krajši. V teku pa je akcija, da bi se prijavile tudi žene iz hribovskih predelov. Škoda bi bilo zamuditi priložnost, ker nudi konfekcija vsem še posebno ugodno priložnost. Predvsem je ugodno, da bo »Lisca« preskrbela šivalne stroje, ki jih bo moč kupiti v obrokih.

Tečaj se bo pričel najkasneje v drugi polovici oktobra. Prostori so že pripravljene. S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

Letošnji plan izvoza znaša 225.556 dolarjev, do konca septembra pa je bil uresničen s 75 odstotki (168 tisoč 515 dolarjev). Največji odjemalci proizvodov so ZDA, Italija, ZAR, Izrael in Španija.

Povprečen zaslužek zaposlenega je 24.680 dinarjev. S porastom proizvodnje bo porastel tudi zaslužek zaposlenih in tudi nadaljnji razvoj tovarne bo v bodoče še uspešnejši.

V Beli krajini so prizadevni v Ljudski tehniki

Naš avtobus je odpeljal namesto ob 6.20 šele ob 6.35, češ da je to zaradi spremembe voznega reda po 1. oktobru. Žal pa te spremembe nismo nikjer videli objavljene v časopisju. Čeprav malce nejevoljni, smo le krenili proti Gorjancem in Beli krajini, ki se je mestoma že sončila, mestoma pa jo je še zagrinjala megla in skrivala jesensko zlato vinogradov. Pri Suhorju smo zavili po poljski cesti skozi Slamno vas in pobirali predvsem šolsko mladež, ki je hitela v metliške šole.

V Metliki mi je na trgu oko obstalo pred dvema okusno urejenima izložbama, kjer so razstavili pridni in požrtvovalni fotoamaterji in likovniki fotografije o delu šole, krožkov in pionirske organizacije ob njeni 20-letnici.

V razgovorih s predsednikom občinskega odbora LT, predsednikom občinskega odbora SZDL smo izmenjali vrsto misli. Res zaznamujejo nekatere LT prav razveseljivo rast in uspehe, saj Društvo kmetijskih strojnikov prav pridno dela, prav tako tudi AMD, ki s pomočjo obrata »Novoteksa« prireja tečaje za voznike amaterje. Tudi v šoli je LT zelo aktivna, zlasti foto krožek, ki že prerašča v samostojen klub. Tudi v šoli mi je tovariš ravnatelj zatrdil, da se razvija tehnični pouk v večini šol prav razveseljivo, posebno v Metliki, Podzemlju in na Suhorju. Treba pa bo bolj koordinirati vse delo LT, utrditi občinski odbor in mu finančno pomagati.

Močno me je iznenadila vrsta cvetličnih gredic in parkov, ki kažejo, da tudi v tej smeri Metličani napredujejo. Ko pa zazreš še močno gradbeno dejavnost, si lahko prepričan, da je bodočnost tudi tega predela svetla in lepša.

METLIŠKI TEDNIK

MATIČNI URAD METLIKA SPOROČA

Septembra sta bila rojena dva dečka in ena deklica.

Poročili so se: Janez Dragoš, uslužbenec iz Metlike, in Malči Puš, uslužbenka iz Gradaca; Martin Škof, klepar iz Dragomlje vasi, in Karolina Kolar, kuharica iz Mačkovca.

Umrli so: Ivana Rajer, gospodinja iz Dragomlje vasi, 76 let; Cvetka Režek iz Bojanje vasi, 20 let; Katarina Guštin iz Zelenbeja, 60 let; Ignac Znidariš iz Curji, 53 let; Ana Plešec iz Zelenžnikov, 66 let.

pšenice. Lani je bil plan 432 hektarov in je bil dosežen s 408 ha. A do 20. septembra, to je neposredno pred setvijo, so letošnji plan dosegli le okrog 50-odstotno. Kje so vzroki? Kmetijska služba je v tej smeri premalo delovala. Na hitro sklicani sestanki po vaseh z majhno udeležbo so dali slabe rezultate. O tem pomembnem vprašanju niso spregovorile krajevne organizacije Socialistične zveze, čeprav bi si morale to zadati kot eno prvih nalog pred jesensko setvijo.

Ljudje dostikrat kritizirajo kmetijsko zadrugo, da ne preskrbi semen. V letošnji sezoni zahtevajo kmetje pšenico Salto, na katero so se namreč že navadili, čeprav se je ta sorta pšenice že izrodila in ne daje dobrih kmetijskih donosov. In ker te sorte zadruga nima, godrnjajo. Kakor je navada, da se ljudje novosti ne oprijemljejo hitro, tako je tudi z bolj donosnimi

sortami pšenice. Tako je na primer francoska sorta pšenice dala v letošnjem letu v Mestnem logu na kmetijskem posestvu hektarski donos 46 centov, medtem ko so nekateri individualni proizvajalci dosegli polovico manj. S tem pa je tudi dohodek na hektar za 100.000 dinarjev manjši!

Na seji občinskega odbora Socialistične zveze so razpravljali tudi o tem, da v gradbenem sektorju primanjkuje strojne opreme. Zato bo nujno potrebno, da kmetijska zadruga v tem proizvodnem okolišju organizira močno strojno postajo.

Problemov s kmetijskega področja je dovolj. Zavedati se moramo, da jih ne bo mogoče rešiti v kratkem času, ampak bodo nekateri trajali tudi po več let. Zato je potrebno, da se lotimo težavnih nalog temeljito in ob dobrem načrtu. Toda čakati ne smemo.

Janez Dragoš

Končali so priprave za volitve

Razgovor z zavarovanci, ki ga je v Metliki pripravil okrajni zavod za socialno zavarovanje, je obravnaval nove predpise s področja zdravstvenega varstva, ki so začeli veljati 1. julija letos, in financiranja te službe, ki bo v veljavi 1. januarja 1963.

V soglasju z vsemi ObLO bo na področju novomeškega okraja ena skupnost socialnih zavarovancev. Njen organ bo skupščina, katere člani bodo izvoljeni na konferencah volilnih enot po občinah. V metliški občini bo sta v skupščino izvoljena dva člana. Li

Dušan Jereb - Štefan

(Ob odkritju spominske plošče)

Dvajset let bo poteklo 12. marca 1963, odkar je v enakem boju s številno sovražno premočjo v Velikem Lipovcu pri Ajdovcu omahnil narodni heroj Dušan Jereb-Štefan. V nedeljo, 14. t. m., mu bodo njegovi stanovski tovariši odkrili v veži Veterinarskega zavoda v Novem mestu spominsko ploščo, delo akademskega kiparja Vladimira Stovička. Te vrstice naj vsaj v skromnih potezah ožive pred nami njegov lik.

Rojen je bil v Ljubljani 26. januarja 1908 očetu Radu, takrat notarskemu pripravniku, in materi Karli, r. Turk, iz Idrije. Prvo mladost je preživel v Radečah pri Zidanem mostu, kjer je bil oče notar, ter je tam z bratoma Radom in Dragom obiskoval ljudsko šolo. Poleti 1916 je pri Jerebovih v Radečah preživel počitnice takrat sedemnajstletni dijak idrijske realke in novomeški rojak Božidar Jakac, ki nam je med svojimi prvimi risbami in slikami ohranil tudi portret osemletnega Dušana.

Profesor Božidar Jakac in Dušanov brat dr. Drago pripovedujeta o tem.

Slavist idrijske realke prof. Ljudevit Mlakar, stric Jerebovih fantov, je staršem pripovedil, naj za velike počitnice povabijo mladega Božidarja Jakca, čigar starši so se takrat vračali iz Romunije v Slovenijo in se začasno nastanili v Smarjeti na Dolenjskem. Jakac naj bi med počitnicami s fanti ponavljal šolsko snov in jim bil tako na pol domači učitelj, na pol prijatelj in vrstnik pri njihovem skupnem romanju po bližnji in daljni okolici Radeč. Tako je Jakac pri Jerebovih, kot sam pravi, preživel svoje najlepše počitnice, ki so potekale nekaj v učenju in ponavljanju, predvsem pa v krajših in daljših izletih, medtem in zlasti ob večerih pa v živahnih razgovorih o vseh čudovitih stvarih, ki jih doraščajočim fantom odkriva seznanjanje z zemljepisjem in daljnimi ljudstvi ter deželami, o zvezdah in vsemirju, o čudih tehnike in iznajdb. Zraven pa so obnovljali zgodbe, povedi in podobno. Najraje so se podili ob bregovih Save in okoli bližnjega Gutmannthalovega gradu Dvora, zahajali k Platinčevi papirnici, pa se vzpeli tudi na Brunk in Kum. Prav na teh izletih se je naglo polnila Jakčeva skicirca, nastajali so prvi njegovi akvareli in v Radečah je naslikal tudi svoje prvo olje: skupinski portret treh mladih bratov Jerebov. Jakac sam pravi da so mu Radeče bila prva akademijska družina Jerebovih pa tudi prvi naročnik za omenjeni skupinski portret.

Po osnovni šoli je Dušan odšel na gimnazijo v Ljubljano in ostal tam do končanega tretjega razreda, med četrtem in šestim razredom nadaljeval študij v Ptuj, sedmi in osmi razred gimnazije pa je opravil

v Kočevju in tam leta 1928 napravil zrelostni izpit. Odlučil se je za živnozdravniški poklic in odšel na visoko šolo na Dunaj, kjer je, z izjemo enega semestra, preživelega v Zagrebu, končal študije v letu 1933.

Ze dejstvo, da se je odločil za študij na Dunaju, kaže, da je visokošolec Jereb želel ne samo pridobiti si čim boljše strokovno usposobljenost v bodočem poklicu, temveč je hotel v velikem mestu, ki nudi vse več možnosti za širitev in poglobitev duševnega obzora in znanja, priti tudi v neposrednejši stik z mednarodnim naprednim gibanjem. Saj je dovolj znano, da je bil Dunaj tisti čas središče revolucionarnega gibanja zlasti za srednjo Evropo in Balkan. Tako je bil Dušan Jereb na Dunaju v stalnih stikih z revolucionarno mladino balkanskih držav in v njenem krogu se je razvil v lakregega revolucionarnega borca, v trdnega marksista, ki je postal vse svoje teoretično, politično in strokovno znanje uporabljati v korist delovnega človeka.

Da bi mogel to svoje delovne opravljati kar najbolj neodvisno, se ni hotel vezati na službo državnega uradnika, temveč je sprejel najprej namestitev v zasebnem Predovičevem laboratoriju v Dugi Reši, kasneje pa mesto veterinarja pri novomeški občini. Tu, na Dolenjskem, je Dušan razvil svojo delavnost. Spoznaval je nepogodne težave, videl bedo in izkoriščanje kmečkega prebivalstva ter mu po svojih močeh z vsjo potrjevalnostjo pomagal v vsakdanjih tegobah, ne menec se za lastno ugodje in korist. Tako si je s svojo nesebičnostjo in revolucionarno vero, ki jo je vedno in po-

miteja KPS. Sovražna okupacija ga je zatekla v Novem mestu in po odhodu Vinka Kristana v Ljubljano v aprilu 1941 je kmalu postal sekretar okrožnega komiteja, ki je po direktivah CK že od konca aprila vodil organiziranje borbenih skupin, zbiranje orožja in municije in širil ilegalno literaturo. Ob vse večji razširjenosti Osvobodilne fronte je postal tudi sekretar okrožnega odbora OF.

Zaradi te svoje delavnosti je postal okupatorju kmalu sumljiv in se je v novembru 1941 moral umakniti v Ljubljano. Tam je bil pod imenom Štefan član okrožnega komiteja KP in sekretar okrožnega odbora OF Ljubljana vse do julija 1942, ko je bil poslan na Dolenjsko, kjer mu je bila zaupana dolžnost sekretarja Pokrajinskega poverjenišva OK KPS in sekretarja Poverjenišva IOOF na Dolenjskem.

Kot aktivist je na Dolenjskem organiziral in vodil osvobodilno borbo in bil daleč poznan kot vztrajen in pogumen organizator ter borec, ki se npr. ni strašil niti ob belem dnevu priti v naselje, čeprav je bila v njem morda sovražna bojna enota. Ta svoj pogum in vedno pripravljeno na borbo je izpričal tudi v zadnjih trenutkih svojega življenja. Ko je v začetku marca 1943 z večjo skupino aktivistov odhajal s Trške gore proti Žužemberku, je njegovo skupino v Velikem Lipovcu nenadno obklopil veliko številnejši sovražnik. Dušan se je v hipu odločil: skočil je iz hiše, v kateri so bili njegovi sodelavci počivali, in z lastnim telesom kril njih unik. Toliko je sovražnika zadržal, da se je večina aktivistov lahko prebela, sam pa je z nekaj soborci obležal na bojišču. Tako je sam sebi in svojim idealom ostal do konca zvest in jih tudi s svojo krvjo potrdil.

Božidar Jakac: DUSANCEK JREB (5. septembra 1916 v Radečah)

vsod pogumno izražal, pridobil veliko zaupanje v vsaki kmečki hiši.

Pa tudi sicer je v času svojega novomeškega življenja bil znan ne samo kot veder in nasmejan družabnik, ampak tudi kot človek, ki je vedno in povsod na neveljiv način širil napredne ideje in poleg tega svoje dobro in s trpečim človekom čuteče srce razodeval na primer tudi s tem, da je, sam velik ljubitelj knjig, ne samo kupoval skoraj vso izhajajočo domačo literaturo, temveč je tudi potem razdaljal, predvsem po bolnišnicah. Tudi v zapore je skušal dostavljati knjige, pa mu jetniška uprava ni dovoljevala.

Ob izbruhu španske državljanske vojne je hotel stopiti v vrste borcev mednarodnih brigad, toda težka bolezen v Parizu poleti 1937 mu je preprečila ilegalni odhod v Španijo. V času novega vzpona ilegalnega komunističnega gibanja na Dolenjskem po letu 1937 je vložil vse svoje sile v ta pokret in 1940 postal član novomeškega okrožnega ko-

Kratke iz Dol. Toplic

20-letnico pionirske organizacije so pionirji v Dolenjskih Toplicah praznovali 29. septembra. V prosvetnem domu so imeli proslavo, zvečer pa so kurili kresove. Proslave so se udeležili tudi predstavniki družbenih in političnih organizacij.

V poslopju krajevnega urada v Dolenjskih Toplicah bodo imeli poročno sobo in turistično pisarno, razen tega pa urejujejo stanovanje za tajnico krajevnega urada. Dela pri ureditvi teh prostorov so se zavlekla, vendar upajo, da jih bodo delavci še letos končali.

Področni zadrudni svet v Smarjeti je za svojega predsednika izvolil Franceta Medleta. Na seji so se pogovorili o enotnih odkupnih cenah kmetijskih pridelkov in pripravah na jesensko setev. Svet je sklenil, da bo vložil vse napore, da bo plan zanesljivo izpolnjen.

Na zadnji seji krajevnega odbora ZB v Smarjeti so razpravljali o problemih in zvezi z reševanjem prošelj članov glede priznavanja delovne dobe. Na seji so poudarili, da jih pri tem ovirajo neresnične izjave.

Krajevni odbor RK v Smarjeti je pred kratkim na seji razpravljal o podeljevanju blaga za socialno ogrožene člane in redne podpirance.

Predzadnjega septembra so šmarješki pionirji praznovali 20-letnico pionirske or-

Božidar Jakac: RADEČE (akvarel. 2. 9. 1916)

Obljube ne odpravljajo težav

Starši se prav gotovo še spominjajo nemogoče gneče, kakršna je bila v novomeški knjigarni ves avgust in september, ko so kupovali šolske knjige in vse ostalo, kar otroci potrebujejo v začetku šolskega leta. V knjigarni EMKA na Glavnem trgu smo izvedeli, da so v avgustu in v septembru prodali za 3 milijone 697

tisoč dinarjev šolskih knjig. Tolikšen promet so dosegli trije prodajalci v prodajnem prostoru, ki je za današnji čas premahnen in neprimeren. Brez dvoma je k tako zavidljivi številki prispevalo tudi dejstvo, da smo bili letos vsled prizadevnosti in domiselnosti kolektiva prodajalcev deležni svojevrstne novosti:

starši so lahko kupili v polivnilne vrečke zavite kompletne šolske pribora za posamezne razrede. Vsekakor je tudi to precej zmanjšalo gnečo in čakanje staršev na postrežbo v premahnjem prodajnem prostoru. Kljub temu pa je dober mesec dni bil v prodajalnih takšen naval, da je marsikdo večkrat, preden je zavil v lokal, nakup knjig odložil.

Umrli je Janez Klobučar-Bradač, oče petih partizanov

V nedeljo, 7. oktobra, smo na Uršnik selih pokopali 82-letnega znanega partizanskega očeta Janeza Klobučarja - Bradača.

V dveh zakonih se mu je rodilo 13 otrok. Pet jih je umrlo že v rani mladosti. Otroke je vzgajal v naprednem duhu; pet sinov je postal v partizane, od katerih se trije niso več vrnili: junško so padli v borbi z okupatorjem. Padli so za tisto svobodo, ki jo je tudi Janez neizmerno cenil. Zato je po osvoboditvi pomagal na vseh področjih, kjer se mu je nu dila priložnost obnavljati in graditi osvobodeno državo, saj se je zavedal, da ne more mimo tistega, za kar so njegovi sinovi in sinovi mnogih darovalci svoje življenje.

Janez Klobučar je bil med prebivalci zelo priljubljen. Zlasti med lovci, saj je bil njihov zvesti član nad 60 let.

NOVOMEŠKA KOMUNA

Šmarješke iveri

organizacije. Na proslavi, kjer je bil navzoč tudi zastopnik pokrovitelja tovarne zdravlil »Krkas«, so pionirjem podelili značke.

V nedeljo, 30. septembra je imel aktiv LMS v Smarjeti mladinsko konferenco. Predsednik aktivna Anton Dragan je izčrpno poročal o delu v preteklem obdobju, njegovo poročilo pa so dopolnili še poslovna poročila organizacije. K razpravi se je prijavila tudi predsednica občinskega komiteja LMS Novo mesto Lojzka Potrč, ki je pohvalila delo aktivna in dodala, da bo treba več pozornosti posvetiti izobraževanju mladine. V ta namen naj bi ustanovili več krožkov in sekcij. Na koncu so v razpravi želeli, da bi dobili primeren prostor, kjer bi lahko boljše delali.

Podri je mnogo ščetinarjev in ostale škodljive divjadi. Bil je član ZB in drugih organizacij.

Vsi, ki smo ga poznali kot naprednega in vedrega človeka, ga bomo ohranili v trajnem spominu. Želimo mu, naj mu bo lahka domača zemljica, ki jo je tako ljubil.

J. Petrina

Novomeška kronika

Bršljin potrebuje avtobusno postajališče, tako trdijo prebivalci tega mestnega okoliša, ki se je v gradnjo novih stanovanjskih stavb že kar lepo razvilo. Vse kaže, da bo treba zahtevam prebivalcev ustreči. Vedna avtobusov, ki potujejo skozi Novo mesto, pripelje ali odpelje po karteljevskem priključku, potnikom iz Bršlina pa bi bilo močno ustreženo, če bi avtobusi za trenutek postali v Bršlino, da bi lahko vstopili in izstopili. Poudariti velja tudi to, da so mnogi sprovedniki toliko uvideli, da na prošnje potnikov v Bršlino že ustavljajo. Postajališče bi se dalo urediti brez večjih stroškov na prometnem otoku v začetku odcepa za avtomobilsko cesto.

Pretekli dan, ko je bilo dovolj gob po gozdovih okoli Novega mesta, so kar cele skupine nabiralcev odhajale iz mesta. Tisti, ki so bili bolj zgodnji, so nabrali polne košare ajdovčkov, drugi, ki so imeli manj sreče, pa so prinesli domov samo »vzorčke«. Zgodilo pa se je, da so posamezniki kolovratili po gozdovih več ur, če da bi kaj našli. Izkušeni nabiralci pravijo, da vsak ne zna nabirati gobi!

Priključek ceste, ki vodi od Paučičeve vile oz. z dvorišča stavbe OLO na Ljubljansko cesto, bo kmalu asfaltiran. Ker je bilo vedno dosti prometa po tem sicer kratkem odseku ceste, so ga silenili asfaltirati. Dela lepo napredujejo in bodo kmalu končana.

Na ponedeljkovem živilskem trgu ni bilo nobenega jajca naproda. Gospodinje so močro godrnjale, nato pa zavile v trgovino in jih tam kupile. Povedale so, da so jajca kupljena v trgovini, prav tako sveža kot tista na trgu, razen tega pa so cenejša. To si velja zapomniti! Na trgu so prodajali gobe po 350 din. grozde po 160 din, brskve po 80 din, paradiznike po 80 din, smetano v skodelicah po 100 din, čebulo po 130 din, koren po 80 din, kislo repo po 60 din, zelje po 70 din in zeleno solato po 120 din kg.

Gibanje prebivalstva: rodil sta: Jožica Senica in Marija Zejske 14 - dečka, in Marija Krese iz Slakove 1 - deklico. Poročila sta se: Martin Luzar, uslužbenec iz Gaberja, in Elizabeta Barkovič, uslužbenka iz Trdinove 20. Smrti ta teden ni bilo.

TAJNICO

s perfektim znanjem strojepisja, z razvitim čutom za slovenski jezik in z veseljem za samostojno delo, lahko tudi začetnico, sprejme MANJSA USTANOVA V NOvem MESTU. Plača po dogovoru - stanovanja nimamo. Ponudbe pod šifro »ZAUPNO DELO« pošljite hkrati z opisom dosedanjih zaposlitev in znanja upravi Dolenjskega lista, Novo mesto, p. 33.

D. P.

Odkritje spominske plošče Dušanu Jerebu-Štefanu

V nedeljo, 14. oktobra, ob 10. uri bo v prostorih veterinarske postaje v Novem mestu, Cesta herojev 50, odkritje spominske plošče veterinarju Dušanu Jerebu-Štefanu, narodnemu heroju. Obenem bo v počastitev njegovega spomina v istih prostorih odprta sponzorska razstava, ki jo prireja Dolenjski muzej.

Vse njegove prijatelje in znance ter bojne tovariše in vse, ki se žele pokloniti spominu padlega heroja, vlijudno vabimo.

DRUSTVO VETERINARJEV IN VETERINARSKIH TEHNIKOV OKRAJA NOVO MESTO

Gubčeva brigada po 20 letih

V nedeljo, 7. oktobra, je bilo na Trebelnem nad Mokronogom veliko partizansko slavo. Zjutraj je bila budnica, ob 10. uri dopoldne pa se je na lepo urejenem trebelnanskem pokopališču pričela žalna komemoracija. Ob tej priložnosti so odkrili skupno grobnico, v kateri je 49 padlih borcev in žrtev fašističnega nasilja.

Ko je godba na pihala iz Trebelnega odigrala žalostinko, je o borcih, ki ležijo v grobnici, in o razvoju partizanstva okrog Trebelnega spregovoril predsednik občinskega odbora ZB v Trebelnem Ludvik Strajnar. Zahvalil se je za pomoč vsem, ki so pomagali urediti skupni partizanski grob nato pa je skrb za grobnico predal predstavniku krajevnih oblasti na Trebelnem. Pred odkrito grobnico

so potem položili venec, učenke mokronoške šole pa so recitirale nekaj pesmi o uporu.

Množica več sto ljudi je potem z godbo na čelu odšla proti gozdu, kjer se je okrog 11. ure pričela proslava Gubčeve brigade.

Zbranim preživelim borcem in aktivistom, domačinom in

TREBANJSKE NOVICE

gostom je v imenu Gubcev spregovoril eden prvih borcev te brigade Franc Kolar. Spominjal se je dni, ko so se na tem mestu pred dvajsetimi leti sredi velike italijanske ofenzive sešli borci, ki so kasneje tvorili jedro zmagovite slovenske udarne narodno-

osvobodilne Gubčeve brigade. Brigada se je borila in uničevala okupatorja širom po slovenski zemlji in tja do Zagreba. Sodelovala je v borbah, ki jih zgodovina NOB na Slovenskem največkrat omenja. Med drugim je njeno ime za vse čase povezano z napadom na Žužemberk in z boji v Je-

Tudi na Mirni smo praznovali

Dan pred svojim praznikom smo pionirji mirenske šole okrasili skupno grobnico na Rojah in grobove padlih borcev na pokopališču. Na Rojah smo tudi zakurili kres, ob katerem nam je nekdanji partizan tov. Golob pripovedoval o življenju in delu partizanov. Naslednji dan smo imeli proslavo, na katero smo povabili veliko gostov. Med njimi je bil tudi inž. Marko Bulc, ki je med drugim dejal, da so mirenski pionirji med vojno zbrali za partizane 21 bomb. Nato smo v pionirsko organizacijo sprejeli cicibane, učence prvega razreda. Po proslavi smo na šolskem vrtu vsadili spominsko drevo. Hvaležni smo vsem, ki so nam pomagali, da smo kar najlepše proslavili 20-letnico pionirske organizacije.

Pionirji 4. razreda osnovne šole na Mirni

MATICNI URAD SENTRUPERT SPOROČA

Septembra sta bila doma rojena dva dečka.

Poročili so se: Filip Jerovšek, mizar iz Slovenske vasi, in Ljudmila Prijatelj, kuharica iz Ljubljane; Marjan Vešljič, gradbeni tehnik, iz Justina Jaklič, trgovska pomočnica, oba iz Ljubljane; Stanislav Krnc, kmet s Homa, in Stanislava Mejaš, poljedelka iz Zaloške; Jože Tavčar, zidarski pomočnik, in Ana Siadič, kmetovalka z Brinja.

Umrli so: Marija Strajnar, upokojenka iz Sentrupert, 67 let; Anton Kranjc, upokojenec iz Sentrupert, 80 let.

Nepravilno prehitavanje terja največ prometnih nesreč. Pri presoji, ali lahko prehitavate, bodite potrpežljivi in oprezni ter nikoli ne tvegajte! Kadar dvomite o popolni varnosti, sploh ne prehitavajte!

lenovem žlebu. Gubci so bili vedno in povsod strah za okupatorja, vendar se je brigada najraje zadrževala okrog Trebelnega, kjer je s prebivalstvom preživljala težke in vselej trenutke. Vseskozi pa so njeni borci, kakor piše na spomeniku, kjer je bila Gubčeva brigada ustanovljena, v neprestanih bojih z upornim duhom davnih dedov svojo kri polagali v temelje nove, Titove Jugoslavije.

Proslava se je nadaljevala z recitacijami, igranjem partizanskih koračnic in s pesmi, ki jih je pel moški zbor. Po proslavi je bila zabava s plesom.

Veliko partizansko srečanje na Trebelnem se je končalo z novimi znanstvi, objemanjem borcev, napovedmi za medsebojne obiske in tudi s solzami, kajti Trebelno je kraj, kjer so zgrabili za orožje, kraj, ki bo živel v zgodovini upora in v njih samih.

IVAN ZORAN

Pionirska proslava v Sromljah

29. septembra smo se zbrali učenci in učence sromeljske šole na proslavi 20. obletnice pionirske organizacije. Tovariš učitelj je pozdravil vse pionirje in pionirke ter jim čestital za njihov praznik. Sledila je igranja »Pionirski odred«, nekaj recitacij, nato pa sptjem učencev prvega razreda v pionirsko organizacijo.

Vsi smo z veseljem poslušali predsednika krajevne organizacije ZB ki nam je pripovedoval doživljanje iz NOB. Potem smo odšli v razrede, kjer smo bili pogoščeni s čajem in keksi. Zvečer smo zakurili kres in s tem zaključili svojo praznik.

Danica Strgar, uč. 5. razreda v Sromljah

Titova zbrana dela v madžarščini

V kratkem bo novosadska založba »Forum« izdala tretjo knjigo zbranih del predsednika Tita v madžarskem prevodu, pripravljena pa tudi že četrta zvezek, ki bo izšel do konca leta.

Spominske plošče nad novo grobnico padlih junakov na Trebelnem

NAŠ PRAZNIK

29. septembra smo pionirji Slovenije praznovali 20. obletnico pionirske organizacije. V Ljubljani so na ta dan odkrili spomenik vsem slovenskim pionirjem; na proslavo je bila povabljena tudi pionirka iz našega odreda.

Tudi v Sentrupertu smo počastili praznik. Na ta dan smo imeli prvo letošnjo pionirsko konferenco. Zanj smo se ves teden pripravljali. Dvorano smo lepo okrasili. Na konferenco pa smo povabili poleg pionirjev tudi predstavnike organizacij in družtev. Bilo je res svečano. Prebrali smo poročilo o delu krožkov, govorili o zgodovini pionirske organizacije in o pionirskih delovnih brigadah na Veliki Loki. Zadali smo si mnogo nalog za prihodnost. Svetel vzgled so nam bili in nam bodo pionirji med vojno.

Bojček Brezovar

Živko Živkov na Otočcu

Namesnik predsednika ministrskega sveta LR Bolgarije Živko Živkov je v torek popoldne prispel na svojem potovanju po Jugoslaviji na Otočec. Gosta in njegovo spremstvo, v katerem so bili člani bolgarske vladne delegacije, je na Otočcu pozdravil predsednik OLO Niko Belopavlovič, v hotelu Grad Otočec pa so Živkovu in njegovemu spremstvu pripravili tudi kosilo. Bolgarska vladna delegacija je prišla v našo državo na razgovore o razširjeni ekonomskega sodelovanja med obema državama.

Prav gotovo so prometne nesreče na javnih poteh v vseh državah pereč družbeni problem. Stevilno prometnih nesreč pa bi lahko znatno zmanjšali, če bi se vsi prometni udeleženci res držali pravil o cestnem prometu.

Tudi v mirnem času je tovarišstvo potrebno, posebno na cesti!

Na zborovanju v gozdu, kjer je bila pred 20 leti ustanovljena brigada, je govoril nekdanji pomočnik komisarja brigade Franci Kolar

KK Železničar (N. m.) – že prvak!

V jesenskem delu občinske lige v borbenih igrah moških ekip so bila odigrana že štiri kola. V skupini A, kjer tekmujejo klubi za naslov najboljšega krožka v občini, je eno kolo pred koncem že znan novi prvak te najbolj priljubljene igre v kegljaškem sportu: to je Železničar iz Bralina, ki je tudi v spomladanskem delu tekmovanja osvojil prvo mesto. Večkratni dosedanja prvak KK Pionir I, ki je bil spomladaj zadnji, sedaj pridno nabira točke ter v jesenskem delu še ni bil premagar, tako da mu drugo mesto skoraj ne more biti. Od prve skupine krožkov se bo letos poslovila ekipa Novoteksa, ki v jeseni še ni osvojila nobene točke. Novi član v prvi skupini pa bo v tekmovanju za leto 1963 najverjetneje ekipa Vseh devet, ki ima še največ uspeha v skupini B, kjer ekipe tekmujejo za vstop v prvo ligo.

Dosedanja rezultati jesenskega tekmovanja v prvi skupini so naslednji: KK Luknja: KK Pionir 2 330:284, KK Novoteks: KK Toplice 234:293, KK Pionir 1: KK Železničar 339:337, KK Pionir I: KK Luknja 416:

Na seimišču nižje cene

Ker je bilo minuli ponedeljek na novomeškem seimišču napodaj kar 969 prašičev, je cena zaradi velike izbire popustila; tokrat so zahtevali za pujske od 4000 do 6300 din. Kar 232 pujskov je odkupila zagrebška tovarna »Sljeme«, 627 pa so jih pokupili domači kmetovalci.

Drizan vlom v Straži

V noči med 28. in 29. septembrom so neznanji vlomčiči vdrli v obe straški trgovini in odnesli več predmetov. V trgovini, ki postuje v stavbi združnega doma, so uslužbenci delali do 21. ure zvečer. Po polnoči je neznanec s močnim predmetom odprl okno in se splazil v prodajalno. Kasneje je vlomil še v drugo trgovino. Ko so zvečer zaprli trgovini in vežna vrata, so v vratih pustili ključ, tako da je vlomilec brez ovir zapustil trgovski lokal.

SMRT POD VPREGO

4. oktobra zvečer se je smrtno ponesrečil kmet Leopold Bučar iz Mačkoveca pri Novem mestu. Bučar se je vračal proti domu z vozom in konjem, med potjo pa je izgubil zadnji del voza in se na sprednjem delu pripeljal v Mačkovec, toda že trteev. Kako je prišlo do nesreče, še niso poznali.

Bo konec strahu v Koroški vasi?

V soboto, 13. oktobra, je v Novem mestu tekla razprava o skupini mladih razgračev in pretepačev iz Koroške vasi. Pred sodnikom za prekrške so sedeli: Alojz Čelič (18 let), Jože Kosec (19), Franc Berkopec (19), Jože Koračin, Ivan Cimermančič in Stanko Muhič. Ti so v družbi s Francem Princem, Jožetom Murgljem, Ivanom in Jožetom Lukšičem, ki se sobotne obravnave niso udeležili zaradi opravičene odsotnosti, 15. julija, 16. in 26. septembra letos povzročali izgrede, kalili nočni mir, grozili ljudem in jih pretepali. Obtožnica jih je dolžila kaznivih dejanj, za katera razgračji iz Koroške vasi niso našli opravičila.

Kaj so počeli? 15. julija, Franc Berkopec se je ta večer puzno vračal s kolesom. Pri Teški vodi ga je, kakor je izjavil, »napadel neki 25-letni mladenič, udarjal s kolom iz vinograda po mojem kolesu in enkrat tudi po mojem hrbtu. To je bilo dovolj, da so mu pritekli na pomoč še ostali pomagali: Čelič, Kosec in J. Berkopec. »Hoteli smo se prijateljsko pomeniti in oditi na napadalčev dom, so vsi odgovarjali. Na vprašanje, zakaj so »aufbiksali«, izzivali ljudi, jim grozili in razgrajali, tako da so dvignili pokonci vsi Teško vodo, je Čelič molčal, Kosec se je izgovarjal, da zaza-

to, ker je bil napaden F. Berkopec,« J. Berkopec pa zato, ker so »napadalec hoteli poiskati na njihovem domu».

16. septembra. Gasilsko društvo Stopiče je imelo veselico. Seveda ta ni mogla miniti brez udeležbe Stanka Muhiča in obeh Berkopecov, pa tudi ostali so bili tam in popivali. Ze zgodaj so se domeni, da morajo biti skupaj, ker so jih »nameravali napasti fantje iz Dol. Težke vode«. Da bi izzvali prepir, se je Stanko Muhič kmalu »sprla« z mlincnikom, kar je bilo dovolj, da mu je »morale« priti na pomoč Janez

Berkopec, ki je menda Muhiča »potegnil iz njegove zadrege«. Pijani so potem izzivali, grozili ljudem in še na druge načine strašili ljudi.

26. septembra. Mervar in Anica Privc sta se zvečer s kolesi vračala iz Novega mesta, kjer sta bila v kinu. Pred Teško vodo ju je prehitela skupina pijanih fantov in ju pustila zadržati. Jože Kosec in Ivan Cimermančič sta zaostala in obstopila kolesarja Mervarja. Eden od njiju je Mervarju kmalu poškodoval kolo, da se ni mogel več peljati, nato pa sta ga oba začela tepsti s palicami. To

se je nadaljevalo vse do Teške vode. Mervar in Privcova se nista mogla braniti. Da bi se mladi »skrili« pred ljudmi in zabrisali za seboj vsako početje, so se ob lučeh avtomobilov, ki so pripeljali po cesti, metali v jarek in si s suknjiči pokrivali glave.

Kosec in Cimermančič sta svoje početje takoj priznala. Na vprašanje, kaj ju je pripeljalo do tega, da sta Mervarja napadla, pa sta odgovorila: »Bili smo pijani in smo si rekli: Dajmo ju!«

Morda pretepači in razgračji še ne bi ohladili svoje

krvi, če jih ne bi tokrat zasačili. S kakšno pravico so si dovolili objestne izpade proti miroljubnim ljudem? Mar se morajo peščice pobalnih bat res vsi, če se srečajo z njimi? Dogodki skupno povedo, da bi sčasoma ta skupina strahovala vso okolico in kdo ve, ali bi bil še kdo varen pred njo?

Kazen, ki jim jo je izrekel sodnik za prekrške, je zelo mila spričo dejanj, kakršna so zagrešili pobalini iz Koroške vasi. Jože Kosec je dobil 14 dni zapora, Ivan Cimerman 10 dni, Alojz Čelič, Franc Berkopec in Stanko Muhič po 5 dni, Janez Berkopec bo moral plačati 3.000 dinarjev kazni, Jože Koračin pa je bil oproščen.

Kam se bo nagnila tehtnica?

Bo sredi mesta res zrasla nova oz. »obnovljena« klavnica kljub nasprotovanju velike večine prebivalstva in drugih činiteljev v Vidmu-Krškem?

V sestavku »All je klavnica sredi mesta zares umestna?« ki smo ga objavili v prejšnji številki, smo obdelali problem gradnje klavnice. Sestavek je povzročil pri prizadetem podjetju »Meso« v Vidmu-Krškem negotovost, pri ljudeh pa, nasprotno, močno odobravanje. Ne nameravamo stvari ponavljati, temveč želimo osvetliti problem še z druge strani. Gre namreč za uveljavljanje zamisli nekaterih posameznikov. Nedavna izjava direktorja podjetja »Meso«, da bodo klavnico gradili kljub vsemu, nam potrjuje, da smo morda problem klavnice obravnavali preozko.

V naši družini ureditvi pa seveda ne more nihče uspevati z muhasto vztrajnostjo in uveljavitvijo ozkih tendenc! V socialističnem sistemu smo torej dolžni prisluhniti mnenju večine. V opisanem primeru pa podjetje »Meso« ni upoštevalo predlogov in želja občanov! V našem gospodarskem in družbenem življenju — to moramo, žal šestokrat ponavljati — ne smemo nikoli pozabiti, da ima večina odločilno vlogo. Vsako drugo pojmovanje je povsem v nasprotju s socialističnim razvojem.

Cemu so porušili staro klavnico, ko pa podjetje »Meso« še ni zagotovo vedelo, če bo lahko gradilo na

istem mestu novo? Odgovor je povsem jase: niso dovolj mislili na racionalno izkoriščanje razpoložljivih sredstev. Družbena sredstva so nameravali trošiti za objekt začasne vrednosti. Perspektiva podjetja »Meso« je le v degraditvi sodobne klavnice: veliko zmogljivostjo. Taka gradnja pa je že zaradi skrajnega prostora v Krškem nemogoča. Našo proizvodnjo moramo usmeriti v to, da bodo nastala čim večja podjetja, ki bodo kos vsem nalogam. Pametno bi bilo, da bi na območju našega okraja zmanjšali število sedanjih majhnih mesnih podjetij in ustanovili centralno podjetje. Samo tako podjetje bo sposobno zadovoljiti potrebe preskrbe z mesom in neposredno meso prodajati tudi na tujem tržišču. To možnost bi bilo potrebno natančno proučiti.

Ne moremo priobčiti vseh izjav ljudi, ki nasprotujejo gradnji klavnice v Krškem, ker bi bil članek preobširen, pač pa navajamo zanimivo izjavo predsednika turističnega društva Videm-Krško Otona Mikuliča in vršilca dolžnosti sanitarnega inšpektorja dr. Jožeta Pirca.

Oton Mikulič: »Gradnja klavnice sredi mesta je s turističnega vidika neupravičena. Menim, da bi pri dolžni lokaciji za klavnico lahko tudi naše društvo

vprašali za mnenje. Očitno zanemarjamo važno panogo našega gospodarstva, to je turizem. Dogon živine skozi mesto je neumestni. Naprave v klavnici povzročajo nemir in smrad. Sredi mesta tudi ni primernih prostorov za nakladanje mesa. Nadalje smatram, da gradnja hleva podjetja »Meso« za gostiščem »Komočar« popolnoma nasprotuje razvoju in krepitvi turizma. V bližini hleva je tudi šolsko športno igrišče, ki bo kmalu dokončno urejeno in opremljeno. Zares je čudno, da pristojni organi dovoljujejo v Krškem gradnjo hleva. Pripočel bi gradnjo klavnice tam, kjer je odkup živine, to je na sejmišču.«

Medklubska razstava črno-bele fotografije v Vidmu-Krškem

V nedeljo, 14. oktobra, bo ob 10. uri v prostorih Elektro-Krško odprta razstava črno-bele fotografije pod pokroviteljstvom predsednika ObLO tov. Staneta Nunčiča. Razstava bo odprta vsak dan od 14. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure.

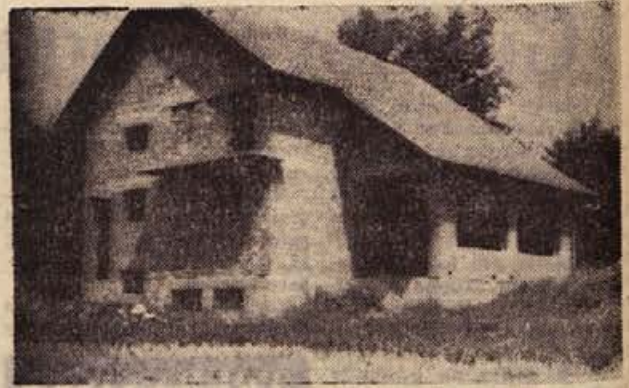
S pripravami za to razstavo je precej dela. Treba je zbrati statistične podatke, urediti zapisnike in natisniti katalog razstavljenih fotogra-

Dr. Jože Pirc: »Ni mi znano, kdo je dal dovoljenje za gradnjo klavnice v Krškem, dolžnosti sanitarnega inšpektorja sem prevzel šele pred dnevi. Izjavljam, da se z gradnjo klavnice sredi mesta ni utemeljena ne s higienskimi ne s drugimi predpisi. Prav tako se ne strinjам z sedanjo gradnjo hleva podjetja »Meso« sredi mesta.«

V novi izobraževalni sezoni

Delavska univerza v Vidmu-Krškem je za novo izobraževalno sezono 1962/63 pripravila pester program. V osnovno šolo za odrasle, ki obsega 17 ur tedenskega pouka, se lahko vpišejo vsi kandidati, ki so uspešno končali četrti oziroma šesti ali sedmi razred osnovne šole. Vpisnina znaša 600 dinarjev, mesečna šolnina pa 1.500 dinarjev. Verjetno bo tudi letos osnovno šolo za odrasle obiskovalo kar precej kandidatov.

Strojepisni tečaj prve stopnje bo trajal 80 ur. Po prvi stopnji strojepisnega tečaja, ki bo trikrat tedensko po dve uri, bo kandidat obvladal slepo pisanje na pisalnem stroju z desetprstnim sistemom, v drugi stopnji se bo izuril tudi v hitrosti pisanja. Vpisnina znaša 600 di-

Bo ostala napol dograjena koča na Libni kar v takemle stanju? Skoda bo vedno večja!

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

celotna šolnina pa 12.000 dinarjev. Osnovni tečaj angleškega jezika bo trajal dve šolski leti po 4 ure tedensko. Tu bodo slušatelji pridobili tolikšen besedni zaklad in slovnično znanje, da se bodo po končanem tečaju lahko posluževali tujega jezika v vsakdanjem življenju. Vpisnina znaša 600 dinarjev, šolnina pa 9.000 dinarjev. Šola in tečaj se prične 15. oktobra v Krškem. Vpisovanje bo vsak delavnik od 1. do 10. oktobra pri delavski univerzi v Krškem.

Slavko Šribov

Nogometaši iz Krškega s trenerjem Alfredom Isteničem

Ponoven uspeh odbojkaric

Pri zadnjem odbojcarskem srečanju v jesenskem delu ženske republiške odbojcarske lige so Novomeščanke v povprečni tekmi premagale Kamničanke. Že začetek je pokazal, da domačinke ne bodo mogle nuditi večjega odpora, to je slabo vplivalo na igro Novomeščank. Takoj, ko so videli, da imajo na drugi strani mreže slabše nasprotnice, so pričele igrati lagodno in so po krepkem vodstvu v tretjem setu celo dovolile, da ga osvojijo domačinke. Rezultat: OK Kamnik : Partizana (N. m.) 1:3 (6:15, 12:15, 16:14, 9:16).

S to tekmo je zaključen jesenski del tekmovanja, v katerem so Partizanove odbojkarice zmagale v vseh srečanjih in dokaj mirno lahko pričakujejo finalnega turnirja, ki bo med štirimi ekipami odločil, kdo je najboljši v Sloveniji. Po prikazani igri v zadnjem času in ob zadostnem številu igralk je pričakovati, da bodo naše odbojkarice letes imele odlično besedo. Naslov prvaka Slovenije je dosegljiv. Seveda se bo potrebno potruditi, zlasti zato, ker bo prvo mesto verjetno vodila naravnost v zvezno odbojcarsko ligo.

Ob zaključku tekmovanja lahko izrečemo domačim odbojkaricam priznanje. Upamo, da naša pričakovanja za nadaljnji vzpor ne bodo šla po vodi.

Končna lestvica:

1. Triglav (Kranj)	6 5 1 17:5 10
2. Partizan (N. m.)	6 5 1 17:8 10
3. Jesenice	6 2 1 8:13 4
4. Kamnik	6 0 6 4:18 0

SD

Košarkarji novomeškega Partizana že prvaki?

Preteklo nedeljo so Novomeščani gostovali v Jaršah. Kjer

so moštvo domačega »Partizana« premagali z rezultatom 83:32 (34:21). Domačini so bili enakovredni nasprotnik le v začetku prvega polčasa, potem pa so jih Novomeščani popolnoma nadigrali. Vsi igralci so bili odlični tako v obrambi kot v napadu, čeprav so igrali brez dr. Grandovca.

Novomeški igralci so nastopili v tej postavi: Petrič I 4, Petrič II 5, Setina I 8, Setina II 25, Kopač 14, Spilhal 27, Kno, in Blažič.

Tekmo sta dobro sodila Campin in Verič.

S to zmago so si Novomeščani zagotovili zmago v ljubljanski podzvezi, četravo morajo odigrati še tekmo z Litijo. Kot prvaki imajo pravico do sodelovanja na kvalifikacijskih tekmah za republiško ligo. Upajmo, da bomo spomadi že gledali tekme na republiški ravni.

V nedeljo: DOLENJSKO ATLETSKO PRVENSTVO

Povratno opozarjamo, da bo v nedeljo, 14. oktobra ob 10. uri dopolnje na novem stadionu v Novem mestu prvenstvo Dolenjske v atletiki za posameznike.

Vabimo vse telesnokulturne organizacije, sindikatske podružnice, šole in posameznike, da se prvenstvu udeležijo v čim večjem številu.

Prijave je potrebno poslati do sobote, 13. oktobra, najkasneje do 10. ure na Okrajno zvezo za telesno kulturo, Novo mesto, pošiljal predal 65. Iz prijave mora biti razvidno: Ime in priimek, letnica rojstva in v kateri disciplini bo kdo nastopal. Vabimo k čim večji udeležbi!

Slavko Šribov

Mladost : Partizan (Črnomelj) 7:4 (3:2)

V nedeljo je bila v Črnomlju med črnomajskim Partizanom in »Mladostjo« iz Kranja odigrana tekma republiške lige v malem rokometu. Zmagale so gostje 7:4. Tekma je bila lepa, toda večših malec groba. Igrišče ni ustrezalo, saj je bilo na njem polno trnje in blata, zato ekipi nista mogli pokazati kaj več.

Ves čas tekme so bile igralk iz Kranja v vodstvu, zato je zmaga popolnoma zaslužena. Domačinke so igrale zelo borbeno, vendar jim nikakor ni uspelo doseči boljši rezultat. Sodnik je sodil dobro, škoda le, da je večših dopuščal slabo igro.

Ekipa črnomajškega Partizana je trenutno na petem mestu v I. republiški ligi in zaostaja za vodčo Mladostjo iz Kranja samo za dve točki. Lestvica: Mladost (Kranj) 8 točk, Slovan

(Ljubljana) 8 točk, Svoboda (Ljubljana) 8 točk, Partizan (Siska) 8 točk, Partizan (Črnomelj) 8 točk itd.

V nedeljo bodo igrale Črnomajke v Ljubljani s tamkajšnjim Partizanom.

OSTALE ROKOMETNE VESTI

Pretekli teden sta bila v Črnomlju predsednik in sekretar rokometne zveze Slovenije, da bi se z rokometiški iz Črnomlja pogovorila o razvoju rokometna na Dolenjskem in da bi v Novem mestu ustanovili okrajni rokometni odbor. Funkcionarji rokometne zveze so že obiskali Krško, Brežice, Sevnico in Krnelj ter ugotovili, da je treba čimprej ustanoviti okrajni rokometni odbor, saj Dolenjsko zastopajo kar tri močne ekipe v republiški ligi:

ŠPORT V BREŽICAH

Nogomet. V nedeljo so v Brežicah gostovali sevnški nogometaši. Tekma, ki je bila le od časa do časa zanimiva, je potekala v znamenju premoči domačih in se je končala z rezultatom 7:0 (3:0) za Brežice. V drugem polčasu so domači poslali v borbo mladince, ki so se odlično izkazali, zlasti levo krilo Furlan in zveza Lapuh. Tekma je Brežičam pokazala, naj bodo v bodoče nadarjeni mladinci osnova moštva v teških tekmovanjih celjske nogometne podzveze. Sodil je odlični sodnik Balon iz Brežic.

Rokomet. Brežiški rokometiški so imeli do sedaj 4 srečanja z vodilnimi klubi na lestvici: Branikom, Rudarjem, Celjem in S.ovenj Gradcem. Izkupilec 1 točka in domovanje v spodnjem delu lestvice sicer ni preveč spodbudno, vendar ostane tolažba, da so najtežji nasprotniki odpravljivi. V nedeljo so imeli v gosteh kandidata za 1. mesto Rudarja iz Trbovelj. Rezultat je bil 2:7 za goste. Rudarju je veliko pomagala, sodnik Žugej iz Ljubljane z nepravilnimi odločitvami, res pa je, da Brežičani niso pokazali vsega znanja. Brežiški rokometiški so trdno odločeni, da bodo z vzajemnim delom pod vodstvom novega trenerja dosegli točke, ki so potrebne za obstoj v družbi najboljših slovenskih rokometnih klubov. Ponovno pripravimo vodstvu, naj čimprej zgradi novo igrišče, kajti to je pogoj za napredek tega priljubljenejšega športa.

Kegljanje. V počastitev občinskega praznika bo v Brežicah tradicionalno tekmovanje za prehodni pokal ObLO Brežice. Moštvo KK Razlag, dvakratni zmagovalec, je trdno odločeno, da bo tudi letos zmagalo in osvojilo trofejo v trajno last. Tudi ostale keglaške dru-

žine se pripravljajo na borbo. »Zadružnik« ima vse pogoje za prvo osvojitve pokala in se resno pripravlja, vendar jih ovira slabo keglišče. Izvedeli smo, da nameravajo v novembru adaptirati keglišče in podaljšati stezo za 2,30 m, kar jim bo v bodoče omogočilo solidno delo.

Kegljači iz Kanižarice. V nedeljo, 30. septembra, je »Rudar« iz Kanižarice gostoval v Kočevju na štiristeznem keglišču v disciplini 8 x 200 lučjev. V tekmi z domačim moštvom se je takoj v začetku pokazal boljša igra Kočevjarjev, ki so zmagali z rezultatom 6:0:380. Najboljši rezultat pa je dosegel keglač iz Kanižarice Stanko Weiss, ki je podr. 303 lučjev.

V Kanižarici je bilo 7. oktobra povratno srečanje med moštvom Rudarjem in Rudarjem iz Zagreba. Zmagali so domačini, in sicer v prvi igri z rezultatom 387:271 in v drugi igri s 333:308. Domačini bi lahko tokrat dosegli rekord na domačem keglišču, četravo niso igrali v najboljši postavi, če ne bi eden najboljših keglačev namerno metal kroge v prazno. V drugi igri je ta igralec sam odstopil in izjavil, da izstopa iz kluba, vendar vzokov ni navedel.

Ker smo tik pred okrajnim prvenstvom na 8 x 200 lučjev in imamo možnost, da se uvrstimo med boljše eldne, ni prav, da se dogajajo take reči.

Jože Birkelbah

BREŽICE : SEVNICA 7:0

Nogometna enajstorka iz Brežic je v nedeljo na domačem igrišču premagala nogometno moštvo iz Sevnice 7:0.

Ugašanje brežiškega rokometarja?

V nedeljo, 7. oktobra, ob 10. uri sta se v Brežicah sestali dve neenaki rokometni ekipi, in sicer: »Rudar« iz Trbovelj in moštvo domačega »Partizana«. Brežičani so bili pred letom dni zelo solidna in močna ekipa, v republiškem merilu so bili nevarni celo ljubljanskemu »Odreru«, zdaj pa moramo gledati rokomet najslabše kakovosti. Gledalcev je zato vedno manj. Na tej tekmi je bilo okoli 100 gledalcev. Obe moštvi sta nastopili v najmočnejši postavi. Mnogo boljši »Rudar« je pre-

magal Brežičane, kar kaže, tudi rezultat 25:7 (12:3). Brežičani igrajo počasno, zastareli rokomet. Moštvo je brez trenerja. Igralci igrajo egoistično igro, le redkokdaj menjajo igralce, vratarja pa sploh ne. Prva postava igra celo igro večkrat brez menjav. Tekmo z »Rudarjem« je slabo sodil tov. Žugej iz Ljubljane, saj je spreminjal svoje odločitve na pritislek igralcev in občinstva. Zadnji čas je, da se moštvo popravi, če hoče ostati v vzhodni republiški ligi.

Odlično, Penko!

Končano je člansko šahovsko prvenstvo LRS, na katerem je naš predstavnik Igor Penko prekončil samega sebe. Delitve 6.-8. mesta med 18 udeleženci ni pričakovali niti največji optimist. Zeleli smo, da bi nabral vsaj 7 točk in s tem osvojil I. kategorijo, Penko pa je to normo presegal kar za 2 točki. Tako ima sedaj tako željeno I. kategorijo, 2 mojsrskima kandidatom Bajcem in Plavčakom pa bo igral dvoboj za šestega direktnega udeleženca prihodnjega šahovskega prvenstva LRS.

Omeniti moramo, da sta za Penkom ostala oba šahovska mojstra, ki sta igrala na prvenstvu: Longer in Preinfalk. Preinfalka je Penko celo premagal. Prav tako je zabeležil zmago tudi proti mojsrskemu kandidatu Kržišniku in nekaterim drugim. Zaradi velikega uspeha na šahovskem prvenstvu LRS se je Penko odločil, da se bo v bodoče popolnoma posvetil šahu in bo dalja šahovskim tekmovanjem prednost pred atletskimi.

Končni vrstni red na šahovskem prvenstvu LRS: ANKERST 12 točk, KRZISNIK 11,5, MALEŠIČ 11, VOŠPERNIK 10,5, GROSEK 10, PENKO, BAJEC in PLAVČAK 9, KOČEVAR, LONGER, PREINFALK, PLANINC 8,5, inž. GABROVŠEK 7,5, FAJ-FAR 6,5, VAVPETIČ 6,3, JELEN 6, BUKOVAC 5,5 in SISKA 7.

Varaždin : Novo mesto 6:4

V Varaždinu je bil na 10 deskah dvoboj med okrajnima šahovskima reprezentancama Va-

razdina in Novega mesta. V Varaždinu je šah zelo razvit, poleg tega pa uživa tako finančno podporo, da si je pri nas kar ne moremo misliti. Samo šahovsko društvo Varaždin je prejelo v letošnjem letu denarnih dotacij 380.000 dinarjev. Varaždinska reprezentanca je bila po kategorijah močnejša od novomeške. Kljub temu pa je po dveh urah igranja kazalo, da bo novomeško moštvo presenetilo. Potem pa se je stanje spremenilo. Sitar je sicer že po dveh in pol urah premagal svojega nasprotnika, toda Kranjc in Ceglar sta izgubila. Poraz bi bil še večji, če ne bi uspelo Tisiju po šesturni igri remizirati.

Posamezni rezultati: Ceglar : Kos 0:1, Radovanović : Jerbič 0:1, Škerj : Mekota 1:0, dr. Golč : Kozlovič remi, dr. Sla : Albanež 1:0, Kmetec : Kovadič 0:1, Sitar : Agnezović 1:0, Tisu : Biščan (mojster problemskega šaha) remi, Levšar : Dukeč 0:1, Kranjc : Duganjič 0:1.

Povratni dvoboj bo 4. novembra v Novem mestu.

Brzopotezno prvenstvo Novega mesta

Na brzopoteznem prvenstvu Novega mesta za mesec oktobar je bila huda borba za prvo mesto med Gajskim, Sitarjem in Tisujem. Na kraju je bil najuspešnejši Gajski, ki je osvojil prvo mesto. Vrstni red: Gajski 10 točk, Sitar 9,5, Tisu 9, Jenko 8, Pleček M. 7, Potrč 6,5, Hrovatič in Matjašič 6, Kranjc 5 itd.

Slavko Šribov

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 11. okt.: Samo
Petek, 12. okt.: Maks
Sobota, 13. okt.: Edvard
Nedelja, 14. okt.: Nedeljko
Ponedeljek, 15. okt.: Terezija
Torek, 16. okt.: Jadviga
Sreda, 17. okt.: Mira

ZAHVALE

Ob tragični smrti dragega
moža in očeta
LEOPOLDA BUČARJA
iz Mačkoveca
se toplo zahvaljujemo vsem, ki
so nam izrekli sožalje, mu da-
rovali cvetje, sosedom za po-
moč in sočustvanje, tovarišu
Gotlibu za posvilitve besede in
vsem, ki so ga spremlili na nje-
govi zadnji poti.
Zaljubljeni: žena, hčere in si-
nova

Ob bridki izgubi naše ljub-
ljene žene, mame, hčerke, se-
stre in stare mame

OTILJE JERMAN
se toplo zahvaljuje vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem,
ki so v najtežjih urah so-
čustvovali z nami, nam izra-
zili sožalje, spremljali našo ma-
mo na zadnji poti in obsuli
njen grob s cvetjem.

Posebno zahvalo izkramo to-
varišu Franju Senici, medicins-
kemu tehniku na kirurškem
oddelku novomeške bolnišnice,
ki ji je v najtežjih urah življen-
ja lajšal bolečine.
Prisrčna zahvala tudi vsem
sosedom za pomoč.

V imenu zaljubljenih: mož Ste-
fan, otroci: sin Zvonko z
družino, hčerka Nada poro-
čena Gašnik z družino ter
hčerka Tilka

PREKLICI

Preključujem in obžalujem
kar sem neresničnega govorila
o Jožetu Novaku, upokojencu iz
Sremitca 22, in ker sem ga ne-
upravičeno obdolžila, da mi je
vzel 5000 din. Zahvaljujem se
mu, da je odstopil od tožbe.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis službenih mest

Šolski odbor osnovne šole v
Brestanici razpisuje dve delov-
ni mesti:
1. mesto šolske snalžike,
2. mesto kuharice v šolski
kuhinja.

Nastop službe 1. nov. 1962.
Stanovanja ni. Plača po
priljubljenosti osnovne šole. Prosnje
vložitve na šolski odbor najkas-
neje do 20. oktobra 1962.

Obvestilo ObLO Trebnje

Občinski ljud. odbor, odsek za
notranje zadeve v Trebnjem,
obvešča, da je bilo na območju
občine najdeno žensko kolo
z oznako »Superia-sport«. Last-
nik kolesa naj se zgleda v pi-
sarni oddelka za notranje zade-
ve ObLO Trebnje.

Razpis za mesto šoferja

Trgovsko podjetje »Standard«
v Novem mestu sprejme v red-
no delovno razmerje
šoferja tovornega avtomobila.
Interesenti naj pošljejo po-
nudbe z opisom dosedanje za-
poslitve na gornji naslov do
25. oktobra 1962.

Razpis uslužbenskih mest

Upravni odbor Zavoda za ure-
janje gozdov v Novem mestu
razpisuje prosti delovni mesti:
1. knjižgovođe,
2. administrativne moči.

SPORED RADIO LJUBLJANA

VSAM DAN: poročila ob 5.00
5.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00,
19.30, 22.00. Pisan glasbeni spo-
red od 5.00 do 8.00.

PETEK, 12. OKTOBRA: 8.30
V senc Broadwayskih nebotič-
nikov. 9.25 Odmevi iz slovan-
skih dežel. 11.18 Ruleta za za-
bavo. 12.15 Kmetijski nasvet
- inž. Gabrovšek: Novi pred-
pisi o prispevkih za gozdne
sklade. 13.30 Popularni operni
zbori. 14.30 Po domačih logih
in gajh. 15.25 Prijete melodije.
17.05 Solisti tega tedna. 17.40
Mali plesni kolektivi. 18.45 Iz na-
ših kolektivov. 20.00 Balada za
klavir in orkester. 21.15 Odda-
ja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 13. OKTOBRA: 9.25
Sedem pevcev za sedem po-
pevk. 11.00 Mozartovi operni
dueti. 12.15 Kmetijski nasveti -
inž. Dragan Honzak: Pomen
jezenskega sajenja sadnega
drevoja. 13.30 Grieg na sporedu
orkestra. 14.35 Naši poslušalci

Terezija Racič, Sremitc, p. Vi-
dem-Krško 3.

Preključujem izgubljeno zdrav-
stveno izkaznico št. 394522 na
ime Franc Kopenik, Vrh pri
Pahi 8, Otočec ob Krki.

Jože Rožar s Podturna 31, p.
Dol. Toplice, preključujem zdrav-
stveno izkaznico št. 306663.

Preključujem izgubljeno zdrav-
stveno izkaznico št. 473646. -
Majda Leskovec, ObLO Treb-
nje.

Čestitka

Maksu Rozmanu, ki služi vo-
jaški rok v Beogradu, čestitajo
za njegov praznik: mama, bratje
in sestre.

MALOGLASA

MOPED »COLIBRI«, odlično
ohranjen, ugodno prodam. -
Ogled vsak dan od 6. do 20.
ure pri vratarju Novoteksa.
VOZ zapravilovec v dobrem
stanju prodaja Ivan Serbec, Se-
novo.

ENOSOBNO vseljivo stanovanje
v lepem predelu Novega me-
sta prodam takoj ali po do-
govoru. Naslov v upravi lista
(1199-62).

HRASTOVO posteljo z vložkom
in nočno omarico prodam. -
Kristanova 5.

ENOSTANOVANJSKO HIŠO
ugodno prodam. Saje, Novo
mesto, Bršljin 13.

TROSOBNO stanovanje prodam
v centru Novega mesta.
Pisane ponudbe pod »Ta-
ko vseljivo« (1193-62).

SOBO oddam v Smihelu. Nas-
lov v upravi lista (-92-62).

SOBO oddam takoj. Ponudbe
pod »Najemnika za nekaj let
vnaprej« 1191-62).

PRAZNO SOBO iščem v Novem
mestu. Ponudbe pod »Proti
nagradi - dobro plačam« v
upravo lista (1209-62).

KINO

Brestanica: 13. in 14. oktobra
sovjetski film »Bel sužnji«. 17.

Pogoji pod 1.: srednja stro-
kovna izobrazba s petletno
praksno, pod 2.: administrativna
šola. Nastop službe takoj ali
po dogovoru. Prijave pošljite
do 13. oktobra 1962 na navedeni
naslov.

Šoferski tečaj v Krškem

Združenje šoferjev in avtome-
hanikov, podružnica Videm-
Krško, bo priredilo v novembru
tečaj za poklicne voznike za
pridobitev kvalifikacije in visoke
kvalifikacije iz prometne
stroke.

Čas za prijavo je do 25. ok-
tobra. Prijave oddajte ob tor-
kih dopoldne in petkih popold-
ne na oddelku za notranje
zadeve ObLO Videm-Krško.
ZSAM Videm-Krško

OBVESTILO

Mila KOVACIC v Novem me-
stu obvešča vse kmete in dobi-
vatelje žita, da ima na zalogi
mlinske izdelke: moko (belo fi-
no, belo navadno, ajdovo, rže-
no, koruzno, zmescno), ješprenj,
kašo. Omenjene izdelke lahko
dobite v zamenjavo za žito vsak
delavnik od 8. do 14. ure. Po-
hitite pred prazniki, dokler je
zaloga dovolj!

Oglasite se, zidarji!

Franc Kristof z Mirne 44 pro-
sim tovariše, ki so delali z me-
noj pri zidanju novomeške
gimnazije leta 1911, da se proti
nagradi javijo na moj naslov.

In 18. oktobra italijanski film
»Velika vojna«.

Brežice: 12. in 13. oktobra
špansko-argentinski film »Ze-
ja«, 14. in 15. oktobra ameriški
film »Moč masčevanja«, 17. in
18. oktobra francoski film »Hi-
rošima, ljubezen moja«.

Crnomelj: 12. in 14. oktobra
jugoslovanski film »Nepotrebn-
a«, 16. in 17. oktobra češki
film »Povratek v življenje«.

Dol. Toplice: 13. in 14. okto-
bra francoski barvni film
»Kvartopirec«.

Kostanjevica: 14. okt. franco-
ski barvni film »Tisti njen na-
smeh«, 17. oktobra poljski film
»Vlak«.

Metlika: 13. in 14. oktobra
ameriški film »Trgatev«, 17. ok-
tobra italijanski film »Pelkel v
mestu«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATIČNI URAD NOVO MESTO SPOROCA

V času od 1. do 8. oktobra je
bilo rojenih 13 dečkov in 11
deklic.

Poročili so se: Svetozar San-
ca, uslužbenec iz Ankarana, in
Bibijana Kek, uslužbenka iz
Valdovite; Anton Dragan, po-
ljudnik iz Brezja, in Marija
Ljudec iz Brezja, in Marija
Rojšek, poljedelka iz Cerovca;
Franc Avguštin, kolar, in Ma-
rija Pavček, poljedelka, oba iz
Cegelnice.

Umrli so: Ana Sute, posest-
nica z Dobličke gore, 56 let;
Janez Miše, socialni podpiran-
ec iz Zagupja, 70 let; Anton
Starič, posestnik iz Belšnje va-
si, 68 let; Angela Kos, gospi-
dinja iz Gor. Lakovnice, 69 let;
Ferko Sekoranec, gostilničar z
Bizejskega, 50 let.

Iz nove meške porodnišnice

Pretekli teden so v novome-
ški porodnišnici rodile: Ljud-
mila Gardašević iz Loke - de-
klico, Anica Jenič z Malega
Slatnika - deklico, Terezija
Štih z Rebrja - dečka, Mihaela
Pavlič iz Regerje vasi - dečka,
Marija Bogataj iz Livoida -
deklico, Marija Gracar iz Ro-
žempja - dečka, Fanj Kalinič
iz Vel. Podljudna - deklico,
Barica Novak iz Jablane - de-
čka, Stefka Luzar iz Bršljina
- dečka, Vera Bavec iz Sen-
janja - dečka, Nada Kovac iz
Starega Loga - dečka, Milka
Tome iz Žužemberka - dva
deklici, Mira Radič iz Zagreba
- dečka, Vida Golobčič s Sel
- deklico, Tončka Bevc iz Lu-
trškega sela - dečka, Marija
Vidmar iz Gor. Straže - dva
dečka, Terezija Turk iz Gor.
Stare vasi - dečka, Angela Hu-
dorovac iz Gradca - dečka,
Marija Avenik iz Straže -
dečka, Kristina Grčar s Cvib-
lja - deklico, Cecilija Vovk z
Dvora - deklico, Marija Bančič
iz Konca - deklico, Franciška
Hrovat iz Ljubljane - deklico,
Dragica Jenič iz Straške vasi
- deklico, Angela Koncilja s
Podturna - dečka, Magda Po-
reber z Laz - dečka, Martina
Potisk iz Stare vasi - deklico
in Vida Videtič z Radovice -
dečka.

Pretekli teden so se ponest-
redili in iskali pomoči v Lovo-
meški bolnišnici: Terezija
Strah, užitkarica iz Trbnca, je
po stopnicah padla in si po-
škodovala levo nogo. Ivica Mu-
ren, hči kmeta iz Vel. Oreha,
se je z žganjem poparila po
glavi in trebuhu. Stefan Mež-
narč, delavec iz Crmošnjice, se
je s sekiro usekal v desno ko-
leno. Josip Kavgič, študent iz
Zagreba, si je pri snemanju
filma z ognjem opekao obe rogi
in hrbet. Milko Kraner, hčer
delavca iz Slovenske vasi je
podri motorist. Anton Kerne,
delavec iz Radovlje, je padel z
oreha in si poškodoval desno
nogo. Franc Peršolja, strugar
iz Stepanje vasi, se je z avtom
zaletel v tovornjak in si po-
škodoval glavo.

Novo mesto - »Krka«: od 12.
do 15. oktobra francoski barvni
film »Potovanje z balonom«,
od 16. do 18. oktobra nemški
film »Dokler nas denar ne raz-
dvoji«.

Senovo: 13. in 14. oktobra ita-
lijanski film »Polikarp«, 17. in
18. oktobra ruski film »Balada
o vojaku«.

Sevnica: 13. in 14. oktobra
ameriški film »Vozovi na za-
hod«, 17. oktobra ameriški film
»Nemirna leta«.

Sentjernež: 13. in 14. oktobra
sovjetski film »Nasredinove
spletke«.

Semič: 14. oktobra poljski
film »Resnični konec vojne«.

Trebnje: 13. in 14. oktobra
ameriški barvni film »Clovek,
ki je preveč vedel«, 17. okto-
bra romunski film »Orel - 101«.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekli teden so v brežiški
porodnišnici rodile: Anica
Ostrelj iz Gor. Lenarta - de-
klico, Ivarka Lapuh iz Mrvice
- dečka, Ana Bahčič iz Male
Doline - dečka, Anica Racič iz
Sevnice - deklico, Ida Kožar iz
Broda - dečka, Marija Skvarč
iz Mihalovca - dečka, Anica
Kodala iz Rese - dečka, Mi-
haela Kežman iz Globokoga -
deklico, Kristina Brenko iz
Dednje vasi - deklico, Terezija
Lavrinšek iz Poštene vasi -
dečka, Mira Pucarevič z Broda
- dečka, Marija Krkač z Bi-
zeljskega - dečka, Franciška
Barčič iz Brezja - dečka, Stef-
ka Černelič iz Dečnih sel -
dečka, Boža Skvarč iz Miha-
lovca - dečka, Tončka Bernar-
dič z Ljane - dečka, Marija
Cingulin z Bratovskega vrha-
deklico iz Jerica Gersak iz
Sentlenarta - dečka.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponest-
redili in iskali pomoči v Lovo-
meški bolnišnici: Terezija
Strah, užitkarica iz Trbnca, je
po stopnicah padla in si po-
škodovala levo nogo. Ivica Mu-
ren, hči kmeta iz Vel. Oreha,
se je z žganjem poparila po
glavi in trebuhu. Stefan Mež-
narč, delavec iz Crmošnjice, se
je s sekiro usekal v desno ko-
leno. Josip Kavgič, študent iz
Zagreba, si je pri snemanju
filma z ognjem opekao obe rogi
in hrbet. Milko Kraner, hčer
delavca iz Slovenske vasi je
podri motorist. Anton Kerne,
delavec iz Radovlje, je padel z
oreha in si poškodoval desno
nogo. Franc Peršolja, strugar
iz Stepanje vasi, se je z avtom
zaletel v tovornjak in si po-
škodoval glavo.

»SAVINJA«
lesnoindustrijski kombinat
CELJE
pozdravlja
prebivalstvo Dolenjske
in se priporoča!

NABIRAJTE ZDRAVILNA ZELIŠČA!

Cveti: rdeče deteljice (cena
125 din), bele deteljice (120).
Listi: volčje češnje-beladone
(200), gloga (80), lapuha
(60), gozdne jagode (100), jetr-
nika (200), slizenovec (160), me-
lice (180), robide - samo gozd-
ne (60), maline (60).
Bastilino: pelina (40),
gladišnika (80), hribske rese
(220), krvavega mlečka (110),
rjavske mačke (110), melise
(70), vodne kreše (150), ženi-
kija (130), zdravilnega jetični-
ka (100), zlate rozge (65), ze-
breta (80), dobre misli (50).
Korenine: gozdnega ko-
rena (150), arnike (500), volčje

češnje - beladone (160), kom-
pave - bodeče rože (250), me-
vedovih tac (150), velikega di-
vega janeža (300), malega di-
vega janeža (600), male norice
- male beladone (80), regrata
(150), srčne moči (200), pekoče
koprive (50).
Plodovi: celega šipka
(120), češmina (200), gloga (50).
Navedene cene veljajo za ze-
lišča brez tujih primesti in pra-
vilno sušena. Nekvalitetnih ze-
lišč ne odkupujemo. Vsa po-
janila in navodila dobite v
vasi zadrugi ali v skladišču
GOSAD, Novo mesto, Slakova
št. 8.

operni orkestralni odlomki.
11.00 Pozor, rimaš prednosti!
12.05 Kmetijski nasvet - dr.
Vilko Masten: Pravočasno zai-
rajmo voluharja! 13.30 Manon
Lescart, Butterfly, Tosca in nji-
hove ljubezni. 14.35 Naši po-
slušalci čestitajo in pozdravljajo.
15.15 Prizori iz narave v or-
kestralnih barvah. 17.40 Zaple-
šite z nami! 18.25 Pesmi in ple-
si jugoslovanskih narodov. 20.00
Simfonični koncert dresdenske
filharmonije. 22.15 Zabavna
glasba iz studia Ljubljana.

iz svet pravičij in zgodb. 10.45
Clovek in zdravje. 11.00 Pozor,
nimaš prednosti! 12.05 Kmetij-
ski nasveti - inž. Mihael Leo-
nard: Uvajamo sodobne
vzgojne oblike v vinogradih!
13.30 Pesmi in plesi iz Dalma-
cije in Makedonije. 15.15 Igra
trio Darka Skoberneta. 17.05
Glasbena oddaja o življenju in
umetnosti Friderika Chopina.
18.30 Slovenske in medjimur-
ske narodne. 18.45 Ljudski pa-
lament. 20.00 Štirikrat petnajst.
21.05 Opera: Veronika Deseni-
ška.

TOREK, 16. OKTOBRA: 9.25
Melodije Jožeta Privška. 11.00
Pozor, nimaš prednosti! 12.05
Kmetijski nasveti - inž. Tone
Zorc: Kako uravnava jomo krm-
ljenje živine čez zimo. 12.30 Za
oddihi in dobro voljo. 13.30 Med
jugoslovanskimi baleti. 14.35 Po
naših planinah... 15.15 Ra-
dijski pihalni ansambel v dvo-
jni sestavi. 17.05 Koncert po že-
ljah poslušalcev. 20.15 Radijska
igra - Matjaž Kmečel: Avtomobil.
21.27 Od severnoameriških
prejdi do madžarske puste.
22.15 Melodije zvenijo v noč.

SREDA, 17. OKTOBRA: 8.05
Iz tisoč in ene noči. 8.55 Pisa-

Obvestilo društva knjigovodij

Društvo knjigovodij v No-
vem mestu je od svoje usta-
novitve do letos redno prire-
jalo knjigovodske tečaje. V
program jih je vključilo za-
radi pomanjkanja birotehni-
čnega knjigovodskega kadra
ter vodstvenega knjigovod-
skega kadra manjših gospi-
darskih organizacij, pa tudi,
ker absolventov ekonomske
srednje šole do letos ni bi-
lo. Zato je bilo prirejanje
knjigovodskih tečajev nujno,
predvsem ker sta število in
moč gospodarskih organiza-
cij v novomeškem okraju po-
rasla.

še vedno potrebna, bo uru-
šitvo nadalje prirejalo tudi
take tečaje.
Glede na to obvešča-
mo tudi vse zainteresirane
ter gospodarske in druge
organizacije, da je društvo
že pred dnevi poslalo ustre-
na obvestila gospodarskim
organizacijam.
Tečaj bo jeseni in se bo
nadaljeval spomladi, obisko-
vali pa ga bodo lahko le ab-
solventi ESS in tisti, ki so
v knjigovodstvu zaposleni
brez srednje šolske izobra-
be, toda s pogojem, da to de-
lo opravljajo najmanj že pet
let.
Podrobnejša navodila so
v gornjem obvestilu, člani
pa jih lahko dobe pri
društvu.
Društvo knjigovodij
Novo mesto

Razpis natečaja za prodajo stanovanj v Brežicah

UPRAVNI ODBOR SKLADA
za zidanje stanovanjskih hiš
občine Brežice razpisuje na
podlagi 43., 46., 47., 63. in 66.
člena Zakona o financiranju
gradnje stanovanj (Uradni list
FLRJ št. 47-732-59) in v skladu
s pravili sklada za zidanje sta-
novanj hiš občine Brežice
ter po sklepu UO sklada, spre-
jetem na seji dne 10. 8. 1962

III. NATEČAJ
za prodajo stanovanj v dveh
dvanajststanovanjskih stolpih
v Brežicah, podaljšek Vodniko-
ve ulice. Stolpi so štirinad-
stropni

Za prodajo pridejo v poštev
naslednja stanovanja:
18 dvosobnih stanovanj, neto
površina 48,02 m², orient. cca
3.897.000 din;

2 enosobni stanovanji -
31,93 m², orient. cca 2.690.000
dinarjev;

2 enosobni stanovanja 24,14 m²,
orient. cca 2.030.000 din;

8 garsonjer - 19,82 m², orient.
cca 1.712.000 din.

Dokončna cena stanovanj po
določeni pa finančni kolavda-
ciji objekta.

Ogrevanje vseh stanovanj je
s centralno kurjavo. Stanovanja
so opremljena z vgrajenimi
omarami in kompletno oprem-
ljeno kuhinjo. V vsakem stol-
piču je opremljena pralnica s
pralnim strojem. Komunalni
prispevek je vračunan v ori-
entacijsko ceno stanovanj.

Stanovanja bodo vseljena 1.
avgusta 1963.

Pogoji za nakup stanovanj
so naslednji: 1. Vsak ponud-
nik mora prispevati lastno ude-
ležbo v višini najmanj 25% od
prodajne cene, za ostane se
odobri kredit iz stanovanjskega
sklada po najugodnejših po-
nudbah. Najnižja obrestna me-
ra znaša 2 odst., najdaljši rok
vračila je 30 let.

2. Z najugodnejšimi ponud-
niki se bo sklenila pisarna po-
govorba. V roku 30 dni po pod-
pisu pogodbe je porudnik ob-
vezan vplačati lastno udeležbo.
Sredstva lastne udeležbe se
stavljajo lastna sredstva, pred-
plačila za stanovanjsko pravi-
co in sredstva iz republiškega
stanov. sklada. V primeru ne-
pravočasnega pologa lastne
udeležbe postane sklerjena po-
govorba brezpredmetna.

3. Vsak prostec je ob vložit-
vi ponudbe dolžan položiti
varščino v višini 0,5 odst.
orientacijske cene stanovanja na
depozitni račun Komunalne
banke Brežice. Če ponudnik
ponudbo umakne, zapade var-
ščina v korist sklada.

4. Natečaj se lahko udeležijo
gospodarske organizacije, zavodi,
ljudski odbori in osebe v
delovnem razmerju, osebe, ki
so po predpisih o soc. zavarova-
vanju izenačene z osebami v
delovnem razmerju, osebni in
družinski upokojeanci, delovni
invalidi, ki uživajo pravice in
invalidskega zavarovanja in ose-

be, ki uživajo pravice po pred-
pisih o vojni in mirovni in
valičih in po predpisih o ude-
ležencih NOV.

5. Prednost pri natečaju ima-
jo člani ZB ter prosilci, ki
nudiijo najboljše pogoje glede
lastne udeležbe, obrestne mere
in rokov odplačevanja.

6. Ponudbe je potrebno vlo-
žiti v zapečatenem omotu naj-
kasneje do 30. oktobra 1962 na
naslov Komunalne banke Bre-
žice. Na omotu mora biti ob-
vezno označeno »III. natečaj«.
V ponudbi je navesti poleg
ostalih pogojev tudi vrsto sta-
novanja in nadstropje ter vlo-
žiti potrdilo o zagotovljeni
sredstev lastne udeležbe. Por-
udbe, sprejete po 30. oktobru
1962, se ne bodo upoštevale.

Vsa poiznilla glede dokumenta-
cije za razpisati natečaj dobe
interesenti pri Komunalni ban-
ki Brežice - referat za star-
varjske kredite.

Sklad za zidanje stanovanj
hiš občine Brežice

NESREČE

DVE NESREČI PRI JEZERU

4. oktobra se je po avtomobil-
ski cesti proti Ljubljani pešal
s tovornjakom Ivan Mikolič iz
Irbe vasi. Vozil je pravilno po
desni strani. Bilzu nadvoga pri
Jezeru je iz nasprotni strani
prišel osebni avtomobil
Franc Peršolja iz Ljubljane. Iz
nepojasnih vzrokov se je
Peršolja zaletel v tovornjak,
pri tem pa je njegovo vozilo
vršlo s ceste. Ponesrečenega
Peršolja so odpeljali v novome-
ško bolnišnico. Škoda na vozil-
hu so ocenili na 600.000 dinarjev.

Uro kasneje se je 56 m od
tam dogodila druga nesreča.
Proti Ljubljani je z osebni
avtomobilom potoval grški dr-
žavljan Avraam Toursontzo-
gion, v majhni razdalji pa je
za njim peljal kombi, ki ga je
šofiral Nemeč Willy Stöling.
Grk je oviro na cesti (zgornja
nesreča) pravočasno opazil in
vozilo ustavil. Nemeč, ki je